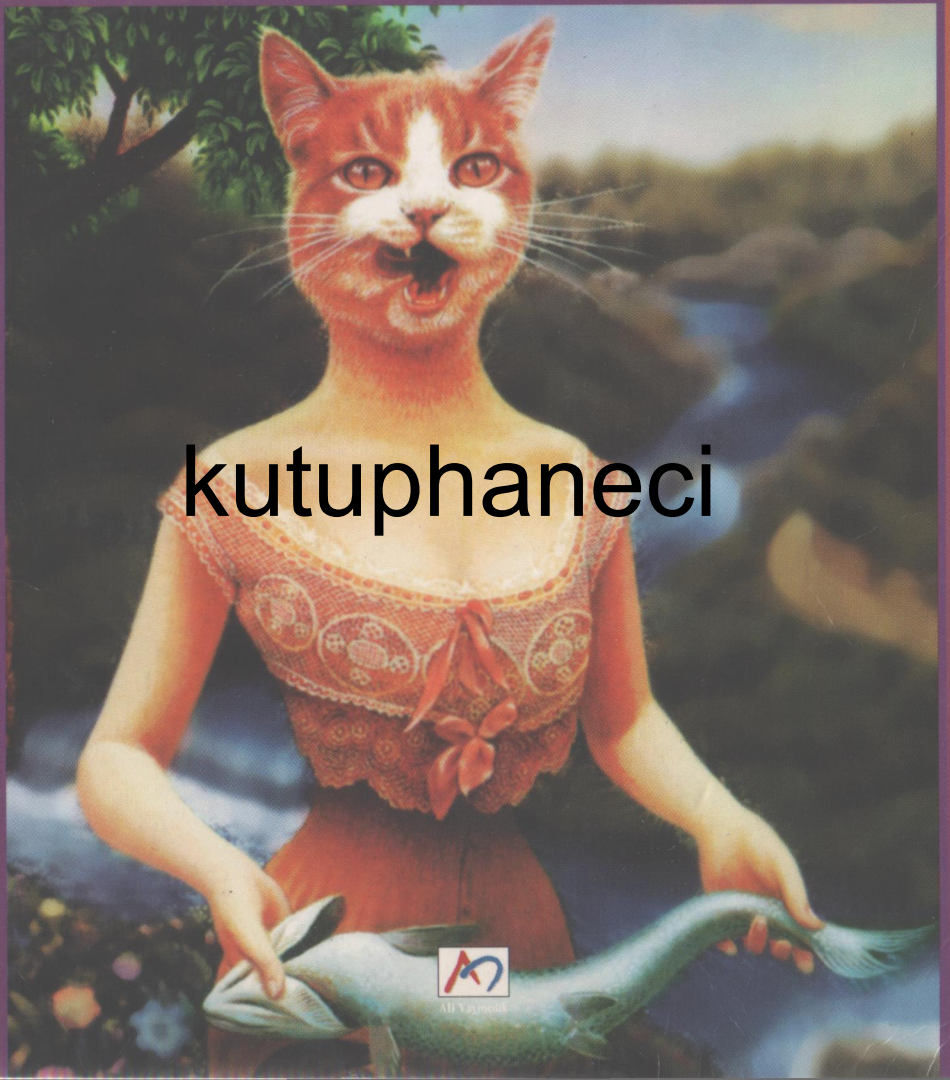

Meave Binchy • Zoe Fairbairns • Ivy Bannister
Mary Dorce • Leland Bardwell • Mairide Woods

Feministlere Masallar

kutuphaneci

Feministlere Masallar

Atla Rapunzel'in Sirtına

Ride on Rapunzel Fairy Tales
Feministlere Masallar
Gençlik Dizisi

© Türkiye Yayın Hakları:

Gamma Medya Ajansı-Doğan Yayın Holding A.Ş.

© Carmen Thomas, 1993 vgs verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, Köln, 1993

1. Baskı:

Temmuz 1996

ISBN 975-325-016-9

Hazırlayan:

Attic Press

Çeviren:

Belkıs ÇORAKÇI

Genel Yayın Yönetmeni:

Yalvaç URAL

Yayın Koordinatörü:

Gülgün A. ÇARKOĞLU

Sorumlu Müdür:

Necati GÜNGÖR

Görsel Tasarım ve Kapak İllüstrasyonu:

Ali Sina ÖZÜSTÜN

İç Düzenleme:

Hayriye KAYMAZ

Düzeltili:

Tekin ERGUN

Basıldığı Yer:

Doğan Yayın Holding A.Ş.

Doğan Medya Center, Bağcılar 34554-İSTANBUL

Tel.: 0.212.505 61 11, Fax.: 0.212.505 61 31

Feministlere Masallar

Çeviren:
Belkıs Çorakçı

YENİ KÜL KEDİSİ

Evvel zaman içinde üç kızkardeş yaşarmış. Görünüşlerinin tabii pek de önemi yokmuş, ama en büyükleri olan Thunder* pek kolay kızıp köpüren bir kızmış, paraya da çok tutkunmuş. Sürekli olarak gazeteleri, dergileri tarıyor, zengin erkeklere rastlayabileceği yerleri öğrenmeye çalışıyormuş. “Para için sevmeyin,” diye öğüt veriyormuş ötekilere. “Ama paralıyı sevin.”

İkinci kızın adı da Lightning’miş.** O paraya Thunder kadar düşkün değilmiş, ama yine de kendini meşgul edecek pek çok şeyi varmış. Lightning’in inancına göre, oyunu kurallarına göre oynamayanlar, ne zengin koca bulabilirmiş, ne de yoksul koca bulabilirmiş. Kurallar da, her şeyi vaadedip hiçbir şey vermemekmiş. Lightning’in arkasından türlü türlü tatsız şeyler söylenir dururmuş, ama o gülüp geçermiş, çünkü bunları söyleyen erkekleri zaten “evlenilecek erkek” diye görmezmiş.

Thunder’la Lightning’in bir de Kül Kedisi dedikleri kardeşleri varmış. Onda ötekiler gibi kesin felsefeler yokmuş, bu nedenle ablaları onu biraz aptal bulurlar-

* Thunder-Gök gürültüsü

** Lightning Yıldırım

mış. Kül Kedisi pek yakınmadan evin yönetimini üstlenmişmiş. Thunder'la Lightning bu nedenle de onu biraz enayi bulurlarmış. Ama Kül Kedisi omuz silker, boşver, deyip geçermiş. Babası, Thunder'a bir butik açması için para vermişmiş. Lightning'e de güzellik salonu açması için para vermişmiş. Ama Kül Kedisi dünyaca tanınmış "ayaküstü-yiyecek" firmalarından biriyle anlaşıp şube-dükkân açmak için para isteyince, hemen kulaklarını tıkarmış. Kül Kedisi'nin de asıl istediği iş bu olduğu için, günün birinde kendi parası oluncaya kadar durumu elinden geldiğince idare etmeye karar vermiş. Çarşıya gidip yiyecekleri toptan almaktan hoşlanır gibi bir hali varmış. Her zaman da neşeliymiş. Bir yandan açık üniversitede okuyor, bir yandan da mektupla eğitim veren iki kursun derslerine çalışıyormuş. Thunder'la Lightning'in öfkesinden uzak durmaya, onlarla çatışmamaya uğraşıyormuş, babası da önüne konan güzel yemeklerden pek keyif aldığı için, görünüşe göre evde herkes oldukça memnunmuş.

Her ailede olduğu gibi zaman zaman bu ailede de arasıra ufak tefek hayal kırıklıkları olurmuş tabii. Kül Kedisi babasından, bari küçük bir tostçu büfesi satın almasını ister, yine de onu kandırmayı başaramamış. Thunder zengin erkek yakalayacağından emin olup ava çıkar, ama oltasına servet avcısı meteliksizler düşmüş. Lightning'i gezmeye çıkaran delikanlılar da sık sık korkunç bir öfke içinde gaza basıp uzaklaşırlarmış. Ama bunlardan daha büyük dertler pek çıkmamış, onların huzurlu yaşamı da bozulmamış.

Derken günün birinde kıyamet kopmuş. O gün kral,

sarayında çok büyük bir balo vereceğini duyurmuş. Yakışıklı ve çapkın oğlu, o güne kadar kuyruğunu kaptırmadan nice kalpler kırmışmış, ama dedikodu sütunlarının söylediğine göre, bu sefer kendine bir eş bulmak için ciddi çaba harcayacakmış. Zaten hayatta başka her şeyi denemiş olduğu için, öğrenmek istediği “sır” diye bir şey kalmamışmış. Bu sefer de sorumluluk sahibi biri gibi durulup oturmayı deneyecekmiş. Thunder heyecandan patlayacak gibiymiş. Zenginle evlenmeyi düşünürken aslında prene göz dikmeye hiç cesaret edememişmiş ama ... neden olmasın? Modaya çok uyan bir kadınmış kendisi. Hemen butiğine bir fırtına bulutu gibi saldırmış, öyle bir düzenleme yapmış ki, baloda rakibi olabilecek kadınların hepsi iğrenç kıyafetlerle gitmek zorunda kalırken, kendisinin göz kamaştırmasını garantiye almış. Lightning ise bu işi çantada keklik diye görüyormuş. O budala kadınların yaptığı yanlış, prens biraz ihtiyacı varmış gibi görününce ona her şeyi vermeli, diye düşünüyormuş. Ama kendisi onun o bir gıdım aklını da başından alacakmış. Hemen bir estetik cerrahla anlaşmış, onu güzellik salonuna çağırmış, göğsünü daha bir biçimli yapmasını sağlamış. Estetik cerrah bu arada, Lightning’e rakip olmayı uman müşterilerin de çaresine bakacakmış. Yo, onları çirkinleştirecek değilmiş ama ... eh, çarpıcılıklarını biraz azaltacakmış.

Kül Kedisi bu baloya hiç ilgi duymuyormuş. Olayın sosyolojik açıdan biraz ilginç olduğunu düşünüyormuş, ama konuyu pek derinlemesine düşünmeye zamanı yokmuş, çünkü tüm kurslarının ödevlerini aynı zamanda teslim etmesi gerekiyormuş, üstelik de bir derginin ya-

rışmasına girmişmiş. Yarışmanın birincilik ödülü, bir tür gülünç “Cazibe Kursu”ymuş. Ama ondan sonraki ödüller hep para ödülleriymiş. Babası onun finansal önerilerine hâlâ kulak tıkadığı için, sonunda gerekli parayı kendi bulmak zorunda kalacağını biliyormuş. Yarışma pek saçma sapan bir şeye benziyormuş ama bu iş için tek harcayacağı da posta pulu parasıymış. Böylece Kül Kedisi yarışmaya girmiş.

Saraydaki büyük balodan altı hafta önce, çok acayip bir kadın Kül Kedisini ziyarete gelmiş. Kafasına deli gibi bir taç takmışmış. Yanındaki fotoğrafçı, Kül Kedisinin daha kapıyı açarken resimlerini çekmeye başlamış. File elbise giymiş, kafasına o saçma sapan şeyi takmış olan deli kadın da avazı çıktığı kadar haykırmaya, Kül Kedisi’nin yüzlerce sterlin değerindeki o Harika Cazibe Kursu’nu kazandığını ilan etmeye başlamış. Kül Kedisi elinden geldiğince kadını ikna etmeye çalışmışsa da, kendini İyilik Perisi diye tanıtan gazeteci kadına lâf anlatması mümkün olamamış. Kadın Kül Kedisi’nin Cazibe Kursu’nu en yüksek fiyat verene satmak niyetinde olduğunu anlayınca çok bozulmuş. O ödülün yerine Kül Kedisi’ne bir para ödülü vermeye de yanaşmamış. Ya kursu alırsın, ya da hiçbir şey alamazsın, demiş. Kül Kedisi hiçbir şey almama eğilimindeymiş. Zarif yürümesini, bacaklarını arabadan inerken biçimli uzamasını, kek yerken kırıntı dökmemesini öğrenmeye pek zamanı yokmuş. Yüzüne makyaj yapmak hoşuna gidermiş gerçi, ama hayat bu kadar kısıyken kalkıp da yanaklarını çökük göstermeyi, pudrayı bol bol sürüp sonra çoğunu yüzünden silmeyi öğrenmeye değmez, diyormuş. İyilik Pe-

risi denilen kaçık kadına elinden geldiği kadar nezaketle teşekkür etmiş, derslerini çalışmak zorunda olduğunu söylemiş.

Korkunç kadın, “Yanında ayrıca Sanattan Anlama kursu, Müzik kursu, Beş Adımda Edebiyattan Anlar Görünme kursu da var, bir yığın da kitap, plak ve resim veriyoruz,” diye bağırmış.

Kül Kedisi cebinden hesap makinesini çıkarmış. Kitapları, plakları ve resimleri satabilirim, diyormuş içinden. Oradan birkaç kuruş kazanabileceği ortadaymış. Kabul etmeye karar vermiş.

Evde yaşam yine oldukça mutlu biçimde sürüyormuş. Thunder butiğinde amansızca uğraşıyor, Lightning güzellik salonunda göz kamaştırıyor, Kül Kedisi de esneye esneye, Tırnak Etlerini Almanın Yolu ya da Hafta Sonu Gezisine Giderken Bavula Neler Koymalı gibi şeyleri öğrenmeye çalışıyormuş.

Cazibe Kursu öğretmeni, “Lütfen dikkatini ver, Kül Kedisi,” diyormuş. “Baloya giderken bunların hepsine ihtiyacın olacak.”

“Yo, hayır, benim baloya falan gitmeye niyetim yok,” demiş Kül Kedisi. Ama ondan sonra arkasındaki sandalyeye küt diye çökmüş. Aslında bu işin, iğreti mücevherler ve kürkler içinde, bir gece için kiralananmış lüks arabayla o baloya gitmeyi şart koştuğunu yeni anlıyormuş. O kıyafetiyle resimleri çekilecek, gazeteyi okuyan genç kızlar da onun kazandığı büyük fırsatlara imrenecekmış.

“Ama çok sıkıcı bir akşam olacak, üstelik de kendime ait olmayan bütün o eşyalara kaygılanıp duracağım,” diye sızlanmış, sözlerini kimseye dinletememiş. Ülkedeki

herkes böyle bir fırsat için can atıyor, demişler ona. Bu söz Kül Kedisi'nin iyice canını sıkmış, ama çenesini kapayıp kendini akıntıya bırakmaya karar vermiş. Yakında hepsi biter, bana verilen makyaj malzemelerini ve diğer pahalı şeyleri satarım diye düşünüyormuş.

Thunder'la Lightning kendi balo hazırlıklarıyla öyle meşgulmüşler ki, Kül Kedisi'ne, "Sen de gidiyor musun?" diye sormak akıllarına bile gelmemiş. O akşam kocca araba Kül Kedisi'ni almaya gelince ikisi de pek bozulmuşlar. Kül Kedisi, isterlerse onları da götürmeyi önermiş. Bu arabada bütün mahalle halkına yer var, demiş. Ama Lightning'le Thunder, oraya üç kız birarada gidemeyeceklerini söylemişler. Çok acıklı bir görünüm olur, demişler. Kül Kedisi'nin görünüşüne kuşkuyla bakmışlar. Son zamanlarda pek kandırıcı biçimde değişmiş, düzelmişmiş görünüşü. Üstündeki elbise olağanüstü zarif bir şeymiş. Hele cam pabuçları, ablalarını pek şaşırtmış.

Kül Kedisi onlara, "Bunlar hep ödülden geliyor, hani İyilik Perisi ödülü, unuttunuz mu?" demiş, ama Thunder'ın alnı kıışmış, Lightning'in gözleri yıldırımlar saçmış, ikisi de kendi odalarına çekilip sıkkın sıkkın son hazırlıklarına gömülmüşler.

Araba kiralama şirketinin adamı, arabayı gece on iki de yerine götürmüş olması gerektiğini söylüyormuş. Kürkçü de vizonunu aynı saatte istiyormuş, yoksa sigortası bitecek diyormuş. Kuyumcu o pırlanta gerdanlığı geceyarısı kasaya koyması gerektiğini söylemiş. Kül Kedisi hepsini kabul etmiş. Ne kadar erken alsalar, o kadar iyi diye düşünüyormuş.

Saray çok büyük ve çok cereyanlıymış. Büyük bir şö-

len hazırlamak için hayli uğraştıkları belliymiş, ama yiyeceklerin çoğu, o upuzun taş koridorlardan taşınıp getirilene kadar soğumuşmuş. Kül Kedisi bir sürü yiyeceğin de ziyan olduğunu fark etmiş. Hırsızlıklar da gırla gidiyormuş. Pudralı peruka takmış görevlilerden birinin, kutular ve torbalar arasında kendine iyi bir düzen kurmuş olduğu belliymiş. Sözde çöpleri topluyormuş o torbalara. Ama aslında dışarda bekleyen kamyonu yüklenmeye hazır birinci sınıf yiyecekler gidiyormuş.

Kral oldukça yaşlıymış. Yüzünde hüznü bir gülümseme varmış. İnşallah herkes iyi eğleniyordur, diye umuyor, keşke prens içkiden artık elini çekse de, şu genç kadınlara biraz dikkat etse, diye düşünüyormuş. Asıl istediği, prensin paralı bir genç kadın bulmasıymış, çünkü sarayın mâli durumu pek kötüymüş. Bu lüks balonun asıl nedeni de, kendi servetini kendi kazanmış bir milyonerin kızını tuzığa düşürmek içinmiş. Adam hanedanla akraba olduğuna öyle sevinir ki, önüne konan her faturaya imzayı hiç düşünmeden basar, diye umuyormuş kral. Ne harika olur, deyip içini çekmiş.

Kül Kedisi o sırada ona yakın yerdeymiş. Adamcağıza acıdığını hissetmiş.

Anlayışlı bir sesle, “Böyle bir şeyi düzenlemek herhalde korkunç bir iş olmalı,” demiş ona.

Kral, “Öyle tabii,” diye karşılık vermiş. “Üstelik de bir servete patladı.”

Kül Kedisi, “Biraz daha iyi düzenlenebilirdi,” demiş.

“Eh, aylardır bu düzenleme işiyle uğraşıyoruz,” demiş kral üzgün üzgün. “Üstelik de, biliyor musun, şarap-

lar suyunu çekmeye başladı. Binlerce sterlinlik çilek aldık, o da hiç yetişmedi.”

Kül Kedisi, “Yo, yetişmesine yetişti de, avluda bekleyen frigorifik kamyonu yetişti,” demiş. “Güvenlikten birilerine gidip bakmasını söyleyin, kamyonu orada bulurlar.”

İşte her şey böyle başlamış. Kral Kül Kedisi’ne bayılmış. Kül Kedisi onu kendi sarayında şöyle bir dolaştırmış, nerelerde nasıl tasarruf yapılabileceğini göstermiş.

Eski model mutfağın ona sandığından çok daha fazla para kaybettirdiğini anlatmış. Derin dondurucuların nerelere konması gerektiği, erzakın nasıl saklanması gerektiği konusunda önerilerde bulunmuş, minik gümüş çantasından hesap makinesini çıkarmış, çünkü sarayın konuklara parayla yemek servisi yapma işine başlamasının bir hayli kârlı olacağını düşünüyormuş.

Kral çok heyecanlanmış. Tacını başından çıkarmış, Kül Kedisi de adamakıllı canını yakmaya başlayan cam pabuçlarını çıkarmış, birlikte saray finansmanını nasıl iyiye dönüştürebileceklerini planlamışlar. Bu işe öyle dalmışlar ki geceyarısı gelip çatmış. Kürkçüler, kuyumcular ve oto kiralayanlar, mallarını geri almak için ısteri krizlerine tutulmuşlar. Kül Kedisi sakın sakın pırlantalarını çıkarmış, arabanın anahtarlarını ve vizonun vestiyer fişini uzatmış. Kralla ikisi konuşmayı sürdürmüşler, ama anti-sosyal gözükmemek için az sonra balo salonuna dönmüşler. Prens, Kül Kedisi’ni balonun sonuna doğru fark etmiş, onu dansa kaldırmış.

Kral, oğlunun belki bu finans sihirbazıyla evlenip onu

aileye katabileceğini umarak, “Evet, lütfen dans edin,” demiş.

Prens sarhoşluktan azıcık yalpalasa bile, iyi dans ediyormuş. Kül Kedisi, o cam pabuçlarla dans etmenin bıçak üstünde yürümek gibi olduğunu söylemiş, onları bir kere daha çıkarıp kenardaki masalardan birinin altına koymuş. Ablalarını salonda göremiyormuş ama, Thunder’ın da, Lightning’in de ayıplayan bakışlarını üstünde hissediyormuş. Prens öyle can sıkıcıymış ki, Kül Kedisi sonunda ondan özür dileyip pistten ayrılmış. Dönüşte pabuçlarından bir tekini bulmuş, ötekini aramaya degmeyeceğine karar vermiş. Zaten tehlikeli bu pabuçlar, diye düşünüyomuş. Bu konuda üreticiyle bir konuşmak niyetindeymiş. Krala veda etmiş, otostopla evine dönmüş.

Dedikodu sütunları prensin ıstırabını anlatıp duruyormuş. Hayatının tek gerçek aşkıyla karşılaşmış olan prensin elinde onu hatırlamak, hattâ onun kimliğini saptamak için bir tek cam pabuç kalmışmış. Gazeteler bu işin iyice suyunu çıkarmışlar.

Kül Kedisi telefonu açmış, prene bu kadar hamlık etmemesini, sırf prens olduğu için herkesin onu kazanmaya can atacağını sanmaktan da vazgeçmesini öğütlemiş. Ayrıca eğer açık sözlülüğe bir itirazı yoksa, içkiden de biraz uzak dursa iyi olacağını söylemiş, “hazır telefondayken, babanı çağırır mısın, ona birkaç şey daha söylemek istiyorum,” demiş.

Prens fena halde pısmış. Hele Kül Kedisi’nin saraya sık sık gelip giden bir konuk haline geldiğini, sonra sarayda çalışmaya başladığını, ardından da tüm yiyecek

içecek bölümünü üstlendiğini görünce, kendini daha da beter hissetmeye başlamış. Aslında kahvenin daha taze, daha lezzetli, daha sıcak olduğunun da farkındaymış. Oysa eskiden hiç böyle kahve iemiyormuş. Yemekler de çok iyiymiş. Saray artık haftanın  öğle sonrasında konuklara açılıyormuş. Bu işten büyük bir gelir elde edilmeye başlanmış. Kl Kedisi'yle kral ikide bir yeni fikirler buluyorlarmış. Bir konferans merkezi kurmak için plan yapmaya başlamışlar. Kral, saray arazisinin büyük bölümünü "Corpo"ya bağışlayacak, orayı park haline dnştrecekmiş. Bu sayede bahivanlara para vermekten de kurtulacakmış. O paraları artık "Corpo" deyecekmiş. Bu uygulamadan herkes pek memnun kalmış.

Prens cam pabucu çantasına koymuş, votka şişesiyle ve limon suyuyla birlikte taşıyıp duruyormuş. Arasıra onu çantadan çıkarıp camını okşuyor, keşke Kl Kedisi'nin evlenmek isteyeceği gibi biri olsaydım, diye hayıflanıyormuş.

Günün birinde öylece oturmuş, pabula oynarken, Kl Kedisi odaya girmiş.

Anlayışlı bir sesle ona, "Bu fetiş konusunda bir doktora gitsen iyi olacak galiba," demiş. "Eminim iyileşecek bir şeydir."

"Ne olursun, ne olursun, benimle evlenir misin?" diye patlamış prens.

Kl Kedisi terbiyeli bir sesle, "Hayır, teşekkür edirim," demiş. "Ben zgr olmayı yeğliyorum. Ama beni her zaman bir dost ve bir danışman olarak düşünmeni isterim."

"Dost mu! Nasıl dostsun sen böyle? İkimi kesiyor-

sun, beni ruh doktorlarına sürüklemeye çalışıyorsun, ayak manyağı olduğumu söylüyorsun. Buna dostluk mu derler?”

Kül Kedisi cam pabucu yavaşça onun elinden alıp ışı-ğa doğru kaldırmış.

“Buraya bak, prens,” demiş. “Sen bizim gruba biraz yardım etsene! Bu tür pabuçları yasaklatmaya çalışıyoruz. Genç kızların ayaklarını sakat ediyor, üstelik de ölüm tehlikesi var. Biri cam pabuca tekme atsa ne olur, düşünsene! Ayağını şöylecene kesiverir.”

Prens bulanık gözlerle bakmış. “Herhalde Çinlilerin ayak bağlaması gibi bir eziyet,” demiş.

Kül Kedisi zafer dolu bir sesle, “Hah, işte böylesi daha iyi,” diye bağırılmış. “Salı günkü protesto toplantısına gel. Adın gazetede çıkarsa bize çok yararı olur, üstelik sen de yapacak bir şey bulmuş olursun. Biraz evden çıkmak sana iyi gelir.”

Prens haftalardan beri ilk defa mutlu görünüyormuş. Aslında kötü çocuk değilmiş, ama Kül Kedisi onunla evlenmeyi reddettiğine yine de memnunmuş. Kadınların bugünlerde öyle çok işi var ki, bir de oyalamak için ikide bir eline bir şeyler verilecek bir koca almak akıl değil, diye düşünüyormuş. Zaten Saray Girişimleri Baş Yöneticisi olmak bütün zamanını alıyormuş. Ömrünün sonuna kadar da mutlu mutlu yaşamış.

RAPUNZEL'İN İNTİKAMI

Rapunzel Murphy parası kıt, ama hayal gücü zengin bir kadınmış. Çok çeşitli işlerde çalışmış, sonunda durgun ekonomi döneminde kendini yine de işsizliğin kaba-ran denizinde yüzer bulmuş. Arasına hayalinde kendini, büyük kentin sükseli caz kulüplerinden birinde şarkıcı olarak, aşağı sınıfların hak mücadelesinde liderlerden biri olarak ya da arkadaşı Pauline Hyland'a, küçük çiftli-ğinde kendi yiyeceklerini yetiştirmesi, yaban bitkilerinin tedavi güçlerini keşfetmesi içinde yardım eden biri ola-rak düşünürmüş.

Bir perşembe sabahı Rapunzel iş bulma bürosuna yap-tığı haftalık ziyaretten dönerken yine bu hayallerine dal-mışmış. Tam o sırada temiz pak görünüşlü, şık giyinmiş, yaşı otuza varmamış bir adam, düşüncelerini yarıda kes-miş. Daha Rapunzel aklını başına toplayamadan, adam onu yeni çıkan Şineon şampuanının reklam kampanyası-na katılmaya davet etmiş, günde elli sterlin vereceklerini söylemiş. Rapunzel'in kafasında, Pauline'in çiftliğinde tatil geçirme fikirleri belirivermiş. Adamın peşpeşe sor-duğu, yaşıyla, aile geçmişiyile, yakın akrabalarıyla ilgili

soruları hevesle cevaplamış.

Adam onun tek çocuk olduğunu, sağ olan en yakın akrabasının da Avustralya’da oturan teyzesi olduğunu duyunca pek sevinmiş. Genç kadının güzel saçlarını övmüş, ona “tam aradıkları kız” olduğunu söylemiş, ertesi gün şirketin ofisine gelmeye vakti olup olmadığını sormuş. Vakti olmak, ha? Rapunzel telefona koşup Pauline’e bu müjdeyi vermek için sabırsızlanıp duruyormuş. Ama Pauline pek sevinmeyince Rapunzel şaşırılmış.

“Saçlarını yıkatmak için günde elli sterlin, ha?” demiş Pauline. “Galiba bu şirket hayvanlar üzerinde deney yapan, kimyasal atıklarıyla nehirleri zehirleyen şirketlerden biriydi gibime geliyor.”

“Yüce amaçlar peşinde koşma uğruna meteliksiz gezmekten usandım,” diye patlamış Rapunzel. “Elli papel elli papeldir, hafta sonunda da senin orada keyifli iki gün geçirebiliriz demektir.”

Ertesi sabah ılık sular ensesine doğru süzülürken, Rapunzel kendini pek rahatsız hissediyormuş. Çok lüks döşenmiş “Ürün Deneme Salonu”nda, “Yeni Şineon Şampuanı”yla saçlarını yıkatmaktaymış. Şirketin pazarlama müdürü Rory Prince o sabah onu karşılamış, deneylere katılmaya razı olduğuna dair bazı formlar imzalatmışmış. Bu adam tam Rapunzel’in nefret ettiği türden biriymiş. Kibar tavırlı, şık giyimli, sapına kadar “imaj yaratıcı” tiplerdenmiş.

Rapunzel’in düzeyine inmek için özel çaba harcıyormuş gibi bir havada, “Erkekler ayaklarının dibine serilecek, hayatım,” demiş.

Rapunzel de o zaman, “Ulu Tanrım, insan para için

nelere katlanıyor!” diye düşünmüş.

Kurutma makinesinin altında otururken Rapunzel, saç diplerinde garip, gıdıklanma gibi bir duygu hissetmiş. İçinden, inşallah bu şampuana allerjim falan yoktur, diye düşünmüş. Şampuanın allerji yapmayacağı konusunda ona güvence vermişlermiş, ama Rapunzel bu Rory Prince denilen adama zerre kadar güvenmiyordu.

Üçüncü yıkamayı izleyen fünden sonra, kendini gerçekten bir garip hissetmeye başlamış. Sabah evinden çıkarken sahip olmadığı kadar çok saç varmış gibi geliyordu ona. Salonda hiç ayna olmadığı için bunu kontrol edemiyordu. Derken onu öğle yemeğine indirmişler. Güzel bir yemekmiş, ama kantindeki insanlar ona garip garip bakıyorlarmış. Saçları dördüncü kere çorbasının içine düştüğünde kuşkuları büsbütün artmış.

Öğleden sonra saat dört olduğunda, deney salonunu kontrollü bir panik havası sarmışmış. Beyaz laboratuvar gömleği giymiş teknik adamlar, ellerinde acayip kokulu sıvıların bulunduğu şişelerle ortalıkta koşuşup duruyor, köşelerde fısıldaşarak konuşuyorlarmış. Rory Prince’in o güven dolu maskesi bile adamın tedirginliğini saklayamaz olmuşmuş.

“Aman, hayatım, bu gerçekten çok ilginç bir deney oluyor,” diyormuş. “Bu gece konuğumuz olmanı istiyoruz, çünkü sonuçları denetlememiz gerek. Üst katta çok şirin bir süit var, seni orada yatıracağız.”

Rapunzel, “Özür dilerim ama kalmama olanak yok,” demiş. “Bu akşam ağırlık kaldırma kursum var.”

Rory Prince dudaklarını beğenmez bir ifadeyle büzmüş, sonra tekrar kontrollü haline geri dönmüş. “Ben de

çok üzgünüm, hayatım,” demiş. “Ama anlaşmayı imzalamadan, alttaki küçük yazıları da okuman gerekirdi. Biz testler bitti diyene kadar burada kalmak zorundasın. Tatsızlıklara gerek yok, hayatım.” Sonra onu kolundan tutup asansörlere doğru götürmüş.

Süitteki yumuşacık yatağa ve lüks eşyalara rağmen, Rapunzel kendisinin burada tutuklu olduğunu anlamış. Odada telefon yokmuş, yazı yazmak için kalem ve kâğıt yokmuş, Prince de giderken kapıyı üstüne kilitlemişmiş. Saçları bu arada dizlerine kadar uzamış olduğu için Rapunzel yatakta dönerken çok zorluk çekiyor, keşke Pauline’in kuşklarını biraz daha ciddiye alsaydım, diye düşünüyormuş.

“Nehirleri zehirleyen, minik tavşanları sevmeyen bir şirketin, insanlara da önem vermeyeceğini anlamam gerekirdi,” demiş kendi kendine.

Pauline bu arada organik çevre derneğine gidip Şineon Güzellik ürünleri şirketiyle ilgili birkaç soru sormuş, geçen yıl bir fabrikalarını kapatmak zorunda kaldıklarını, çünkü çevre halkının onları kirlilik yaratma suçuyla mahkemeye verme tehdidi savurduğunu öğrenmiş. Ayrıca orta Afrika’daki gizli bir paralı asker örgütüyle de garip bağlantıları olduğu söyleniyormuş! Rapunzel cuma akşamı çiftliğe gelmeyince Pauline tedirginleşmeye başlamış. Ertesi akşam büsbütün telaşa kapılmış. Belki Rapunzel ağırlık kaldırma dersleri alıyor olabilir, ama çokuluslu şirketlerle başa çıkma konusunda pek de güçlü biri sayılmaz, diye düşünmüş. Arkadaşının hiç ses çıkarmamasına biraz da bozuluyormuş. Salı sabahı gelip çatığında, Pauline artık dayanamamış, artan öfkesini ve

kaygılarını bastırmaya çalışarak bir otobüse atlamış.

Rapunzel de bu arada giderek artan saçlarının oluşturduğu yığın arasında debelenip durmaktaymış. Bu deney salonuna geleli beş gün olmuşmuş. Onu artık salonun bir köşesine, yerden bir buçuk metre yüksekteki bir platformun üzerine oturtmuşlarmış. O da kendi kendine alçak sesle bir şarkı mırıldanıp duruyormuş. Platformun yanına, içi saç dolu düzinelerce siyah naylon torba sıralanmışmış. Ekşi suratlı görevliler bütün gün aralıksız çalışıyor, kaybettiği annesinin o kadar gurur duyduğu kıızıl saçları habire kesiyorlarmış. Rory Prince'in o gergin dudaklı sakinliği ve çevresindeki adamların hali, Rapunzel'i kendisinin adamakıllı çılgın olduğuna inandırmış. Rahibe Angela'nın paranın kötülükleriyle ilgili uyarıları zihninde çınlayıp duruyormuş. İki de bir çay getiren garson çocuk Edward, bu arada platformun merdivenlerine çıkıp inme işinde hayli ustalaşmışmış. Hattâ biraz dostluk göstermeye bile başlamışmış. Rapunzel oturduğu yerden aşağıdaki sokağı görebiliyor, insanların normal günlük hayatlarını sürdürüşlerini, işsizlerin oluşturduğu kuyrukları, hızla gidip gelen cankurtaran arabalarını, bir siyasal tutuklunun serbest bırakılması için yapılan sokak gösterisini seyredebiliyormuş. Zamanını boşa geçirmeyip değerlendirmeye karar vermiş. Evet, kafasından en sevdiği bestecileri bir bir tarayacakmış ... Cole Porter, Irving Berlin, Peggy Seeger, Holly Near ... tamam! Birkaç feminist şarkıyla bu adamların canını sıkamak hiç de fena bir fikir gibi gelmemiş ona.

Pauline, Rapunzel'in komşusuyla konuşunca korkuları büsbütün artmış. Kızcağızdan beş gündür hiç iz yok-

muş. Sonunda Şineon Güzellik Ürünleri Ltd.'in binasına vardığında, paydos saati de yaklaşıyormuş. Hayır, Rapunzel Murphy diye birini hiç duymadık, demişler. Yarın gelerseniz sizi personel müdürüyle görüştürebiliriz, demişler. Yorgun işçiler giriş katında asansörden inerken Pauline onların arasından asansöre süzölmüş, üst katlardaki labirent gibi koridorları hızla ve sırayla taramaya koyulmuş. Birinci kat, ikinci kat. Tanrım, insanın hayatını kazanmak için gelebileceği yerlerin en kötülerinden biri, diye düşünüyormuş. Yedinci katta dolaşırken üniformalı iki güvenlik görevlisine gözökmekten zor kurtulmuş.

Adamlardan biri öbürüne, “Bay Hırgür geldi mi?” diye sormuş. “Prince’le Smarm, öbür müdürlerle birlikte yönetim kurulu odasında bekliyorlar. Durum değerlendirmesi için acil toplantı yapılacak.”

Pauline gizlice yangın merdivenlerine süzölmüş. Herhalde binanın tepesine yaklaştım, diye düşünüyormuş. Ne gülünç bir durum! Ne işim var benim burada? Hemen polise gitmem gerek. Acil Yardım Derneği’ne telefon açmam gerek. Kadınlar Merkezi’ne başvurmam gerek! Öff, burada hava ne kadar sıcak ve kuru! Neydi o ses öyle? “Ben bir kadınıım. K-A-D-I-N. Du bi du du.” Rapunzel! Basamakları ikişer ikişer çıkmak bile yetmez olmuş. Bir üst katın yangın merdiveni kapısından içeriye dalınca, kendini pembeye boyalı, lüks bir koridorda bulmuş. Koridorun duvarının dibine sırayla kocaman çöp torbaları dizilmişmiş. Burnuna tatlı bir sabun kokusu geliyormuş. Rapunzel’in sesi de giderek yükseliyormuş ... “K-a-d-i-n-i-m, o kadar. Du be du.”

“Sarhoş herhalde,” diye düşünmüş Pauline. “Ya da bir ilaç vermişler. Bu sefer fittırmış. Ah Tanrım! Zaten sanata pek düşkündü. Lânet olsun bu kente!”

Pauline kapıyı yoklamış, kilitliymiş. “Rapunzel,” diye fısıldamış. Cevap gelmemiş! “Rapunzel!” diye haykırmış. O sırada koridorun ucundaki bir kapı aralanmış, yüzü kül rengine dönüşmüş bir delikanlı, elinde bir tepsiyle belirmiş. Pauline hemen köşeyi dönüp saklanmış, gözetlemeye koyulmuş. Delikanlı kilitli kapıyı açarken içerden yeni bir şarkıya başlandığı duyuluyormuş. Kapı tam yine kapanacağı sırada Pauline kendini oraya atmış, delikanlıyı, fincanları, tabakları, hamburgerleri ve patates kızartmalarını havalarda uçurup odanın ortasına saçmış.

“Ulu Tanrım, Rapunzel, ne yaptılar sana!” diye soluyarak dağlar gibi yığılan saçlar arasından kendine yol açmaya çalışıyormuş. Rapunzel son birkaç gündür Prince’le yönetim kurulu üyelerinin elinde neler çektiğini anlatırken, Pauline başını derin bir inanmazlık içinde iki yana sallaya sallaya dinlemiş. Pauline’in kafası yıldırım gibi çalışıyormuş: nasıl kurtulmalı, bu şirketin foyasını nasıl ortaya çıkarmalı ... Titreyip duran Edward’a bakmış. Çocuk yerde, çevresindeki saçlar arasında debeleinip durmaktaymış. Pauline birden kararını vermiş.

“Bu yönetim kurulu toplantıları ne kadar sürer?” diye sormuş Edward’a. Bir yandan da onun yerden kalkmasına yardım ediyormuş.

Çocuk, “Hımm ... şeyy ... en azından iki üç saat,” demiş.

Pauline, “İyi,” diye patlamış. “Biraz zaman kazandık demektir. Bak şimdi, Rapunzel, sen geçen yıl ileri dü-

zeyde bir örgü ve dokuma kursunu bitirmiştin. Bu saçlardan bir ağ öğretilir misin dersin?”

“Eh, herhalde yapabilirim, ama ne yararı ol ...”

“Boş ver onu, sen işe koyul. Edward, sen de yardım edebilir misin?”

Edward üstünü başını silkelerken, “Tabii, nasıl isterseniz,” demiş.

“Tamam öyleyse, ben bir telefon bulup tüm gazeteleri ve televizyonları arıyorum, onlara acil bir basın toplantısı için saat sekizde burada olmalarını söylüyorum. Sen burada kal, Edward. Rapunzel ne diyorsa onu yap. Sana örgü örmesini öğretecek. Sonra da buradan çıkmamıza yardım edersin.”

“Ama ya saçlarım!” diye bağırarak Rapunzel. “Uzamasını durdurmak için her şeyi denediler, yine de her gün daha hızlı uzuyor.”

“Sen onu bana bırak,” demiş Pauline. Ellerini blucininin ceplerine pat pat vurarak, “Bitkilerin etkileriyle iki yıldır boşuna uğraşmıyorum ben,” diye sürdürmüş sözlerini. “Hele bir basınla televizyon gelsin, sonra hemen saçlarını keserim, benim herbin yağından süreriz. Öyle saf ve temiz ki, o pis kimyasal maddelerin etkisini hemen sıfırlar.”

Pauline basına ulaşmak üzere fırlayıp gitmiş, Rapunzel de Edward’a örgü öğretmeye koyulmuş. Çocuğun sakar parmaklarına rağmen, çok geçmeden ağ ellerinde biçimlenmeye, büyümeye başlamış. Pauline döndüğünde yüzü heyecandan kıpkırmızıymış. “Geliyorlar,” diye güvence vermiş Rapunzel’e. “Televizyon kameraları da geliyor.”

Rapunzel, “Harika,” diyerek ağı son düğümü de atmış. Sonra onu dikkatle katlayıp bir ucunu Pauline’e, öbür ucunu Edward’a tutturmuş. Yönetim kurulu odasına doğru yola koyulmuşlar. Rapunzel arkasında sürüklenen beş metre boyundaki saçlarla pek zor yürüyebiliyormuş. Yangın merdivenlerinden hızlı ve sessiz adımlarla yedinci kata kadar inmişler.

“Tamam, Edward, şuraya gir, kimse var mı, bir bak,” demiş Pauline. “Rapunzel, iyisin ya?”

Rapunzel soluk soluğa, “Evet” diyebilmiş. “İyi ki bu yıl ağırlık kaldırma kursunu seçmişim. Bu saçlar bir ton gelir.”

Pauline, “Artık çok sürmez,” diye gülümsemiş. “Yakında intikamını alacaksın.”

Edward, “Ortalık boş,” diye fısıldamış o sırada. “İçerde tartışmaya öyle dalmışlar ki, burada olup biteni duymalarına olanak yok.”

Rapunzel, “İyi işte,” derken asansörün de kapıları açılıyormuş. “İşte basın da geliyor.”

Hep birlikte, ayaklarının ucuna basa basa yönetim kurulu odasına yaklaşıp içerde tartışanların sesini dinlemeye başlamışlar.

Bir ses, “Bu duyulursa mahvoluruz!” diye bağıırıyor. “Başka çaremiz kalmadı.”

“Aynı görüşteyim,” diyor. bir başkası. “Bu kızıdan kurtulmak zorundayız. Sorun olmaz. Unutmayın, seçtiğimiz kobayın patırtı çıkaracak akrabaları falan yok.”

“Herhalde her zamanki ‘kaza’larımızdan biri olacak, değil mi?” diye akıl yürütmüş içlerinden biri.

Sert bir ses, “Ulu Tanrım, olamaz!” diye patlamış.

“Onu bile göze alamayız. Kızın sessizce ... ortadan kaybolması gerekiyor.”

Derken ortalık birbirine girmiş. Rapunzel, Pauline ve Edward, peşlerinde basın ve televizyonlarla odaya dalmışlar. Şaşırان yönetim kurulu üyeleri kıpırdayamadan, Rapunzel’le Pauline altın ağı onların üzerine fırlatıvmış. Sonra da cakalı bir tavırla basın temsilcilerine dönmüşler.

“İşte kendi oluşturdıkları ağı kısılmış durumdalar. Bir daha böyle adalet bulamazsınız. Kurtulmalarını engellemek artık size kalıyor,” demişler.

Pauline arkadaşına dönmüş, “Çiftliğe gelmeye ne dersin?” diye sormuş. “Sanırım bütün bunlardan sonra öyle bir tatili hak ettik.”

SIRMASAÇ KENDİNE YUVA BULUYOR

Bir varmış bir yokmuş, Beton Ormanı'nın ortalarında, çok mutlu bir ülkede, üç ayı yaşarmış. Tipik bir çekirdek aileymişler. Bir Baba Ayı, bir Anne Ayı, bir de, tabii, Bebek Ayı varmış. Baba Ayı genç ve gelecek vadeden bir yönetici olduğu için, orta sınıf ayı ailelerine gerekecek maddesel konforlardan hiçbirinin açlığını çekmiyorlarmış. Özel bir mimara ısmarlayıp yaptırdıkları, güneş enerjili evleri ağaçların arasındaymış, daha küçük olan kentteki evleri de Hayal Kırıklığı Ormanının markete bakan köşesindeymiş. Babanın en büyük merakı ve mutluluğu olan en yeni model Toyota arabası, iki arabalık garajda Anne Ayı'nın babayiğit, ama özenle bakılan Mini'sinin yanına park etmişmiş. Mutfaklarında en yeni model araç gereç varmış ve o mutfak her yıl yenilenirmiş. Bebek Ayı'nın odası da, son moda göre, yüksek teknoloji, eğitimsel, çocuğu cinsiyet ayırımına itmeyen oyuncaklarla dopdoluymuş,

Ama bütün bu konforun ve rahatlığın içinde bile, Aylar sosyal sorumluluklarını ihmal etmemek için çaba

gösteriyorlarmış. Baba Ayı, “Temiz Sokağımız” derneğinin saygın bir üyesiymiş, Dünyayı Kurtaralım aylık dergisine her yıl abone olurmuş; Anne Ayı haftanın iki gecesini, biraz ortanın solu olmasına rağmen yine de sosyal açıdan saygın kalabilen gruplara hasredermiş. Eşcinsellere Toprak Mülkiyeti hareketiyle, Herkese Vejeteryenlik hareketi, bunun tipik örneklerindenmiş. Anne Ayı istediği toplantıyı bir anda düzenleyebilecek güce ve deneyime sahipmiş.

Bu noktada söylemek gereken bir şey de, Anne Ayı’nın bunca faaliyeti arasında ailesini ihmal etmemeye çok dikkat ettiğiymiş. Bebek Ayı’yla her gün bir saat başbaşa yakın ilişki kurarmış (Bebek Ayı’nın canı istese de, istemese de). Anne Ayı içinden, buna her ayının ihtiyacı vardır, diye düşünürmüş. Sağlıklı beslenme ve tempolu bir yaşam biçimi kadar önemli!

Her sabah üç Ayı, yani Baba Ayı, Anne Ayı ve yeni kendine gelmekte olan Bebek Ayı, evden çıkıp ormanın içinde iki kilometrelik bir koşu yaparlarmış. Evden ayrılmadan önce Anne Ayı, kendi eliyle yetiştirdiği elmalar-dan özel tarifli elma suyunu hazırlar, dönünce yemek üzere bir tabak içinde yiyeceği de ortaya koyarmış.

Güzel bir Haziran sabahında, yine her günkü gibi sabah koşularını yaparken üç Ayı’nın hayatı, kendi ellerinde olmayan nedenlerle, çarpıcı biçimde değişivermiş.

Beton ormanının bir başka tarafında, yürümeye çıkmış olan biri daha varmış, ama onun nedenleri çok farklıymış. Sırmasaç (bu isim ona peroksit şişesiyle yaptığı olmayacak bir kaza sonucu takılmışmış) Mc Carthy de biraz kendine gelebilmek için açık havada yürüyüşe çık-

mıŖmıŖ. Son aylarda hayat Sırmasaç için tam bir kâbusmuŖ. Evi sanki bir cezaevi, babası da gardiyan kesilmiŖmiŖ. Tabii bu cezaevi, zihinsel bir cezaeviymiŖ, çünkü babası kaba kuvvet kullanmayacak kadar kurnazmıŖ. İnsanın tenindeki çürükler kolayca gözüdür, ama zihinsel yaraların hem görülmesi daha zordur, hem de iyileŖmesi daha zordur, diye düşünüyormuŖ. Sırmasaç’la annesi başlangıçta bunu, işlerin ters gitmesine, kemer sıkma gereğine yorumlamışlarmıŖ. Ama çok geçmeden yalnız paranın değil, zamanın da hesabını vermek zorunda kaldıklarını görmüşlermiŖ. Babanın mengeneyi giderek sıkıŖtırışına, çevresindeki her şeyin ve herkesin kontrolünü eline alışına, zamanlarına da, paralarına da, hayatlarına da karışışına dayanmak çok güç gelmiŖmiŖ.

Sonunda annesinin bavulları toplayıp, çocukları alıp o evden çıkması için tüm kaynaklarını seferber etmesi gerekmiŖ. Ama ... nereye gideceklermiŖ? Asıl mesele oymuş zaten. Evli, üç çocuklu ve meteliksiz bir kadın, nereye gidebilirmiŖ ki? Liz Teyze’yle kalmak Ŗimdilik durumu kurtarıyormuş, ama küçük evin içinde pek üst üsteymişler, ayrıca babası çok geçmeden onları orada bulabilirmiŖ.

Sırmasaç Beton Ormanı’nda ilerlerken yorgunmuş, karnı açmış, kaygıdan da ölecek haldeymiŖ. Başını öne eğmiş yürürken, hevesli bir koşucu grubuna ezilmesine ramak kalmış. Ayıların bu kadar uzaklarda da yaşadığını bilmezdim, diye düşünmüş. Ama sonra onları kafasından uzaklaŖtırıp yoluna devam etmiş. Sırmasaç ne kadar uğraşırsa uğraşınsın, sorunlarına bir are bulamıyormuş. Tam geri döneceğİ sırada, karşıındaki mey-

danda gözüne harika bir ev ilişmiş.

Sırmasaç'ın ilk dikkatini çeken şey, evin bahçesiymiş. Çocuklar için harika bir dünyaymış orası. Akla gelebilecek her oyuncak varmış. Salıncaklar, atlı karıncalar, tırmanma demirleri, kaydıraklar, hepsi. Yirmi çocuğa yetmiş bu bahçe. Ama çocuklar nerede, diye merak etmiş. Evde hiç kimseler yok gibiymiş, oyuncaklar da çok fazla yeniymiş. Sırmasaç salıncaklarda şöyle bir sallanmazsa çatlayacakmış. Giderek daha hızlı sallanırken, kendini her an biraz daha mutlu hissediyormuş. Böyle keyif çatmayalı öyle uzun zaman geçmişti ki! Dikkatli ol, demiş kendi kendine, bu salıncak senin ağırlığını uzun süre çekmez. Gerçekten de, sıçrayıp yere indiğinde, oturduğu yerin hafif eğrilmiş olduğunu görmüş. Eh, ne yapalım, en azından kullanıldı bari, demiş kendi kendine.

Ortalıkta hâlâ hiç kimse görünmeyişine şaşarak eve doğru yaklaşmış. Daha önce bu kadar büyük bir eve hiç bu kadar sokulmamışmış. Yalnız garajı bile, onun şu anda oturduğu evden büyükmüş. Çabucak çevresine bakmış, yaklaşıp pencerelerin birinden içeriyi gözetlemiş. Gözlerine inanamıyormuş. Ömründe gördüğü en güzel, en pırıl pırıl, ordu besleyecek kadar büyük mutfağın ortasında, üç kişilik bir kahvaltı sofrası kuruluymuş! Yalnızca üç kişilik! Karnı zil çalarken, o yiyeceklerin tadını ağzında, ocakta fokurdayan kahvenin kokusunu burnunda hissetmiş. Ama yerinden kıpırdayamadan, ormandan yaklaşan ayak seslerini duymuş. Hemen pencereden inmiş, kum havuzunun arkasına saklanmış, bu evde kimlerin yaşadığını görmeye hazırlanmış.

Koşudan dönenler arasında, bu evde bir terslik oldu-

ğunu bir tek Bebek Ayı fark etmiş.

“Biri benim salıncağımda sallanmış,” demiş. “Çarpıtmış salıncağımı. Bakın!”

Anne Ayı, “Saçmalama,” demiş ona. “Buralarda kilometreler boyunca hiç kimse yok. Şimdi içeriye gel de kahvaltını et. Hadi benim uslu oğlum.”

Bebek Ayı çok terbiyeli büyütülmüş olduğu için kendisine söyleneni yapmış.

Sırmasaç evine doğru giderken, hayatın haksızlıklarını düşünüp duruyormuş. Annesi, kendisi ve iki kardeşi, Liz Teyze’nin minicik evine tikişmişken, üç tane ayı bu koskoca evde fink atıyorlar, diye düşünmüş. Bu durumu değiştirmek için bir şeyler yapma konusunda kararlılığı giderek artıyormuş.

Önce Beton Ormanı Konut Ofisi’nden yardım istemiş. Ama boşalacak evleri bekleyenlerin listesi çok uzunmuş. Görevli ayı pek anlayışsız biriymiş, Sırmasaç’a, annesiyle birlikte uslu uslu evlerine dönmelerini, sorun yaratmamalarını öğütlemiş. Sırmasaç ofiste çevresine baktığında, herhalde bu durumdaki kadınlara genellikle hep bu öğüt veriliyor burada, diye düşünmüş. Kadınların çoğu yorgun görünüyorlarmış. Pes etmeye hazır gibiymişler. Bütün istedikleri, başlarının üstüne bir dam, yiyecek bir lokma yemek, bir de çocukların oynayabileceği yer, diye düşünüyormuş Sırmasaç içinden. Çok şey mi istiyorlar yani!

Birdenbire kafasında bir şimşek çakmış. Ailemin sıgacağı yeri buldum, demiş kendi kendine. Biz de sığırız, daha başkaları da. Ama şunun yolunu bir bulabilsem...

Hemen kendine bir eylem planı hazırlamış. Bir hafta boyunca her sabah üç Ayı'nın evini gözetlemiş, programlarını hiç bozmadıklarını öğrenmiş. Bir iki kere eve girip yemeklerin tadına bile bakmış, kaç yatak odası olduğunu gözden geçirmiş. Bebek Ayı bunların farkına varan tek kişi oluyormuş. Baba Ayı'yla Anne Ayı hiç farkında olmadıkları gibi, Bebek Ayı'nın uyarılarını da ciddiye almıyor, eksilen kahvaltı yiyeceklerini görmezden geliyorlarmış. Sırmasaç içinden, belki de bu ormanda olup bitenlerin farkında değiller, diyormuş. Bizim gibiler için hayatın ne kadar zor olabileceğini bilmiyorlar.

Bölge Konut Eylem Grubuna başvurmuş, Kadınlar Dayanışma Derneği'ne gitmiş, planını onlara anlatmış. Kendi kafasına göre, çok dürüst bir planmış. Üç Ayı'nın iki evi varken, ikisi de ihtiyaçlarına göre fazla büyükken, kendisinin ve onun gibilerin hiç evi yokmuş. O halde?

Plan çok basitmiş. Sırmasaç, annesi ve kızkardeşleri, yanlarına daha iki evsiz anneyi alıp gelecek, Ayı'lar sabah koşusunu yaparken eve yerleşeceklermiş. Ayı'lara bir seçenek tanıyacaklarmış. Ya Hayal Kırıklığı Ormanındaki evinize geçin, ya da burada hep birlikte yaşayalım, diyeceklermiş. Sırmasaç'ın annesi, Ayı'larla oturma konusunda biraz kuşkuluymuş. Yağmurdan kaçarken doluya tutulmaktan korkuyormuş. Ama Sırmasaç, Ayı'ların aslında zararsız olduğu konusunda ona güvence vermiş, herhalde birlikte oturma fikri onların da hoşlarına gidecek, demiş.

Öyle de olmuş. Plan tereyağından kıl çeker gibi uygulanmış. Kararlaştırılan günde üç Ayı yine her zamanki gibi koşuya çıkmışlar. Kendilerini nelerin beklediğinden

hiç haberleri yokmuş. Sırmasaç'la dostları da o arada eve girmişler. Belki Ayı'lar tatsızlık çıkarır da, vahşi Ayı'ları yardıma çağırır diye, kapılara barikat kurmuşlar. Oysa kaygılanmalarına hiç gerek yokmuş. Gerçi Anne Ayı'yla Baba Ayı evlerinin ellerinden alınması karşısında biraz şaşırılmışlar, ama yine de olaya iyi dayanmışlar. Baba Ayı garajda fazla eşyalar depolanabilsin diye Toyota'sını çıkarmak zorunda kalınca biraz bozulmuş, ama Anne Ayı ona, geçen ayki Dünyayı Kurtarma dergisinde komün hayatının nasıl övüldüğünü hatırlatmış. Komünleri yazılardan okumak yerine gerçekte yaşamak müthiş bir tecrübe olabilir, demiş. Sonra kocasının kulağına, burada rahatsız olursak, canımız istediği anda kentteki eve gidebiliriz, diye fısıldamış.

Tek sorun Bebek Ayı'ymış. Oyuncaklarını ve oyun alanlarını başkalarıyla paylaşma fikrine hiç dayanamıyormuş. Korkunç bir patırtı koparmış, sonunda Anne Ayı onun bu davranışı karşısında şaşkına dönmüş, sesini yükseltip ona adamakıllı bağırılmış. Bebek Ayı öyle şoka kapılmış ki, ağzını bile açamamış. Ormanın bir daha asla eskisi gibi olamayacağını artık o da anlamaya başlıyormuş.

PRENSESLER FORUMU

Evvel zaman içinde, peri masallarının bütün prensesleriyle masal kahramanları, Pamuk Prenses'in kulübesinde bir araya gelmişler, dünyada giderek büyüyen akıllı prensler kıtlığını tartışmaya koyulmuşlar.

Uyuyan Güzel (aslında o anda enikonu uyanıkmiş tabii), "O sarayda boş boş oturup salağın birinin çalıları biçer biçer gelmesini beklemekte artık hiçbir yarar görmüyorum," demiş.

Kül Kedisi, "Ben de o ayak fetişisti kaçıktan bıktım usandım," diye söylenmiş. "İnsan hayat arkadaşını ayak numarasına göre seçer mi! Kendine saygısı olan bir kadın, böyle bir adama dayanabilir mi?"

Pamuk Prenses, "Yedi tane cücenin evini çekip çevirdikten sonra bir daha ömrümde erkek görmek istemiyorum," diye söze karışmış. "Ne diş macunu tübünün kapağını kapıyorlar, ne de leş kokulu çoraplarını yıkıyorlar."

Rapunzel "Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum," demiş. "Bana kur yapmaya gelen de pek zeki sayılmazdı. Düşünsenize! Bir kulenin tepesinde tuzağa kısılmışım, kaçamıyorum. Bu adam pencereme tırmanınca sevinçten uçuyorum. Hapis günlerim sona erdi sanıyorum.

Ama koca budala, kuleden inip gidiyor. Her gelişinde, gelecek sefere merdiven getireceğini söylüyor, ama her seferinde de unutuyor!”

“Unutuyormuş, yok daha neler!” diye sataşmış Kül Kedisi. “Umarım başın dertte falan değildir ... kendi iyiliğin için yani.”

“Dert mi?” Rapunzel şaşırmış gibiymiş. “Başım nasıl dertte olabilir? Sizin gelip beni kurtardığınız günden bu yana keyfim yerinde. Atlar gibi yiyip duruyorum. Sekiz kilo aldım bile ...”

Bütün prenseslerle kahramanlar bir ağızdan, “Neee-e?” diye bağırılmışlar. “Sekiz kilo mu aldın?”

Rapunzel mutlu mutlu, “Evet,” demiş. “Ama küçük bir sorunum var. Belki içinizden bana bir akıl veren çıkar. Son zamanlarda sabahları içim biraz bulanıyor ...”

O cevap beklerken öbürleri gözlerini kaçırmışlar, pek tedirgin görünmüşler.

Pamuk Prenses gıcırdayan bir sesle, “Eh, prens kıtlığı tartışmak için toplanmıştık,” diye kontrolü sağlamaya çalışmış.

Uyuyan Güzel aksi aksi, “... oysa ortada gereğinden çok prens var,” diye çıkışmış.

Kül Kedisi, “Yapılacak bir tek şey var, o da Rapunzel’i Kırmızı Şapkalının büyükannesine götürmek,” diye söyleniyormuş. “Şuracıkta, ormanda oturuyor. Bu tür durumların çaresini çok iyi bilir. Toplantı biter bitmez onu götürürüm.”

Rapunzel sessizce oturuyor, sözlerinin yarattığı tepkiye şaşkın şaşkın bakıyormuş. Bir daha vara yoğa ağzını açmama konusunda kesin bir karar vermiş.

“Tamam,” demiş Pamuk Prenses. “Prensleri konuşuyorduk. Ortalıktaki prensler pek bir şeye benzemediğine göre, ne yapacağız şimdi?”

Sımasaç, “Size göre hava hoş tabii,” diye söze karışmış. “Benim hiçbir zaman kendi prensim olmadı. Peşinde üç ayıyla koşup durmak pek de keyifli bir şey değil, tahmin edersiniz. Ben hödüğü ayıya tercih ederim.”

Ben de,” demiş Rapunzel. Kendine koyduğu sessizlik kuralını böylece bozmuş. “Hattâ bence ...”

Kül Kedisi onun gözlerinin içine bakarak, “Senin yerinde olsam, o koca çenemi kapalı tutardım,” diye fısıldamış.

Pamuk Prenses, “Tamam, tamam,” diye bağırmış. “Tekrar soruyorum, ne yapacağız şimdi?”

Kırmızı Şapkalı Kız, “Galiba biz hepimiz kalıp tipleriz,” demiş. “Kime sorarsanız sorun, mutlu yaşamak için oltada bir prensimiz olması gerektiği kanısında. Siz bana kurt köpeği verin, bin kere daha iyi. Ya da bir oduncu ...” Gözlerini indirmiş, birkaç gün öncenin anısı yüzüne tatlı bir pembelik getirmiş.

Uyuyan Güzel, “Neden ille bir prensimiz olacakmış, anlayamıyorum,” deyivermiş. “Salağın biri çıkıp benim toprağımı kendininkine katacak da ne olacak? Üstelik de bunu yaparken, bana deli gibi âşıkmiş numarasını kullanacak.”

Sımasaç, “Ama prensesler evlenmek zorunda,” demiş. “Yoksa krallıklara vâris gelmez, o zaman da ...”

Kül Kedisi, “Krallık!” diye patlamış. “İşte bu söze itirazım var. Neden Kraliçelik denmiyor?”

Kırmızı Şapkalı Kız, “Herhalde bu da ‘adam’ sözü gi-

bi bir şey,” diye fikir yürütmüş. “Atasözlerinde adam dendi mi, hem kadın demek, hem de erkek.”

Uyuyan Güzel, “Doğrusu bana erkek denmesini hiç istemem,” demiş. “Görünüşüm bile benzemiyor, değil mi ama?”

Pamuk Prenses, “Ben prenses gibi davranmaktan usandım,” diye yakınmış. “Narin biri değilim, aptal da değilim, hele zayıf hiç değilim. Yedi bızdık maçonun evini çekip çevirirken aklını kaçırmamak için insanın hayli güçlü olması şart.”

Uyuyan Güzel birdenbire, “Hiç farkına vardınız mı?” demiş. “Bizim masallarımızın çoğunda düşmanlarımız hep kadınlar.”

Kül Kedisi, “O masalları erkekler yazmış da ondan,” demiş. “Kadınların aralarında kapışıp erkekler için birbirini yemesi hoşlarına gidiyor.”

Uyuyan Güzel, “O zaman demek ki bizim o masalları yeniden yazmamız gerek,” demiş. “Doğrusu hain amcası ya da üvey babası tarafından kulenin tepesine kapatılmış yakışıklı bir delikanlıyı kurtarmak hoşuma giderdi.”

Sırmasaç, “Amma da gülünç bir konu,” diye dudağını bükmüş.

“Biliyorum,” demiş Uyuyan Güzel. “Ama aslında bu da bizim masalların tem tersi.”

Kül Kedisi, “Umarım durumu tersyüz etmeyi seçmeyiz,” diye söze karışmış. “O zaman tek yaptığımız, ezenle ezilenin rollerini değiştirmek olur. Ben kimseyi ezmem istemiyorum.”

Bütün kadınlar bu söze katılarak başlarını sallamışlar.

Pamuk Prenses, “Benim en çok istediğim şey, üvey annem Kraliçe’yi bizden tarafa çekmek,” demiş. “Erkeklerle kendimizi beğendirmek için birbirimizle rekabete kalkışmazsak, hangimizin daha güzel olduğunun da önemi kalmaz. O zaman beni kıskanması için hiçbir neden kalmaz. Hem üvey annem çok akıllı bir kadın. Sarayın mahzenindeki laboratuvarı müthiş bir yer. Eminim eczacılık bilimini kötüye kullanmak yerine iyiye doğru geliştirmesini sağlayabilirim.”

Kül Kedisi, “Aslında düşünürsen, niyetimiz o maço salakların dikkatini çekmek değilse, kadınların düşmanımız olmasına hiç neden yok,” demiş. “Birlikte çok daha iyi eğlenebilirdik!”

Tam o sırada (masallarda her şey hep en uygun zamanda olur zaten) üç prens kapıya dayanmış. Ormanda kasıla kasıla dolaşıyor, dövüşecek ejderha ya da kurtaracak çaresiz prensesler arıyorlarmış.

Kül Kedisinin bir pencereden kendilerine baktığını görünce gözleri sevinçten parlamış. Birincisi abartılı bir selam verirken neredeyse atından düşüyormuş. İkincisi, “Merhaba güzelim!” diye seslenmiş. Üçüncüsü de, “Kurtarılmaya ihtiyacın var mı?” diye sormuş.

Kül Kedisinin verdiği cevap hiç de ağırbaşlı, durmuş oturmuş bir prensesin ağzından çıkacak şey değilmiş.

Pamuk Prenses onu dürtmüş, “İçeriye çağır onları,” demiş. “Masalları yeniden yazmaya başlayacağımızı onlara söylememiz gerek.”

Prensler odaya girip bunca prensesi ve masal kahramanını bir arada görünce azıcık şaşkınlaşmışlar. Kadınlarla birer birer başa çıkmaya pek alışkınmışlar, ama bir

oda dolusu kadın bir araya gelince, cesaretleri azalır gibi olmuş.

Kül Kedisi hemen deminki tartışmaları ve varılan kararları özetlemiş. “Görüyorsunuz işte,” demiş. “Bu maço usullerinden pek o kadar memnun değiliz.”

Üç prens şaşkın şaşkın birbirlerine bakmışlar. Birincisi, “Yani artık cesur ve korkusuz olmak zorunda değil miyiz?” diye sormuş.

İkincisi, “Yani artık prensesler narin ve çaresiz değil mi?” demiş.

Pamuk Prens, “Evet, her iki durum da değişti,” diye karşılık vermiş. “Prens kalıbına göre davranmaktan usandık. Artık kendi istediğimiz gibi davranacağız.”

Prensler bir kere daha bakışmışlar, sonra hep birlikte ellerini kaldırıp alınlarındaki terleri silmişler. “Ohh!” demiş birincisi.

İkincisi de, “Çok rahatladım!” diye solumuş.

Üçüncü prens, “Ömrümde duyduğum en iyi haber bu oldu,” demiş. “Her an cesur ve korkusuz olmanın baskısı beni mahvediyordu. Bazen çok korkuyorum, ama kimseye söyleyemiyorum. Bunu bir tek ben hissediyordum sanıyordum.”

İkinci prens, “Doğal davranmak ne büyük rahatlık,” demiş. “Uyuyan Güzel’in şatosunu bürüyen o çalıları biçip içeriye girme düşüncesi ödümü koparıyordu. Artık bunu yapmak zorunda değilim, öyle mi?”

“Tabii değilsin,” demiş Uyuyan Güzel. “Ben o bahçeyi biçtirip ortalığı temizleteyim, o zaman her konuk gibi kapıya gelersin.”

Sırasaç, “Haftaya hepimiz sana gelelim, birlikte o

işı yarım günde bitiririz,” demiş.

Herkes kafasını sallayıp bunu kabullenmiş, üç prens de onlara katılmış.

Bu arada Kül Kedisi, ikinci prensin yanına oturmayı başarmışmış. “Çok tatlısın!” diye fısıldamış prensin kulağına. “Yeni senaryoma seni yazmak isterdim.”

Prens kıpkırmızı kesilmiş, ama yine de memnun görünüyormuş. Çekingen bir sesle, “Ben de isterdim,” demiş.

O sırada kapı gürültüyle vurulmaya başlamış, bir prens daha, elinde bir merdivenle içeriye dalmış. İlk şaşkınlığı, Rapunzel’i gördüğü anda hemen kaybolmuş, yüzüne bir sevinç yayılmış. “Sevgilim!” diye bağırılmış.

“Hayatım!” diye karşılık vermiş Rapunzel de. Birbirlerinin kollarına atılmışlar.

Prens, “Çok kaygılanmıştım,” diye mırıldanmış. “Kulende yoktun. Oysa öyle romantik bir kurtarma hazırlamıştım ki!”

Pamuk Prens, “Neyse, dürüstmüş ki geldi sonunda,” deyivermiş.

Kül Kedisi yeni gelen prensin omzuna dokunarak, “Sen bu zavallı yaratığı hamile bıraktığının farkında mısın?” diye sormuş.

Rapunzel de, prensi de şaşırmışlar.

Prens, “Ama ben sanıyordum ki ...” diye söze başlayacak olmuş.

Rapunzel öfkeyle, “Neler zırvalıyorsun?” diye çıkışmış Kül Kedisi’ne. “Amm da küstahsın.”

Pamuk Prens, “Sekiz kilo aldığını daha demin kendin söylemedin mi?” diye söze karışmış.

“Doğum kontrol hapından aldım o kiloları. İnsan derin, anlamlı bir ilişkiyi, sorumsuzluk içinde başlatabilir mi?”

Prenseslerle masal kahramanları grubu rahatlayarak soluklarını salmışlar.

Tam o sırada kapı aralanmış, upuzun, pırıl pırıl dişler gözükmüş. Kül Kedisi kapının kanadını tuttuğu gibi çekmiş, koskocaman, boz bir kurt odaya girmiş.

Kırmızı Şapkalı Kız öfkeyle, “Senin ne işin var burada?” diye çıkmış.

Kurt arka ayakları üstüne kalkarak, “Çok özür dileirim,” demiş. “Yiyecek bir şeyler arıyordum. Yemek saati çoktan geçti, karnım zil çalıyor.”

Kül Kedisi, “Bana bak, bu tür davranışlara artık izin yok!” diye patlamış. “Bütün peri masallarını baştan yazmaya karar verdik. Eğer uygar davranmazsan, Kırmızı Şapkalı masalından seni çıkarır atarız.”

Kurt acıklı bir sesle “Ne olur, yapmayın” diye yalvarmış. “İnsan yiyişim, yiyecek almaya param olmadığı için. Sizin gibi zenginler, yoksulların durumunu hiç düşünmezsiniz zaten.”

Grup bir an sessiz kalmış, sonra Kül Kedisi konuşmuş. “Belki de o durumu düzeltebiliriz. Bir tür düzenli ödenek toplar, yaşayacak parayı kazanamayanlara destek veririz.” Kurda dönmüş. “Bunu ayarlayabilirsek bir daha insan yemeyeceğine söz verir misin?”

“Kurt namusu!” diye elini havaya kaldırmış hayvancağız. “Aslında konserve ya da donmuş et yemek çok daha iyi. İnsan eti bende hazımsızlık yapıyor ...”

Herkes ayağa kalkmış, gitme hazırlıklarına başlamış.

Kül Kedisi pelerinini giyerken Sırmasaç'a, "Eve gidip ablalarım la ciddi ciddi bir konuşacağım," demiş. "Geçenlerde kişilik kursunu bitirmiştım. O iki zorbayla nasıl başa çıkılacağını öğrendim artık. Mutfağa tıklılı geçirdiğim günlerin sonu geldi."

"Aferin sana," demiş Sırmasaç. "O kursun adresini bize de ver. O kaba ayıları yönetebilmek için galiba benim de öyle bir şey e ihtiyacım var."

Kapının dışında, Uyuyan Güzel atına binmişmiş. Her zamanki gibi yine kadınlardan uzakta durmakta olan üç prensin sinmiş haline bakarak, "İyi misiniz siz?" diye sormuş.

Birinci prens göğsünü şişirerek, "Tabii iyiyiz," demiş, ama sonra birdenbire toplantıda konuşulanları hatırlamış. "Şey ... aslında ben pek iyi değilim ..." diye itiraf etmiş. "Artık birbirimize karşı dürüst davranacağımıza göre, şu karanlık ormanda tek başıma evime gitmek beni çok ürkütüyor." Öbür iki prens de ona katılarak kafalarını sallamışlar.

"Üzölmeyin," demiş Uyuyan Güzel. "Ben eve giderken sizin oradan geçiyorum. Benimle gelin, güvende olursunuz."

Pamuk Prenses de kapının oradan, "Zaten artık korkacak bir şey kalmadı," demiş. "Kurt da, cadılar da, ejderhalar da hep dostumuz!"

Kül Kedisi ikinci prene yaklaşmış, "Eve yalnız gitmekten korkuyorsan, ben seninle gelirim, yolda elini tutarım," diye fısıldamış.

İkinci prensle Kül Kedisi ağaçların arasında gözden kaybolmuşlar.

Sırmasaç'la Kırmızı Şapkalı Kız birlikte patikaya saparken, "Görüşürüz, çocuklar!" diye seslenmişler.

Uyuyan Güzel arkalarından, "Unutmayın, haftaya bana geliyorsunuz!" diye seslenmiş. "Çalılar kesilince oturup şarkı söyler, şarap içeriz. Herkes kabul ediyor mu?"

Birinci prens, "Harika olur," demiş.

Üçüncü prens umutla, "Viski de var mı evinde?" diye sormuş. Kurt o sırada Pamuk Prenses'in masasındaki artıkları mideye indirmekle meşgul olduğu için cevap verememişti. Ama davete geleceğini o da bir homurtuyla bildirmiş.

Rapunzel'le prens de hülyalı hülyalı gülümseyerek kabul etmişler. Gözleri birbirlerinden başka hiçbir şeyi görmüyormuş.

Herkes gittikten sonra Pamuk Prenses kapıyı çekmiş, üvey annesine olup bitenleri anlatmak üzere yola koyulmuş. Belki gerçekten ömrümüzün sonuna kadar mutlu mutlu yaşayabiliriz, diye düşünüyormuş.

HAYDİ GREVE!

Bir zamanlar bir genç kadın varmış. Hem akıllı, hem iyi yürekli, hem ciddi, hem de esprili bir insanmış. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, ailesi de delicesine zenginmiş. Adı Margaret'miş. Eh, bu da diğer adlar gibi işe yarar bir admış. Ama tabii ailelerin üyelerine takma adlar yakıştırma huyu vardır. Bu kız korkunç bir tipi gecesinde doğduğu için biri ona "Pamuk Prenses" demeye karar vermiş, her nasılsa bu ad ona yapışıp kalmış. Ama aile onu genellikle kısaca "Pamuk" diye çağırıyormuş, örneğin, "Pamuuuk, çayın hazır!" diye sesleniyorlarmış.

Bu küçük saçmalığın dışında, çocukluk yıllarında Pamuğun canını sıkacak pek bir şey olmamış. O yıllarını koşup oynayarak, düşünerek, kafasında yeni fikirleri evirip çevirerek, yani akıllı, iyi yürekli, ciddi ve esprili genç kadınların çoğu gibi geçirmiş. Eğer annesi burnunu sokmasa, bu durum sonsuza kadar da mutlu mutlu sürecekmış.

Pamuğun annesi bir gün ona, "Koşup oynamanı, okumanı, kafanda yeni fikirleri evirip çevirmeni seyretmekten usandım," demiş. "Bir iş bulsana!"

“Ah, anne, ne kadar kötüsün,” diye içini çekmiş Pamuk. “Zaten iş de yok. Ekonomik durgunluk var, sen de çok iyi biliyorsun.”

“Ne olursa, olsun senin bir şeyler yapma zamanın geldi. Buralarda böyle oyalanırsan halin ne olur? Göz açıp kapayana kadar bu salon, seninle evlenmek isteyen yakışıklı taliplerle dolar, çabucak içlerinden birine âşık olursun, bir yıl geçmeden de benim gibi olma yoluna koyulursun. Baban parayı nasıl kazandı, baksana! Sihirli Aynalar üretiyor. Sihirli Ayna başarısının sırrını biliyor musun? Her aynanın arkasına gül pembesi boya çekiliyor, o aynaya bakan kadın da kendini dünyanın en güzeli sanıyor. Bunun hiçbirimize pek bir yarar sağladığı da yok, ondan emin olabilirsin. Pembe aynaya bakmak, dünyaya pembe gözlükle bakmaktan farklı değildir, yavrum. Oysa ben senin bir baltaya sap olmanı istiyorum.”

“Hımm,” demiş Pamuk. “Ama eğer tedirginlik hissediyorsan, sen de bir kursa falan yazılısana, anne, Eminim öğrenebileceğin bir şeyler vardır.”

Bu söz üzerine annesi onun küstahlığına kızıp karşısından kovmuş, Pamuk Prenses de talihini aramak, en azından belki bir iş bulmak üzere yollara düşmüş. Ama ekonomik durgunluk varmış tabii. Kendine uygun bir şey bulamamış. Sonunda küçük bir madenci köyünde ev işleri yapacak birini arayan ilana başvurmuş.

Yedi tane kısa boylu, yamrı yumru adam onunla görüşmüşler. Elllerinde her gün yapmasını istedikleri bir yığın sıkıcı işlerin listesi varmış: çamaşır, yemek, ortalık süpürme, yatak toplama, falan filan. Pek berbat bir iş gibi görünüyormuş, maaşı da çok azmış. Ama Pamuk

Prenses yine de o işi kabul etmiş, bir yandan da için için, bu yedi adamın neden ev işlerini aralarında paylaşıp durumu idare edemediklerini merak etmiş.

İlk hafta biterken Pamuk Prenses bunun nedenini anlamışmış. Yedi madenci, Yakışıklı Prens Mücevher Madeni'nde, günde on altı saat çalışıyorlarmış. Geceleri öyle yorgun dönüyorlarmış ki, Pamuk Prenses'in onlara pişirdiği lapayı bile yemeye halleri kalmıyormuş.

Cuma akşamı haftalığını aldığında Pamuk Prenses, "Tanrı aşkına, siz ömrünüzde sendika diye bir şey duymadınız mı?" diye sormuş onlara.

Safteron adlı madenci, "Hayır," demiş. "Bize anlatsana, Pamuk Prenses."

Böylece Pamuk Prenses onlara, sermayeden, sömürüden, birlikten doğan güçten, toplu sözleşmeden falan söz etmiş. Pazartesi sabahı yedi madenci, Bay Prens'in odasına girip, iş saatlerinin kısaltılmasını, yemek molaları verilmesini, ücretlerinin artmasını ve bir emeklilik planı oluşturulmasını istemişler. Bütün isteklerini sıraladıktan sonra, Bay Prens'le şirketi onlara defolup gitmelerini söylemiş, onlar da Pamuk Prenses'in yanına dönmüşler.

Uykucu adlı madenci, esnemesini güç tutarak, "Şimdi ne yapacağız peki?" diye sormuş.

"Grev yapacağız," demiş Pamuk Prenses. "O zaman birkaç değişiklik olur buralarda."

Pamuk Prenses, yedi küçük madenciye bir grev göz-cülüğü programı hazırlamış, herkese döviz ve pankartlar yazdırmış. "Mücevher Şirketi Para Vermez", "Prens Hasis" diye yazılı pankartlar hazır olduğunda, yedi madenci madenin önüne gidip üç gün boyunca onları nö-

betleşe taşımışlar, nöbet aralarında da Pamuk Prenses onları alıp, çamaşır yıkama, yemek pişirme, ortalık süpürme gibi konularda bir hızlandırılmış kurs vermiş. Anlamışsınızdır, artık onun da kendine göre bazı planları varmış.

Üçüncü gece Bay Prens yedi küçük madenciye çağır-mış, “Pekâlâ, pekâlâ, taleplerinizi tartışalım,” demiş. “Bu grev bana çok pahalıya patlıyor, aşağıda yakutlar, zümrütler, elmaslar da çıkarılmayı bekliyor.” Pamuk Prenses o zaman yedi küçük madenciye bir kenara çek-miş, Prens’e taleplerini bir kere daha söylemelerini, ama en az bir işçi daha alınmasında direnmelerini söylemiş.

“Hattâ siz iki yeni işçi deyin,” diye öğüt vermiş. “Sı-rası gelmişken, razı olacağınızdan daha büyük bir ücret artışı isteyin, kafanızdakinden daha iyi bir emeklilik pla-nı isteyin, üç yerine de beş yemek molası isteyin. Bu tür ilişkiler de insan ilişkileridir ne de olsa. Pazarlık payı bırakılmalı.”

Sonunda madencilerle Prens bir anlaşmaya varmışlar. İyi ki de varmışlar, çünkü evde lapa da bitmek üzereymiş. Madenciler sevinç içinde eve dönüp bu çatışmayı kazandıklarını bildirdiklerinde, Pamuk Prenses, “Harika!” demiş. “Şimdi artık lapa paramız olacak. Biriniz çıkıp biraz pirinç alsa iyi olur, çünkü ben şu andan itibaren madenci olarak işe başvuruyorum.”

Hemen fırlayıp Bay Prens’in ofisine gitmiş. Aslında Bay Prens sevimli adammış, iyi yürekli, ciddi, araya da espriliymiş. Akıllıymış da. Ama çok önyargılı bir insanmış.

“Saçmalama,” demiş Pamuk Prensese. “Bu iş kızlara göre iş değil.”

Pamuk Prenses, “Nedenmiş o?” diye sormuş. “Ben karanlıktan korkmam, çocukluğumda koşup oynarken de epey kazma kürek kullanmıştım.”

“Ama sen çok güzelsin,” demiş Bay Prens. “Herkes bilir ki güzel kızların yeri resepsiyon masasıdır. Sana temiz bir iş versek olmaz mı? Yakışıklı Prens Mücevher Şirketi’ne gelen konukları karşılarsın.”

Pamuk Prenses, “Bir kere, işyerinde kişisel yorumların yeri yoktur,” diye karşılık vermiş. “Ama eğer bu resepsiyonculuk işinin parası da erkek madencilere verilen kadarsa, onu da düşünebilirim.”

Prens o zaman yenildiğini anlamış, Pamuk Prenses’in madene inmesine istemeye istemeye razı olmuş. Zaten ofise başka bir güzel kız bulmak da kolaymış. Pamuk Prenses odadan çıkarken, “Ha, aklıma gelmişken,” demiş. “Sendikam düşük ücretle çalıştırılan kadın işçileri çok kollar. Resepsiyona aldığınız kıza doğru dürüst para vermezseniz, onu korumak için de greve gitmekte hiç kararsızlık göstermeyiz.”

Böylece Pamuk Prenses kazmasıyla küreğini alıp madene inmiş. Bir yandan da Yakışıklı Mücevher Sendikası’nın dağdaki tüm diğer sendikalarla bağlantı kurmasını sağlamış, Dağ Maden Sendikaları Birliği’nin ilk toplantısında da birliğe başkan seçilmiş. Bundan sonra artık patronlarla, sahiplerle ve prenslerle pek çok konularda pazarlıklar yapmaya başlamış. İşçiler adına, güvenli iş kıyafetleri, paralı tatiller, ücretli hastalık izni, tazminat, göreve atama kuralları gibi şeyler kazanmış, ayrıca dağdaki tüm kadın işçiler için bir eylem planı oluşturmuş. İşletmelerde sübvansiyonlu kantinler açılmasını, lapa-

dan kurtulunmasını sağlamış, prensip meselesi olarak kreşler açılmasını bile istemiş, oysa henüz böyle bir şeye ihtiyaç yokmuş. Bay Prens’le diğer patronlara kararlı bir sesle, “Ona da ihtiyaç olacak,” demiş.

Bir akşam Bay Prens, Pamuk Prenses’in yanına yaklaşmış, akşam yemeğine boş olup olmadığını sormuş. Utangaç bir sesle, “Sana bir teklifte bulunmak istiyorum,” demiş.

“Önce birlik komitesinden izin almam gerek,” diye karşılık vermiş Pamuk Prenses. “Ama itiraz edeceklerini sanmam.”

Bay Prens onu dağ yamacındaki en güzel restorana götürmüş, ne ısmarlamak istediğini sormuş. Pamuk Prenses listeye bakarken, “Lapa olmasın da,” diye söyleniyormuş. “Terrine de Campagne, arkasından da Tournedos Medici ve tatlı, olur mu?”

“Tabii,” demiş Prens. “Bir şişe de güzel şampanya alalım.”

Yemek çok güzel geçmiş. Sonunda Prens tatlı yerine peynirle meyve ısmarlamaya karar vermiş. Pamuk Prenses aklı başında bir kadın olduğu için, bademli kayısı tartı söylemişmiş. O onu yerken Bay Prens de elmayı alıp ısırması, boğazına kaçmış, düşüp kendinden geçmiş.

Tahmin edebileceğiniz gibi, herkes neye uğradığını şaşırması. Lokantanın sahibi avazı çıktığı kadar, “Havale geçiriyor, havale geçiriyor, benim de aklıma hiç sihirli söz gelmiyor,” diye bağırıp duruyormuş. Öbür müşteriler de hatırlayabildikleri sihirli sözleri denemişler. İçlerinden birkaçı da, fazla içenin sonu budur, diye mırıldaıyormuş.

Ama Pamuk Prens durumu şöyle bir düşünmüş. Prensi ayaklarından tutup havaya kaldırmış, tek kolunu adamın dizlerinin arkasına, karate dersinde öğrettikleri gibi dayamış, sonra iki kürek kemiğinin arasına bir karate darbesi indirmiş, elma lokması adamcağızın ağzından fırlayıvermiş.

Prens gözlerini açınca Pamuk Prens, “İşte, iyisin artık,” demiş. “Gitsek iyi olacak gibime geliyor. Bana teklif etmek istediğin neydi?”

Bay Prens ona saygı ve hayranlıkla bakıyormuş. “Ortağım olmanı teklif edecektim,” demiş.

Pamuk Prens, Prens’in üstündeki tozları silkelemiş, tüylü şapkasını başına koymuş, oradan geçmekte olan beyaz bir kısağa işaret edip kendilerini eve bırakmasını söylemiş.

“Bir şartla,” demiş.

“Ne istersen” diye yalvarmış Prens. Sesi titriyormuş.

“Biz işçi kooperatifi olarak ortak oluruz, sendikalar da benim yönetim kurulu üyeliğimi desteklemek zorunda. Herhalde bunu uygun biçimde yapılandırabiliriz. Benim Avrupa Topluluğu yönergelerine de bir göz atmam gerek. Bir düşünmeye değer. Zaten ben sanayide demokrasiden yanayımdır. Yavaş yavaş bizim de harekete geçme, işleri devralma zamanımız geldi. Ne güzel yemekti, değil mi? Tabii o elma hariç.”

JACK'IN ANNESİ VE FASULYE SIRIĞI

Jack elinde koca bir torba dolusu fasulyeyle eve gelince annesi, “Ah, ah, para kazanmak için kafa gerek,” diye içini çekmiş. “İş hayatının ilk kuralı budur.”

Zaman zaman kendi kendine, Jack’e iş yönetiminin ana kurallarını öğretmenin doğru bir şey olup olmadığını düşünüyor. Çünkü çocuğun kafası karışıyor, baş ağrıları tutuyormuş. Annesi beklentiden çok umutla fasulyeleri kulübenin bahçesine ekmiş, sonra eve dönmüş, Financial Times’ı okumaya başlamış.

Fasulye sırığı gece boyunca hep büyümüş, büyümüş, sabah olduğunda ucu gökyüzüne kadar varmış.

Jack annesini bahçede görünce, “ANNE!” diye bağırmış. “Bu kılıkta dışarı çıkamazsın. Komşular ne der?”

Jack’in annesi, “Bizim komşumuz yok ki,” deyip sırığa tırmanmayı sürdürmüş.

Fasulye sırığının tepesinde vardığında, karşısında bir patika görmüş. Bu patika bir şatoya doğru gidiyormuş. Yorgun ve aç olduğu için şatoya girince ocağın üzerinde gördüğü çorbadan biraz yemiş, sonra da bir dolabın içinde uyuyakalmış.

Utandığında ortalık karanlıkmış. Dolap kapağındaki bir çatlaktan dışarıyı gözetlemiş. Masanın başına kocaman bir dev oturuyor, yemekleri ağzına tıkıştırıp duruyormuş. Yüzü biraz tanıdık geliyormuş ama Jack'in annesi onun kim olduğunu yine de hatırlayamıyormuş. Birdenbire dev yemek yemeyi kesmiş, ortalığı sesli sesli koklamış. Şatoyu titreten bir sesle kükremiş:

Fi fay fo fum

Burnuma İngiltere adamlarının kokusu geliyor

İster ölü, ister diri olsun

Kemiklerini öğütüp ekmek pişireceğim.

Jack'in annesi , “İşte bu kadarı fazla artık!” diye düşünmüş, saklandığı yerden dışarı fırlamış. “Bana İngiltereli demen hadi neyse, onu bağışladım diyelim,” diye bağırarak devin kulaklarına yumruklar atmaya başlamış. “Ama erkek gibi koktuğumu söylemek de ne demek oluyor, kadın düşmanı dev!” Sonra burnuna da çok güçlü bir yumruk indirmiş.

Dev, “Haksızlık bu,” diye bağırmış.

Jack'in annesi de, “Yo, haklılık!” diye hırlamış.

“Hiç de değil. Ben hiç kadın erkek ayrımı yapmam!” Devin sesi gücenmiş gibi çıkıyormuş. “Ben kadınları da yerim, erkekleri de.”

Devle Jack'in annesi birbirlerine ateş saçan gözlerle bakıyorlarmış. Sonra dev fırlamış, onu şatonun içinde kovalamaya başlamış. Merdivenlerden bir yukarı, bir aşağı, odalara dala çıka koşmuşlar, sonunda dev göğsünü tutarak bir sandalyeye çökmüş. (Beslenme rejiminde çok fazla protein olduğu için kalbi zaten zayıfmış. İnsan yemek yalnız yanlış bir şey olmakla kalmaz, ey okurla-

rım, ayrıca sağlığınıza da zararlıdır.) Jack'in annesi bir pencerenin pervazına çıkıp ona dikkatle bakmış.

Sonunda konuşmuş: "Tanıdım seni. Ben o işe yaramaz çiftçiyle evlenmeden önce yatırım danışmanı olarak çalışırken ofisime gelmiştin. Giant Inc. diye bir şirketin vardı. O şirkete ben bile para koymuştum. Tam iki bin papel yatırmıştım. Sonra sen işi batırdın. Seni kalles alçak!" Gözleri odayı süzüyormuş. "Ama kendini iyi kollamışsın, onu kabul etmek zorundayım. Hızlı bir envanter çıkarayım, sonunda sana servetinin kaç para ettiğini söylerim."

Jack'in annesi cebinden bir defter çıkarmış, yazmaya koyulmuş. Rakamları yazıp topladıktan sonra, "Yamansın, dev," diye iltifat etmiş ona. "Değerli antikaların var. Tabloların da harika. Hepsi orijinal. Beğendim. Şimdi kendi yüzdemi hesaplayıp payımı alayım."

Dev, "Ama ben devim," diye sızlanmış. "Beni görünce korkudan kaçman gerekirdi."

Jack'in annesi "Kes sesini, hesap yapıyorum," demiş. Sözünde ciddi olduğunu belli etmek için de kalemını onun kaburgalarının arasına çarptırırvermiş. Dev inlemiş, ellerini gözlerine kapamış.

Jack'in annesi, "Faizimi de hesap etmek zorundayım," diye devam etmiş. "Biriken kârlarım da var. Sanırım toplam olarak bana dokuz milyon on dört bin üç yüz yirmi beş sterlin borçlusun. Eskiden tanışıyoruz diye yirmi beş sterlini almıyorum."

Dev sesli sesli soluyormuş. Galiba gücünü de yeniden kazanmak üzereymiş. Jack'in annesi odayı gözden geçirmiş. Köşedeki sepette, altın yumurtaların üzerinde

oturmakta olan tavuğu görmüş. “Bu iyi bir yatırım işte,” deyip hayvanı kucaklamış. “Borcun birazına karşılık bunu alıyorum.”

Köşede sihirli bir harp, kendi kendine hüznölü bir müzik çalıyormuş.

Jack’in annesi, “Müziğe bayılırım,” demiş. “Borcun geri kalanına karşılık da harbı alıyorum.”

Jack’in annesi, bir elinde harp, bir elinde tavukla kaptan fırlarken, harp, “O, çok şükür!” diye bağırılmış. “Sonunda değeri bileni birini buldum. O devle oturmak ne azaptı, bilemezsin. Habire James Last’le Barry Manilow’u dinliyor.”

Jack’in annesi patikada koşarken ona cevap verememiş. Fasulye sırtından aşağıya inmeye başladığında dev de peşindeymiş. Jack’e, “Baltayı getir, çabuk!” diye seslenmiş. “Buna likidasyon denir!” Sonra baltayı kadınca savurduğu gibi fasulye sırtını kesmiş. Birkaç saniye içinde sırık paldür küldür devrilmiş. Annesi baltayı Jack’e uzatırken, “Parça parça kes şunu,” demiş. “Odun diye satarız. Fazla para getirmez, ama zaten küçük bir yatırımdı. Bu da iş hayatının ikinci kuralıdır, Jack.”

Altın yumurtlayan tavuk, sihirli harp, bir de Jack’in annesinin işbilirliği sayesinde, o günden sonra Jack de, annesi de, mutlu ve varlıklı bir hayat sürmüşler.

Jack gerçi iş yönetiminde usta biri olamamış, ama zaten ihtiyacı da olmamış!

AOIFE VE AOBH'UN ÇOCUKLARININ YAZGISI

Bu masal iki kızkardeşin ve onların çocuklarının yazgısıyla, savaşçı erkeklerin kıskançlığı ve despotluğu yüzünden başlarına gelenlerle, bu kızkardeşlerden Aoife'nin bu yazgıyı nasıl değiştirdiğiyle ilgilidir.

Bu çok kere anlatılmış bir masaldır, ama henüz olayların tam gerçeği anlaşılmış değildir.

Tuatha De Danaan zamanında, Tailtin savaşından sonra, iki kral arasında anlaşmazlık varmış. Bunlardan Bodb Dearg, Beyaz Tarlalar Tepesinden Lir'e yenilmiş, Lord'luk ona geçmiş.

O sırada Lir'in karısı hastalanıp ölmüş, Bodb Dearg de Lir'i avutmak ve onun dostluğunu kazanmak için üç üvey kızının en büyüğü olan Aobh'u ona gelin olarak vermiş. Lir bunu kabul etmiş, kızla evlenmiş. Aobh'un güzelliğinden, soyluluğundan, bu evliliğin kendisine getirdiği akrabalıktan pek memnunmuş.

Zaman içinde Aobh, önce Fionnuala adlı bir kız, ardından da bir erkek çocuk doğurmuş. Ondan sonraki hamile kalışı, bu çocuklar bir hayli büyüdükten sonra olmuş. Bu sefer de Fiachra ve Conn adlı ikiz erkek çocuk-

lar doğurmuş. Ama onları doğururken kendisi hayatını kaybetmiş.

Ülkede kim var kim yoksa Aobh için yas tutmuş. Bodb Dearg durumu öğrenince o da çok üzölmüş. Çünkü Aobh'dan büyük gurur duvarmış, kocasını kendine sadık bir erkek haline getirebilmesi de hoşuna gitmişmiş. Bir süre sonra Lir'in yine evlenecek kız aradığını duyunca, aralarındaki dostluğu sürdürmek amacıyla bu sefer de ona bir başka kadın vereceğini, Aobh'un küçük kardeşi Aoife'yi gelin olarak göndereceğini ilan etmiş.

Lir bunu bir iltifat saymış. Bu kadar çabuk ve bu kadar zahmetsizce bir eş daha bulduğı için sevinmiş. Aobh'un yerini bir türlü dolduramıyormuş, çocuklarının da bir anneye ihtiyacı varmış.

Ama Aoife kendisi için neler planlandığını duyunca hiç sevinmemiş. İki karısını gömmüş yaşlı bir adamla evlenme fikri hoşuna gitmemiş. Üstelik o kadınlardan biri kendi ablası olduğı için daha da üzgünmüş. Bu adam hakkında duyduğı şeyler, kendi babasıyla ağabeylerinden farklı değilmış. Bildiğı kadarıyla Lir savaşta cesur, işlerini yönetmede becerikli, gururlu, sahiplikten hoşlanan bir adammış, her şeyden çok da şarabı ve atları severmiş. Ama bir durum varmış ki, ondan Lir'in de, kendi babasının da haberi yokmuş. Aobh ölüm yatağındaiken kızkardeşi Aoife'yi çağırtmışmış. Çünkü küçüklüklerinde, yeni aileleri onları evlat edindiğinde, bu iki kardeş arasında çok büyük bir yakınlık doğmuşmuş. Yatağının başucuna geldiğinde Aoife'nin elini tutup, ben ölürsem çocuklarıma kendi çocuğın gibi bakacağına söz ver, demişmiş. Aoife de ağlayarak ona söz vermişmiş.

Bu nedenle günün birinde Lir, arabaları ve adamlarıyla babasının sarayına geldiğinde, Aoife onunla evlenmeyi kabul etmiş, yeni evine doğru yola koyulmuş.

Bir zamanlar ablasının konuğu olarak geldiği bu evde oturmak Aoife'ye çok garip gelmiş. Kendisi artık o evin sahibesiymiş. Ablasının bahçelerinde yürümek, masasında yemek yemek, yatağında uyumak, içine bir tedirginlik veriyormuş. Ne yapsa aklına Aobh geliyor, onu kaybetme duygusu güçleniyormuş. Ama bir avuntusu varmış, o da çok büyük bir avuntuymuş: çocuklar! Fionnuala, Aodh, Fiachra ve Conn! Bu dört çocuğun, İrlanda'nın en güzel çocukları olduğu söyleniyormuş. Onları her gören bayılıyormuş. Yalnız güzel olmakla da kalmıyorlarmış, hem zarif, hem zeki, hem de çok tatlı çocuklarmış.

Dört çocukla üvey anneleri günün her saatinde birlikte oynuyorlarmış, yürekleri öyle bir sevinç ve neşeyle doluyormuş ki, dört değil de, beş çocuk gibi eğleniyorlarmış. Beyaz Tarlalar diyarının ormanlarında ve nehirlerinde kuşlar gibi koşuyor, gencecik taylar gibi coşuyorlarmış. Akşam olunca büyük salondaki ateşin karşısına oturup masallar söylüyorlar, Aoife'nin harpla çaldığı müzikleri dinliyorlarmış.

Lir onları pek seyrek görüyormuş. Savaşçı bir komutan olduğu için, işleri nedeniyle de sık sık yolculuklara çıktığı için, çoğu zaman evde yokmuş. Topraklarını yönetiyor, köylülerinin işlerini düzenliyor, rakip komutanlarla satranç oynuyor, geyik avlıyor, balık tutuyormuş. Ama eve döndüğünde, oradaki yepyeni coşkuyu hemen hissediyormuş. Yeni eşiyle çocuklarının birbirini bu ka-

dar sevmesi de içinde hem heyecan, hem de kıskançlık uyandırıyor. Çocuklarının güzelliğinden gurur duyarak küçük oğlanları kapıp havaya atıyor, tutuyormuş. Fionnuala'yı atına bindirip dört nala dolaştırıyor, bu arada kızın altın saçları uçuyor, her geçenin dikkatini çekiyormuş.

Günün birinde, bu yolculuklar yüzünden çocuklarına hasret kaldığını söylemiş, hizmetkârlara çocukların yataklarını kendi odasının yanındaki odaya kurmalarını emretmiş. Ondan sonra artık her gece, uyumadan önce çocukların odasına gidiyor, onları gizli gizli seyrediyormuş. Sabah olduğunda, uyanır uyanmaz onların odasına koşuyor, aralarına yatıyormuş.

O yılın ilkbaharında Aoife hamile olduğunu anlamış. Doğum yaklaşırken korkuya kapılmış. Hem çok gençmiş, hem de doğum olayının ablasını elinden alışını hatırlıyormuş. Ama Lir çok sevinçliymiş, çünkü artık hayatta tek isteyebileceği, yeni evliliğinden bir çocuğu olması, ihtiyarlamadığını herkese kanıtlamasıymış. Bu doğum gerçi Aobh gibi Aoife'nin de canını almamış, ama doğum erken başlamış ve bebek de ölü doğmuş. Bunlar Lir'in yolculuğa gittiği bir sırada olmuş, herkes yas tutmuş, çocuk gömülmüş. Ama Lir dönüp de olup bitenleri öğrenince, görenlerin dudağını uçuklatacak bir öfkeye kapılmış. Dosdoğru Aoife'ye gitmiş, onu bembeyaz yüzüyle yatakta yatar görünce, yüreğinde şefkat yerine daha da büyük öfkeler uyanmış. Aoife'yi daha önce ömründe duymadığı biçimde azarlamış. Onu dikkatsizlikle suçluyormuş. Eğer çocuklarla oynamakta direnmeseydi, kendi de çocukmuş gibi davranmasaydı, bu felâket olmaz-

dı, diyormuş. Karısına lânetler okuyarak odadan çıkıp gitmiş.

Aoife en büyük üzüntüsü yüzünden yine kendisinin suçlandığını görünce çok büyük bir acı duymuş.

O günden sonra ikisinin arasına bir soğukluk girmiş. Lir'in yolculukları daha bir sıklaşmış, daha uzun sürer olmuş. Evdeyken Aoife'den uzak duruyor, onunla pek az konuşuyormuş. Ama karısından uzak dururken, üç oğluya bir kızına karşı daha da güçlü sahiplik duyguları beslemeye başlamış. Geceleri geç saatlere kadar uyumuyor, savaşçı arkadaşlarıyla yiyip içiyor, yatmaya giderken de Aoife'nin odasına gideceği yerde çocukların odasına gidiyormuş. Her dakika çocuklarıyla övünüyor, hep onlarla birlikte olmak istiyormuş. Ama sevgisine de bir sertlik ve bir hoşnutsuzluk karışmış olduğu için, çocuklar artık ne yaparlarsa yapsınlar, onu memnun edemez olmuşlarmış.

Aoife bunların farkına varıyor korkuyormuş. Bu adamın duygularını yozlaştıran şeyin, duyduğu o öfke olduğunu düşünüyormuş. Fionnuala'yı sevip okşaması, gururunu yeniden kazanabilmesi yalnızca ona bağılıymış gibi onu övüp durması, Aoife'ye bir garip geliyormuş. Ama Lir artık eşine karşı düşmanca davrandığı için, onu etkileyebilecek gücünün de kalmadığı kanısındaymış.

Sonunda üvey annesiyle babasına bir ziyaret yapma zamanı gelmiş. Evden uzaklaşmak istemiyormuş aslında. Çocuğun ölümü olayından sonra eski gücünü de hâlâ tam kazanamamışmış. Ama yine de hazırlıklarına başlamış. Günün birinde, onun yaşına en yakın olan, en sevdiği Fionnuala gelmiş, Aoife'den kendisini Lir'le yalnız

bırakmamasını rica etmiş. Lir'in kendisinden çok fazla şey beklediğini söylemiş. Aoife onu avutmuş, çabucak döneceğini söylemiş. Çocukları babalarının evinde bırakarak yola koyulmuş.

Yedi hafta evden uzak kalmış, ama o süre içinde çocukları düşünmeden bir tek saat bile geçirememiş. Sonunda gücünü yeniden kazanmış, Bodb Dearg'ın sarayından ayrılıp Beyaz Tarlalar diyarına doğru dönüş yoluna koyulmuş. Loch Dairbhreach'dan geçerken içine bir ürperti gelmiş. Atları deli gibi sürüyor, ama yine de istediği kadar hızlı gidemiyormuş. Saraya yaklaştığı zaman, oranın ne kadar sessiz olduğu dikkatini çekmiş. Lir yine evde değilmiş. Köpekleri, atları ve hizmetkârları da onunla gitmişmiş. Aoife avluda durmuş, Fionnuala'yla Aodh'a seslenmiş, ama onlar cevap vermemişler. Bu sefer Fiachra'yla Conn'a seslenmiş, sessizlik yine sürmüştü. Eve girip onları aramaya başlamış, sonunda en uçtaki odada bulmuş. Gözlerindeki korkuyu gördüğünde, onlara soru sormaktan korkmuş. Kapının eşiğinde, kararsız durumdaymış. Çocuklar koşmuşlar, ağlayarak onun kollarına atılmışlar. O gece Aoife, Fionnuala'yla yalnız konuşmuş, korktuğu şeyin gerçekten olduğunu, Fionnuala'nın da anlatacak kelimeleri bulamadığını anlamış. Babaları her gece geç saatte sofradan sarhoş kalkıyor, bir yandan gülerken bir yandan ağlıyor, ölen karısına ağıt tutuyor, kızının odasına gelip onun yatağında yatıyormuş. Kendi henüz çocukluktan çıkmamış olan Fionnuala şimdi bebek bekliyormuş. Üstelik de bebeğin babası, kendi babasıymış.

Bunları duyunca Aoife'nin yüreğine yepyeni bir acı

kılıç gibi saplanmış. Canından çok sevdiği, hayatlarından sorumlu olmaya söz verdiği çocukları yapayalnız ve savunmasız bıraktığını düşünüyormuş. Bu belânın başımıza gelmesi, benim kendi suçum değil mi, diyormuş.

Ama şimdi ne yapacaktı? Lir’le savaşmaya gücü yeter miymiş?

Lir’de erkek gücü, kral gücü, kocalık gücü varmış. Kendisinde bunlara karşılık ne varmış ki?

Çocuklara giyinmelerini, yolculuğa hazırlanmalarını söylemiş. Bu işi yapacaksa, vakit kaybetmeden, kimse düşüncelerini keşfetmeden, cesaretini ve kararlılığını kaybetmeden yapmak zorunda olduğunu biliyormuş. Pellerinin soluna bir hançer, sağına da sihirli bir druid değneği sokmuş, üç gün yetecek yiyecek almış, arabalardan birine binip yola koyulmuşlar.

Durup dinlenmeden, karanlık basıncaya kadar yol almışlar. Ormanda yatıp uyumuş, gün ışıırken kalkmışlar. Aoife önce babasının krallığına sığınmayı düşünmüş, ama oraya yaklaşırken bu kararından vazgeçmiş. Güven-de olamayız orada, diye düşünüyormuş. Babası onu koruyamazmış, çünkü Lir’e olan sadakati çok daha büyükmüş. Aoife’nin anlatacaklarına da nasılsa inanmazmış. Herkes ona, kocasının çocuklarını kıskançlık yüzünden çalan acayip bir kadın gözüyle bakacaktı.

Öğleden sonra nehir kıyısında yemek molası verdiklerinde, oduncuların birden Lir’in peşlerinde olduğunu öğrenmişler. Çok sayıda atlılarıyla, çocuklarını çalan karısının peşine düşmüşmüş. Lir için, “yüreği karısına karşı nefretle dolu, onu bulunca vereceği ceza çok müthiş

olacak,” diyorlarmış.

Aoife korkuya kapılmış, çaresizliği karşısında umutsuzluklara düşmüş. Çocukları çağırmış, hemen arabaya binip tekrar yola koyulmuşlar. Yüzünü çocuklardan saklıyor, gözlerindeki korkuyu görmesinler diye uğraşıyor-muş. Akşama kadar dur durak bilmeden yol almışlar, gece açık bir alanda yatıp uyumuş, pelerinlerini üstlerine örtmüşler. Erkek çocuklar uyurken, Fionnuala Aoife’yle konuşmuş. “Bana söz ver, Aoife,” demiş. “Bir daha Lir’in evine asla dönmeyeceğimize söz ver.” Aoife de söz vermiş.

Ertesi sabah onları uyandıran, kuş sesleri değil, erkek çığlıkları ve tazı havlamaları olmuş. Aoife bu sesleri duyunca hemen kalkmış. Köpekler izin kokusunu alamasın diye, suyun içinden geçmeye karar vermiş. Loch Dairbhreach yakınlarındaymışlar. Meşe Gölü’nün suları içinden yola koyulmuşlar.

Loch’un suları çok geniş ve çok koyu lacivertmiş. Bilezik gibi sıralanmış bir dizi dağın yanından gidiyor-muş. Bu duru ve parlak suları gören iki küçük çocuk, korkularını unutup suya atlamışlar. Aoife arabayı sığ surlardan yürütüp biraz ilerdeki iki ulu ağacın arasında durmuş. Fiachra’yla Conn’u soyunup suya girmiş gören Fionnuala’yla Aodh da olara imrenmiş, onlar da soyunup girmişler. Dördü birlikte, eski günlerdeki gibi coşku içinde sularla oynuyorlarmış. Yaklaşan köpeklerin sesini bir tek Aoife duyabilmiş.

En küçükleri olan Conn kıyıya çıkmış, kıyı otları kadar yeşil gözlerini Aoife’ye çevirip:

“Eve dönmeyeceğiz, değil mi, Aoife?” diye sormuş.

“Burada kuşlar ve balıklar kadar özgür kalacağız, değil mi?”

Aoife, “Evet” diye karşılık vermiş ona. Göğsünde korkular tutuşuyormuş. Ayakta durmayı bile zor başara-cak haldeymiş. Birkaç dakika sonra Lir’in üstlerine ge-leceğini biliyormuş. O zaman artık sonsuza kadar birbir-lerinden ayrı düşeceklermiş. Ama yine de kararlılığını toplayamıyormuş.

Conn’un elini tutup sulara yürümüş. Onları kurtarmak için yapılabilecek tek şeyi yapmaya cesareti olmadığı için kendine lanetler okuyormuş. Soğuk suyun içinde, titreyerek, öylece durmuş. Eli Conn’un omzundaymış. Derken Fiachra da ona doğru yüzmüş, güzel kavisli boy-nunu uzatarak, “Bak, Aoife, ben ne oldum?” diye sor-muş.

Onu görünce Aoife durumu anlamış, ne yapması ge-rektiğine karar vermiş. Pelerininin koynundan sihirli değneği çekmiş, onların yüzmekte olduğu yere yürümüş, değneğin ucunu Conn’un, Fiachra’nın, sonra Aodh’un ve Fionnuala’nın başlarına değdirmiş, bir anda dört ço-cuk, dört kuğu oluvermiş. Beyaz güçlü, güzel kuğular olmuşlar.

Aoife zafer dolu bir sesle, “Artık sesiniz her zaman kuş sürülerinin sesiyle birlikte duyulacak,” demiş onla-ra. Hepsi başlarını onun uzattığı avuçlarına doğru eğ-mişler.

“Sesleriniz aynı kalacak. Perilerin tatlı şarkılarını söyleyeceksiniz. Kendi soyluluk duygunuz da aynı kala-cak. O zaman biçiminizin kuş olması size ağır gelmeyecek.” Onları yavaşça kendinden uzağa doğru iterek,

“Şimdi gidin artık,” demiş. “Görmeyeyim sizi, Aobh’un çocukları.”

Lir atları, köpekleri ve askerleriyle geldiğinde, karısını suların ortasında tek başına durur bulmuş. Çocukların beyazlı sarılı giysileri de kıyıdaymış. Bu kadının çocukları öldürdüğünden emin olmuş.

Onu sürükleyerek kendi arabasına götürmüş, sonra ordusuyla birlikte, Aoife’nin babasının krallığına doğru yola koyulmuşlar.

Gölden öfkeyle uzaklaşırken, kıyıda yüzmekte olan dört kuğu görememiş. Bu kuğular öyle tatlı bir şarkı söylüyorlarmış ki, köpeklerle atlar bile dinlemek üzere dönmüşler. Ama Aoife de duymuş, başını çevirip arkaya bakmış.

Babasının evine vardıklarında, onu bir mahkeme önüne çıkarmışlar, korkunç sözler söyleyerek hareketler etmişler.

Lir, “Çocuk öldürebilen bir kadına her ceza az,” demiş. Aoife’ye cadı demişler, şeytan demişler. Kral onu çok kötü bir hale sokacağını, bir daha hiçbir erkeğin dönüp ona bakmayacağını söylemiş.

Kırbaç şaklar, herkes küfrederken, Aoife de ruhunu teslim etmiş. Ruh haline geçince, her yanı havayla sarılı bile olsa, yine de erkeklerin gücünü aşip uçabiliyor, uzak, yakın, her istediği yere gidebilecek durumda bulunuyormuş.

İrlanda’nın göl ve nehirlerinde yüzlerce yıl boyunca dört kuğu, dünyanın en tatlı şarkılarını söyleyerek yüzmüş, insanlar kadınlı erkekli o şarkıyı dinlemeye gelmişler, duyar duymaz tüm dertleriyle hastalıkları uçup

gitmiş. Kuğular suların üzerinde ilerlerken, ikide bir başlarını kaldırıp yukardaki bir şeye bakıyorlarmış. Görünmeyen, ama onları koruyan, onlara sevinç veren bir şeye.

kutupyıldızı

BAYAN PAMUK PRENSES YÜKSEK MAHKEMEDE DAVA KAZANIYOR

Mahkemenin Yargıç Bayan Adalet Elveda başkanlığında dün verdiği kararla, Bayan Pamuk Prenses, yedi erkeğe karşı açtığı davayı kazanmış bulunuyor. Olayla ilgili haber şöyle:

PAMUK PRENSES dün Dublin Yüksek Mahkemesinde açtığı davayı kazandı, toplam yedi adamın orman ortasında bulunan ve on yıldır paylaştıkları eve girmesi yasaklandı. Mahkeme Bayan Prenses'in yedi yaşından bu yana on yıllık bir süreyle nasıl davalıların sömürsüne uğradığını dinledi. Yargıç Bayan Adalet Elveda bir ara, bu davanın dinlemek zorunda kaldığı en kötü dava olduğunu söyledi.

Davacının dinlenmesi dört gün sürdü, sonunda yedi davalıdan itiraz çıgıkları yükseldi, Mahkeme Salonundan polis gücüyle çıkarılmaları gerekti. Polis çıkışta davalılardan üçünü tutuklamak zorunda kaldı, salonda patırtı çıkarma suçunu hepsi kabul etti, Bölge Mahkemesi-

nin özel bir oturumunda her biri 2 sterlin cezaya mahkum edildi ve cezaları tecil edildi.

Dünkü oturum, daha önceden davacı ve davalı taraflar dinlenmiş olduğundan, tümüyle karara ayrılmıştı. Yargıç Adalet Elveda, sunulan kanıtları özetlerken, davalıların Bayan Prensese'e maaş ödemeyi hiçbir zaman teklif etmediklerini kendilerinin de kabul etmiş bulunduklarına işaret etti, olayın en kötü yanının da, bu kişilerin on yıl boyunca bu hareketlerinden hiçbir üzüntü duymayışları olduğunu söyledi. Hattâ tam tersine, davalılar kendi davranışlarını haklı göstermeye çalışırken de bu haksızlıktan bir üzüntü duymadıklarını daha çok belli ettiler, dedi.

Yargıç Elveda, davanın kendisine hangi koşullar altında getirildiğini özetledi. Bayan Prensese yedi yaşındayken, onu öldürtmek isteyen üvey annesinin bir ajanı tarafından ormanda terk edilmişti. Yargıç bu arada, bu zalimlikle ilgili olarak da dava açılabilceğine işaret etti. Bayan Prensese uzun bir süre boyunca yürüdükten sonra küçük bir evle karşılaşmıştı. Çok yorgun olduğu için yatıp uyumuştı. Uyandığında karşısında, işten dönen yedi altın madencisi bulmuştu. Yargıç Elveda, Bayan Prensese'in o anda hukuksal anlamda "seçeneklerini kullanabilecek" fiziksel ve zihinsel durumda bulunmadığına özellikle işaret etti. Dolayısıyla bu ilk karşılaşmayı izleyen tüm olayların gayri hukukî olduğunu belirtti.

Adları Safteron, Hapşırık, Mutlu, Homurtuk, Doktor, Uykucu ve Utangaç olan davalılar, hâlâ çok yorgun olan ve esasen bir anlaşmaya girebilecek yasal yaşa gelmemiş olan Bayan Prensese'le bir anlaşmaya varmışlardı. Belli

ki Bayan Prenses, bu yedi adamın ısrarı karşısında, içinde bulunduğu koşulların da etkisiyle, onlar işe gittiğinde eve bakmaya razı olmuştu. Ayrıca tüm yedisi için yemek yapmayı, çamaşır yıkamayı, yatakları toplamayı, dikiş dikmeyi, örgü örmeyi ve onların rahatını kollamayı da kabul etmişti. Yargıç Bayan Elveda, bu anlaşmada, daha önceki kusurların yanısıra, sürenin de belirtilmemiş olduğuna işaret ederek, Bayan Prenses'in bu koşulları ne zamana kadar kabul ettiğinin bilinmediğine işaret etti. Koşulları kabul etmesine karşılık, Bayan Prenses'in o evde uyuyabilmesine ve doyacak kadar yemek yemesine izin verilmişti. Yargıç Elveda'nın ifadesiyle bu anlaşma, “doğal adaletin çarpıtılmasını” temsil etmekteydi. Yargıç ayrıca Bayan Prenses'in, “bu yedi adamın karşılaşabileceği en iyi huylu köle” olduğuna da deyindi.

Yedi adam bu güzel şansları karısında öyle memnun olmuşlardı ki, her sabah evden çıkarken ve akşam eve dönerken şarkılar söylemeye başlamışlardı. Yargıç Adalet Elveda, Bayan Prenses'in yerine getirmekle yükümlü olduğu görevleri de sıraladı. Yedi adamdan iki saat önce kalkarak onlara kahvaltı hazırlamak zorunda bırakılmıştı. Bunu yapmak için odun toplayıp ateş yakması, yedi adam canları isteyip kalkmadan önce evin temizliğini sağlaması da gerekmişti. Bazen kahvaltıdan pek az yiyecek arttığı için, kendisi karnını ancak akşam yemeğinde doyurmayı beklemek zorunda kalmıştı.

Çamaşır yıkama konusunda, Yargıç Elveda sunulan kanıtları saydı, bu yedi adamın altın kazılarına gittiklerinde üstlerini kirletmeme konusunda hiç dikkatli davranmadığını hatırlattı. Evde “kirli işlerin tümünü” yap-

cak birinin var olduğunu bildikleri için, sanki Pamuk Prenses’e bilerek iş çıkarmak istercesine davranmışlardı. Bayan Prenses yedi adamın hepsinin ne kadar kirli gezdikleri konusunda da kanıtlar sunmuştu. Yatarken giysilerini çıkardıkları yerlerde bıraktıklarını söylemiş, kendisinin de onların en küçük kaprisine bile hizmet etmek zorunda bırakıldığını anlatmıştı. Yargıç Elveda, bunun davalıların ifadeleriyle çelişki oluşturduğuna işaretle, bu yedi adamın özgün Yeni Çağ insanları olduklarına, duygularına çok önem verdiklerine ilişkin dinlenmiş ifadeleri hatırlattı. Bu süre içinde yedi adam sürekli olarak Pamuk Prenses’e, kendileri evde yokken hiç kimseye kapıyı açmamasını tembihlemişlerdi. Bu emirleri dinlemezse başına ne kötü şeyler gelebileceğini söyleyerek onu uyarmışlardı. Yargıç Elveda bu “uyarı”ların gerçekten de Bayan Prenses’in iyiliği için olabileceğine dikkati çekti, ama davalıların duruşma boyunca bu konuda hiçbir kanıt sunamadıklarını da söyledi. Bu “uyarı”ların sonucunda, Bayan Prenses yıllar boyunca yapayalnız yaşamış, kulübenin çevresinde yepyeni bir kasabanın kurulduğunu fark edememişti.

Bayan Prenses olgunluk yaşına vardığında, yedi adamın kendi deyimiyle, daha “dostça” davranmaya başladığını, kanısınca onu başka bir gözle görmeye başladığını söylemişti. Zamanla yedi kişiden bazılarının Bayan Prenses’le ilgili bazı niyetler beslediği ortaya çıkmıştı. Yargıç Elveda, “bağ kurma” haklarının ilk anlaşmaya dahil olmadığını hatırlatma işinin Bayan Prenses’e düşen bir görev olduğuna işaret etti. Yargıcın izlenimine göre, yedi adamın bu davranışı “olmayacak davranış”

kategorisine girmektedir, Yargıç ayrıca anlaşmanın bu türlü genişletilmesini hiçbir aklı başında insanın kabul edemeyeceğine değindi.

Yargıç Elveda, davalıların meslek hayatları boyunca kendi deyimleriyle “bir hayli para” kazandıklarını kendi ifadelerinde belirtmiş olduklarına dikkat çekti. Ama bu servetin hiçbir parçası Bayan Prensese’e doğru akmamış, hattâ onun bu evde geçirdiği hayatı daha kolaylaştıracak yerlere de harcanmamıştı. Yargıç görünüşe göre bu yedi adamın paralarını saklamış olduklarını, şimdi bile Bayan Prensese’e herhangi bir tazminat vermek niyetinde olmadıklarını söyledi. Ayrıca Yargıç, Bayan Prensese’in isterse ormandaki söz konusu mülkün tümünü talep edecek bir dava açmaya hakkı olduğunu, kendisine ev ve araziyle ilgili tapu da verilebileceğini belirtti, ülkedeki tüm mahkemelerin böyle bir tapu talebini anlayışla karşılayacakları kanısında olduğunu açıkladı. Ardından Bayan Adalet Elveda, yedi davalının ormandaki eve girmesini veya oraya herhangi bir şekilde karışmasını yasaklayan kararı verirken hiçbir tereddütü olmadığını söyledi. Davaya itiraz hakkı yoktu.

Salondaki patırtılardan ve bu arada davalılardan Bay Homurtuk’un yargıca bağırarak hakaret etmesinden sonra, Bayan Prensese yanında yakın arkadaşı ve destekçisi Bayan Rapunzel’le birlikte mahkeme binası dışında basın temsilcileriyle konuştu. Bayan Prensese, hayatının son on yıldan beri “kötü bir peri masalı” gibi olduğunu söyledi.

Dün akşam İnsan Hakları Konseyinin bir sözcüsü, Bayan Prensese’e “gelecekte mutluluklar dilediklerini” söy-

ledi, ama bu duruşmanın kötü örnek olacağına, Bayan Prens'inine yakın tecrübeler yaşayan herkesin mahkemeye başvurmak isteyebileceğine değinerek, "böyle davaların bazen de kaybedilebileceğini, doğan umutların tatmin edilmeyebileceğini" söyledi. Konsey sözcüsü ayrıca, bu yedi altın madencisiyle ilgili davanın yansımali sonuçlarını incelemek için bir özel tim kurma olanaklarını da aramakta olduklarını açıkladı. Bu tim gelecekte bir rapor yayınlayabilir ya da yayınlamayabilir, dedi.

kutupyıldızı

KIRMIZI KAPIŞONLU KIZ

Kırmızı yamalı pelerinime sarınıp
Paslı tenekeden bir dişli kafes yaptım.
Yedi kilide eski şifreler verdim -
Şifreleri unutup içeri daldım.
Pelerinimi vaktiyle yaşlı ve vahşi
Bir nine kurt ısırmıştı.
Ama bundan söz etmem yasaktı.
Çocuktum ben.
Bu ninemle aramda sırdı,
Tek bilen oydu,
Ve ben büyürken de ormanda
Aramızdaki kavgalar çınlar oldu.
Şimdi ninem kullanamayacağı kadar büyük
Gözlerle, kulaklarla dolaşıyor.
Parmaklıklar arasından bana pençe uzatıyor;
pençesi sıcacık parmaklara dönüşüyor.
Benim kırmızı kapişonumu yamamak istiyor.
Ama ben o pelerine sarınıyorum, onu dinlemiyorum.
Ben kadını kurttan ayırdedebilirim.
Ama özür dileyenlerden de kuşkulanırm.
Kapişonum da, ben de, kafesimde daha güvendeyiz,

Bunun anlamı ne olura olsun.
Nineler kurt değildir,
Ama masallarda her şey olur.

kutupyıldızı

SNIDA

Evvel zaman içinde, yoksul bir karı-kocanın küçük bir kasabada küçük bir dükkânı varmış. Bu kasaba aslında vergi muafiyetleriyle ve yarış atlarıyla ünlü bir yermiş. Ama yaşlı karı-koca bin zorlukla ancak geçinebiliyorlarmış. Gün boyu habire formlar dolduruyor, faturalar ödüyor, vergi iade başvuruları yapıyorlarmış. Dükkânda Wellington çizmeleri, ağaç testereleri, balık olta-ları paspaslar, çikolatalar satıyorlarmış, üstelik dükkânın arka tarafındaki bir tezgâhta bira ve içki servisi de yapıyorlarmış, ama paraları rüzgârlı plajdaki kumlar gibi savrulup gidiyormuş.

Üç kızları varmış. En büyüğünün adı Jerravilda'ymış. İnşaat işlerinde çalışan bir dostlarının adını vermişlermiş ona. İkincisi Buttercup'mış. O da kentte oturan zengin bir kuzinlerinin adıymış. Üçüncü kızın adı da Snida'ymış, o da yakındaki gölde balık tutma haklarını satın alan varlıklı bir yabancı beyefendinin adıymış.

Kızlar çok mutluymuş, anneleriyle babalarını da çok seviyorlarmış. Ama en çok hoşlandıkları şey de kırlarda çılgınlar gibi koşmak, gölde yüzmekmiş. Anneleri onların giysilerini yıkayıp yamarken içini çeker, “Kalbimi

kırıyorlar,” dermiş. Babaları dükkânı kapatmamak için gece gündüz çalışan biriymiş. Ama barı yine de kapatmak zorunda kalmış, çünkü yalnız Cumartesi geceleri gelen Lame Mick adında bir tek müşterisi kalmışmış. Baba da içini çeker, “Şunların yaptıklarına bakınca insan erkek çocuk sanır,” dermiş. Çünkü bu yoksul çiftin bir tek dilekleri varmış, o da kızlarına iyi bir eğitim vermekmiş.

Zaman geçip çocuklar büyürken, istekleri de artmış. Okul kitapları, bleyzerler, jimnastik eşofmanları, beyaz çoraplar, deyip duruyorlarmış. Yoksul karı kocanın da keyifleri daha bir kaçıyormuş. Günlerden bir gün adam, karısını bir kenara çekmiş, “Artık dayanamayacağım,” demiş. Sonra da yüzünü duvara çevirmiş, ölüvermiş.

Kısa bir süre geçtiğinde, kadıncağız üç kızını yanına çağırarak, üzgün bir sesle onlara, artık kocasının yanına gitme zamanı geldiğini söylemiş. Üç kız annelerinin gözlerini kapayıp onu tabuduna yatırırken çok ağlamışlar.

Artık on yedi yaşına gelmiş olan Jerravilda’nın hem kardeşlerine bakması, hem de dükkânı çalıştırması gerekiyormuş. Her sabah dokuzda dükkânı açıyor, o sırada Ger, Peadar ve Pink Patsy gelip çeyrek porsiyon tatlılarını alıyorlarmış. Arkadan Ger’in annesi tam üç dakika sonra geliyormuş. Ger’in babası bir buçuk saat sonra gelip yirmi sigara alıyormuş. Jerravilda onları hep gülümseyerek karşılıyor, bozuk parası hep hazır oluyormuş, “Güzel bir sabah,” diye selamlıyormuş onları. Kasaba çok dedikoducu bir yer olmasına rağmen, herkes Jerravilda için, “Ne tatlı bir kız, değil mi?” diyor.

Ama Jerravilda'nın bir sorunu varmış. Hesapları tutturmak, vergi iade formlarını hazırlamak, dükkâna stok ısmarlamak, Lame Mick'i artık burada bar bulunmadığına inandırmak gibi sorunlarının yanında, asıl önemli olan sorunu, çok güzel olmasıymış.

Upuzun siyah saçları, dalga dalga beline kadar iniyormuş. Bunu saklamak için saçlarını sımsıkı topuz yapıyor, üzerine de çirkin bir tarak takıyormuş. Teni açık renk ve billur gibiymiş. İri gözleri elâymış, sonbahar yaprakları gibi de benekleri varmış. Kalın kaşları, küçük, güzel bir ağzı varmış. Hep gülümseyen bu ağız, kızın ciddi gözükmesini zorlaştırıyormuş. Eskiden çok haşarı bir kızmış. Başkalarının bahçelerinde, su borularının oralarda oyalanır, terk edilmiş taş ocağında atlayıp zıplar, eski sandallar çalıp geceyarısı Lough Guenah'a açılmış, ama artık bütün bunları geride bırakmak zorundaymış.

Kasabadaki orta okulu bırakmamışmış. Bitirme sınavlarına girmesi gerekiyormuş. Bunlara ek olarak, Buttercup'ın temiz yıkandığına, ödevlerini günü gününe yaptığına ve Snida'nın kırlardan eve sokulup orta okul ikinci sınıf derslerini çalışmasına da dikkat etmesi gerekiyormuş.

Buttercup da çok güzelmiş. Gözleri turkuaz mavisi, kestane rengi saçları çok gürmüş. Açık havada koşup kasabanın diğer kızlarıyla oyun oynamayı o da çok seviyormuş (tabii evin mutfağından çıkmalarına izin verildiği zamanlarda). Ama asıl sorun olan Snida'yıymış. Eğer alanda top tekmelemiyorsa, kesinlikle burnunu bir kitaba gömmüş oluyormuş. Okuduğu ders kitabı olsa, Jerra-

vilda o kadar üzülmemiş. Ama nerdeee? Uygulamalı ve kantitatif matematik kitapları, fizik kitapları, gezegenlerarası atmosferik kitapları ... bunların okul müfredatıyla zerre kadar ilgisi yokmuş ki!

Jerravilda bu dertlerine öyle üzülyormuş ki, sınavında başarılı olup daha yüksek eğitime giriş hakkını kazanamamış. Bir yandan çalışır, bir yandan köle gibi o dükkâna bakar, vergi formlarını doldurur, Lame Mick'in bara dalmasını önlemeye çalışırken, çakmış sınavında.

Buna çok üzülmüş. Günlerce dükkândan hiç çıkmamış. Buttercup'la Snida ona, "Aldırma, çok işin vardı da ondan," deseler bile, zavallı Jerravilda çok mutsuzmuş. Günün birinde aynada kendine bakarken konuşmuş: "Ayna, ayna, ben yalnızca güzel bir yüz değilim. İçinde beynim de var. Var tabii. Var." Sonra sınav sonuçlarını eline alıp bir daha göz gezdirmiş, çılgın gözyaşlarına gömülmüş.

Buttercup onu neşelendirmek için elinden geleni yapmış. "Bir tek sınavın ne önemi var? Biz hepimiz biriz. Sen de herkes kadar zekisin. Çok işin vardı, ondan oldu. Hem dükkâna bak, hem bize bak, hem ders çalış ... kolay mı? Zaten okul notları da kimin umurunda?" Jerravilda gözlerini kurulamış, Buttercup'a çok çalışacağına, en yüksek notları alıp kasabada herkese parmak ısırttıracığına söz vermiş.

O zaman Buttercup aynaya bakmış, "Ayna, ayna," demiş. "Ne olur beni yalnız güzel değil, akıllı da yap." Ama ayna yalnızca gülümsemiş, hiç cevap vermemiş.

Kasabada ne kadar delikanlı varsa onu görmeye geliyormuş. Jerravilda onları kovalıyor, ama onlar yine

geliyormuş. Çünkü Buttercup yalnız güzel olmakta kalmıyormuş, delikanlılar o dükkânın da çok değerli olduğu kanısındaymışlar.

Ama ne yazık ki üç kızkardeşin beş kuruş paraları yokmuş. Aslında her şeyin sahibi bankaymış. Jerravilda bunu düşünmemeye çalışıyormuş. Ama sabah uyanınca da bunu düşünüyor, gece uyurken bunu düşünüyor, gün boyu da hep bunu düşünüyor, halimiz ne olacak, banka krediyi keserse başımızın üzerinde bir damımız bile kalmayacak, diye üzülyormuş.

Derken günün birinde kocaman siyah bir araba dükkânın önüne gelip durmuş, içinden inen kibar görünümlü beyefendi, koyun postu ceketi, sarı fuları, geniş kenarlı şapkasıyla dükkâna girmiş.

Jerravilda ona günaydın demiş, ne istediğini sormuş. Adam film yönetmeni olduğunu, kalacak bir otel aradığını söylemiş. Jerravilda ona tek otelin yolun ilerisinde olduğunu anlatmış. Ama adam ona teşekkür edip gideceği yerde kapı eşiğinde oyalanıyor, bir ayağı içerde, bir ayağı dışarda, öyle duruyormuş. Derken dönüp içeriye girmiş, tek kelime söylemeden Jerravilda'ya bakmış. Jerravilda gülümsemiş. Bir yandan toz alıyor, tezgâhın üstündeki paketleri yerleştiriyormuş. O sessiz bakışlar onu tedirgin etmiş. Bir iki saniye sonra adam, "Bu dükkân sizin mi?" diye sormuş. "Benim," demiş Jerravilda. "Anlıyorum." Sonra adam hızla dönüp kapıdan çıkmış, kapı arkasından çarparak kapanmış.

"Ah, Tanrım," diye düşünmüş Jerravilda. En kötü olasılıktan korkuyormuş. "Adam herhalde aslında banka görevlisi. İşim bitti artık," diyormuş. Bu düşünce ona

çok fazla gelmiş, ikinci kere gözyaşlarına gömülmüş. Buttercup koşarak gelmiş, “Ne oluyor, sevgili Jerravilda?” diye sormuş. “Bankadan gelen adam,” diye hıçkırarak Jerravilda. “Bankadan geldi o adam. Her şeyi alacak. Ne olacak o zaman bizim halimiz?” İki kardeş birbirine sarılmış. O akşam saat on bir olduğunda onlar hâlâ ağlaşıp kucaklaşıyorlar.

Ertesi sabah Jerravilda iki kardeşini kaldırıp banyolarını yaptırmış, okula yollamış, rafların tozunu alıp yerleri silerken aynı adam yine dükkâna gelmiş. “Aha,” demiş. “Güzel dükkâncı!” Sonra gömlek manşetlerini ceketinin kollarından göstere göstere, “Güzel mülkün var burada doğrusu,” diye sözlerini sürdürmüş. “Kentin tam orta yerinde.”

Jerravilda’nın sırtından kayan korku ürpertileri ayaklarına kadar inmiş. “Film yönetmeniyim demiştiniz, değil mi?” diye bağırarak, ama sesi ancak duyulabilecek kadar çıkmış. “Evet, öyle. Çok para kazanacak bir film üzerinde çalışıyorum. Milyonlar eder.” Adam pek cakalı konuşuyor, bir yandan puro kutusunu ona uzatıyor, ikram ediyormuş. Jerravilda başını iki yana sallayınca adam, “Evet, bence bu kasaba çok uygun,” diye mırıldanmış.

Jerravilda içinden, “belki de bankadan değildir,” diye düşünmüş. “İnandırıcı bir hali var.” Yüreğine bir damla iyimserlik dolmaya başlamış. Adam, “Kendimi tanıtayım,” demiş. “Adım Prince O’Conmen. Ensign Film Şirketinden.”

Jerravilda biraz gülümsemiş. Bankanın casusu olsun ya da olmasın, en azından Ger’le Pink Patsy’den farklı

bir yüz, diye düşünmüş. Ama yine de pek emin değilmiş.

Bir iki dakika sonra cesaretini toplayıp, “Filmin adı ne?” diye sormayı başarmış.

“Adı ... şey ... Beyaz Tüy. İhtilâlle ilgili.”

“Hangi ihtilâl?” Jerravilda işin aslını öğrenmekte kararlıymış.

“Doksan sekiz ihtilâli tabii. Şeyy ... siz de bana adınızı söylemeniz?”

“Jerravilda.”

“Pek hoş, pek hoş. Harikulade.” Ve bu sözler her şeyin başlangıcı olmuş.

Prince O’Conmen her sabah dükkâna geliyormuş. Biraz oyalanıp türlü türlü sorular soruyormuş. İkinci hafta bir ara evlenme teklif etmiş.

“Ama ya kardeşlerim?” demiş Jerravilda.

“Eh, hepimiz burada bir arada oturabiliriz.” Adamın gözü kolundaki saatteymiş. Sanki cevabın ne kadar geç geleceğini ölçmeye çalışıyormuş.

Prince gerçi Jerravilda’ya zaman zaman kafesinden yeni kaçmış bir tilkiyi hatırlatıyormuş ama, onun parasıyla sorunların biraz çözüme yaklaşacağını da farkındaymış. En azından, kardeşleri doğru dürüst bir eğitim alabileceklermiş.

Ama ne yazık ki kızcağız o övünmelere boşu boşuna kapılmışmış. Planlarını Buttercup’la Snida’ya açtığı anda ikisi birden, “Jerravilda, sevgili Jerravilda!” demişler. “Bu Prince’le evlenmek istediğinden emin misin? Sakın kendini bizim için feda etmeye kalkışma!” Sonra Snida, büyüyünce hepsini lüks içinde yaşatacağını söylemiş.

“Nasıl, sevgili Snida, nasıl?” diye sormuş iki ablası. Ama Snida gülümsemekle yetinmiş, “Görürsünüz,” demiş.

Bu arada Jerravilda zaten evlenme kararını vermişmiş. Ama yüreğinde yine de biraz ağırlık varmış.

Gün kararlaştırılmış, iki kardeşi gelinin arkasından nikâh yerine yürümeye başlamışlar.

Genç çift balayını Isle of Man’da geçirmiş. Prince her şeyin parasını garip ses çıkaran bir kredi kartıyla ödemiş.

Zaman geçmiş, Prince eve yerleşmiş. Ama film ekibinden hiç ses yokmuş. Jerravilda ona bu konuyu soruyor, “Ne zaman geliyorlar?” diyor, o da, “Yakında gelirler,” diyerek boyanacak pabuçlarını, fırçalanacak ceketini ona uzatıyormuş. Hiçbir şeyden memnun olmayan biriymiş. En pahalı yemekleri istiyormuş. En yeni eşyaları, duvarların yeniden boyanmasını istiyormuş. Bu işlere Jerravilda tek başına yetişemez olmuş, Buttercup da rafları boyamaya, yemekleri pişirmeye, eniştesinin özel işlerine koşmaya başlamış. Sonunda Buttercup’ın sınav günü geldiğinde, o da çakmış.

Jerravilda, “Ah, ne olacak bizim halimiz?” diye bağırmış. “Prince’den para istediğimde, şimdi olmaz, şimdi olmaz, diyor. Ev işlerine yardım et diyorum, sırtının ya da başının ağrıdığını, ancak pub’a giderse geçeceğini söylüyor. Kasamız her gün bomboş. Ah, ne olacak bizim halimiz böyle?”

Derken sınava girme sırası Snida’ya gelmiş, yamalı pantolonla koşup durmaktan hoşlanan kız yalnız en yüksek notları almakla kalmamış, bir de üstelik burs kazan-

mış. Tabii büyük kentteki üniversiteye gitmiş.

Kısa bir süre sonra dükkâna bir yabancı daha gelmiş. Bu seferki Prince'den bile daha şık giyinmişmiş. Çok güzel bir beyaz spor arabayla gelmişmiş. Kendini Prince'in kardeşi Duke olarak tanıtmış, çok uluslu bir sanayiinin sahibi olduğunu söylemiş. Gerçi Prince umduğum gibi adam olamadı, ama ben hepinizi yeniden ayağa kaldıracağım," demiş, ardından da, "Bu eviniz çok güzel bir yerde," diye eklemiş.

Tatlı diliyle, kurnazlığıyla, o da Buttercup'ın kalbini kazanmış.

Böylece dördü birlikte, dükkânın arkasındaki eve yerleşmişler.

Jerravilda, "Bu da Prince kadar kötü çıkacak," diyor, ama Buttercup, "Hayır, sevgili Jerravilda, Duke zengin," diye karşılık veriyormuş. "Parası haftaya gelecekmış, o zaman tüm sorunlarımız da bitecekmış."

Ama haftalar aylara, sonra yıllara dönüşmüş, iki kardeş giderek daha çok borca batmış.

Snida'ya gelince, üniversiteye başladığında öğretmenleri onun diferansiyel yüksek matematikte, nümerik analizde, simülasyon teorisinde, sibernetikte ve irrasyonel sayılar teorisinde kendilerinden daha çok şey bildiğini çok geçmeden anlamışlar. Sınıf arkadaşı olan erkek çocuklar bu konuları hiç bilmiyorlarmış. Göz açıp kapayana kadar Snida'ya Mühendislik'te birincilik ödülleri verilmiş, ertesi hafta da kendini bir köprünün yapımından sorumlu bulmuş. Köprünün yeri, kendi evinden pek de uzakta değilmiş.

Snida buna çok sevinmiş. Üniversitedeki yılları bo-

yunca evini özlemiş, iki ablasının ise pek çok hasretini çekmişmiş.

Ertesi hafta Snida dükkâna dalmış. Ablalarını güzel giysiler içinde bulacağını, dükkânın harıl harıl iş yapıyor olacağını sanıyormuş. Ama onları yine yamalı giysiler içinde bulmuş. Odaların duvarlarından örümcekler sarkıyormuş. Snida'nın boğazına bir yumru tikanır gibi olmuş. "Sevgili Jerravilda, sevgili Buttercup," diye bağırmış, önlerinde diz çökmüş. "Nasıl bu kadar yoksullaştınız? O iki serseri sizin beyninizi yıkamış!"

Doğruymuş tabii. Damatlar bu iki kızkardeşi sanki adım adım büyülemişlermiş. Onları yalnız kendilerinin önemli olduğuna inandırmışlarmış. Onların üstü başı temiz ve şık, onların giysileri fırçalanmış oluyormuş, kasadaki bütün para da onların pub'da eğlenmesine harcanıyormuş.

Snida ellerini ovuşturmuş, kaşlarını çatmış. Ablalarının üzerindeki bu büyüyü nasıl kaldıracığını düşünüyor-muş.

Birden ayağa fırlayıp, "Beni dinleyin," demiş. "Prince'le Duke sokağa çıkar çıkmaz siz ikiniz en eski blucinlerinizi giyip benimle köprüye gelin. Size iş bulurum. Ne de olsa, orada patron benim."

İki kızkardeş köprüye vardıklarında, kendilerini farklı hissetmeye başlamışlarmış bile. Rüzgâr yanaklarına tatlı tatlı dokunuyor, güneş ışıkları yüreklerindeki buzları eritiyormuş.

Her gün işe gitmeye başlamışlar, gün geçtikçe de güçlenip kuvvetlenmişler.

Prince'le Duke harcayacak para bulmak için dükkân-

da çalışmak zorunda kalmışlar. Oysa bu işi hiç de kendilerine lâıyk bulmuyorlarmış.

Güneş meridyene doğru tırmanıp kırlangıçlar yavrularına uçmayı öğrettikleri sıralarda kızları kocalarına bağlayan bağlar da iyice kopmuşmuş. Geriye bir tek sorun kalıyormuş, o da bu tembel adamlardan nasıl kurtulacaklarıymış!

Snida, “Kasayı kilitlersek para bulamazlar,” demiş. Çünkü enişteler arabalarını satmış, dükkândan gelen paraya güvenir hale gelmişlermiş. Snida, “O zaman belki bisikletlerine atlar, çekip giderler,” diye akıl yürütmüş.

O günden sonra kadınlar dükkâna sırayla bakmaya başlamışlar, adamlara hiç para bırakmamak için de özen göstermişler.

Beşinci ay dolarken Prince, Duke’a dönmüş, “Galiba buralarda artık pek popüler değiliz,” demiş. Duke da Prince’e dönüp, “Ben de aynı kanıdayım. Belki de çantalarımızı toplayıp kismetimizi başka yerde arama zamanımız geldi,” demiş. Öyle yapmışlar. Kente kalkan bir otobüse atlarken şoföre adlarıyla adreslerini vermişler, çünkü otobüs paraları bile yokmuş.

Kızlar yorgun argın ve karınları zil çalarak, ama yürekleri mutlulukla dolu durumda eve döndüklerinde, erkeklerin gittiğini görmüşler. Önce kaygılanmışlar, sonra suçluluk duymuşlar, ardından da dudaklarına birer gülümsemenin yayıldığını fark etmişler. Gülmelerini zor tutuyorlarmış. Snida içindeki çocukluğu dışa vuruyor, zıp zıp zıplıyormuş.

Jerravilda, “Hepsi senin sayende oldu, sevgili Snida,” demiş.

Buttercup da, “Sen dünyanın en tatlı, en akıllı küçük kızısın,” demiş. İki ablası onu kucaklayıp doya doya öpmüşler.

Evet, herhalde anlamışsınızdır, Snida’nın maaşının yardımıyla ve ablaların çılgınca çalışmasıyla, dükkânları çok geçmeden kasabanın en güzel dükkânı olmuş, üç kardeş de ne kadar mutlu yaşanabilirse o kadar mutlu yaşamaya başlamışlar.

kutupyıldızı

KURBAĞA PRENS

Bir varmış bir yokmuş, çok uzak bir diyarda bir kral, bir kraliçe, üç de çok güzel kızları yaşarmış. Kızların en büyüğü, kumral saçlı Prenses Marigold on sekiz yaşına geldiğinde, saray hayatının kendisine göre olmadığına karar vermiş, bir gece holdeki masanın üstüne bir not bırakıp gizlice kaçmış, bir gemiye atladığı gibi İngiltere'ye doğrulmuş. Orada tanınmış bir pop yıldızıyla do-laşmaya başlamış. Sarayın Basın Görevlisi, prensesin yokluğunu açıklayabilmek için onun dış ülkelerde bir müzik kariyerine başladığını söylemiş. Aslında bir ba-kıma doğruymuş.

İkinci kız olan sarışın Prenses Esmeralda da saraydan gitmeye karar vermiş, o da bir dinsel tarikate katılmış. Başkentin ana caddesinde herkesi durdurup kendi inancına döndürmeye çalışırken görülüyormuş. Bereket versin kendini takma bir adla tanıtıyormuş, kafasını da traş edip yalnızca upuzun bir atkuyruğu bırakmışmış. Burnuna birkaç garip işaret boyuyor, upuzun lacivert bir entari giyiyormuş. Bu yüzden onu kimse tanıyamamış. Saraydan yapılan açıklama, Asaletmeap'ın misyonerlik çalışmalarına başladığı yolundaymış.

Kızıl saçlı Prenses Matilda, kızların en küçüğü ve kesinlikle en güzeliymiş. Onun yetişmekte olduğu günlerde krallık öyle kötü durumlara düşmüştü ki, kral bir yığın borç almak zorunda kalmıştı, şimdi de faizleri nasıl ödeyeceğini bilemiyordu. Bir kızı daha ortadan kaybolursa, bu sefer halkın kuşkulanıp sorular sormaya başlayacağına da kaygılanıyordu. Ne de olsa, halkın moda lideri olacak birine ihtiyacı varmış çünkü.

Derken bir sabah kral jakuzisinde otururken yüzü birden gülmüş. Sonunda aradığı ilhamı bulmuştu. Matilda'yı eski zamanlarda yaptıkları gibi evlendireyim, diye düşünüyordu. Başlangıçta itiraz eder tabii, demiş kendi kendine. Ama iyi kızdır, babasını da pek sever, demiş sonra. Onu kandırabileceği kanısındaymış. Belki kraliyet mücevherlerinden bir ikisini verirse yardımı olurmuş. Onlar aslında sahte mücevherlermiş, ama kız onu ne bilecekmiş ki! Gözlerini yumup bir saray düğününün getireceği tüm gelirleri hayalinde canlandırmış. Televizyon ve film hakları, video satışları, ön sıradaki koltukların satışı, satılacak anı eşyalar, özel bayraklar falan. O olay için ülkeye akın akın gelecek turistler yeter, diyor-muş kendi kendine. Ayrıca bu tür bir olay belki işçilerin o sürekli baskısını da geçici olarak hafifletebilirmiş.

Ama kızıyla evlenmeye kimi razı edebilirmiş, daha da önemlisi, kızı kiminle evlenmeye razı olurmuş? Prenses Matilda güzel kızmış, ama ne yazık ki doğumunda Kötülük Perisi ona bir de zekâ vermişmiş, oysa çevre ülkelerin prenslerinde böyle bir nitelik hiç yokmuş. Yakışıklı prenslerin çoğu pek zeki sayılmazmış, tek çabaları televizyona çıkmakmış. İçlerinden yalnız

Prens Richard diye biri bu işi başarmış, şimdi haberleri okuyormuş ... kim olduğu belirtilmeden tabii.

Yo, kısmeti daha uzaklarda araması gerektiğini anlamış kral. Dur hele, Pieland Prensi Phillippe olmaz mı? Ailesi paralıymış o prensin. Belki düğün giderlerini paylaşmaya da razı olurlarmış.

Prens Phillippe pek yakışıklı sayılmazmış. Boyu ortadan kısaymış, şu ara şişmanlamaya da başlamışmış. Sırtı daha şimdiden biraz kamburlaşmış, çarpık bacakları yüzünden yürüyüşü de bir tuhaf olmuşmuş. Kocaman patlak gözleri tatsız bir çamur rengindeymiş, çatlak sesi ve o kötü aksanı da sözlerinin zor anlaşılmasına yol açıyor-muş.

Kral ne kadar düşünürse düşünsün, başka bir aday bulamamış, bu nedenle Prens Phillippe'in ailesiyle konuşup bir sondaj yapmaya karar vermiş. Tabii onlar bu teklife bayılmışlar. Oğullarıyla evlenecek kadar miyop birini bulabilme umudundan çoktan vazgeçmişlermiş. Öyle hevesliymişler ki, düğün harcamalarının dörtte üçünü üstlenmeye talip olmuşlar. Prens Phillippe de kendinden pek memnun görünür olmuş.

Kral kendi kendine, "Eh, buraya kadarı iyi," demiş. "Şimdi iş, Matilda'yı Phillippe'le evlenmeye razı etmekte."

Babası onunla ilk konuştuğunda kız, "Ben aslında evlenmeyi hiç düşünmemiştim, baba," demiş. Babası hemen kraliyet mücevherlerinden söz etmiş, bununla onu heveslendireceğini ummuş. Ama Matilda'yı o mücevherlerle kandırmak mümkün olmamış.

"Hadi, hadi baba," diye gülmüş kız. "Çocukken onla-

rın sahte olduğundan hep kuşkulanmıştım. Sonradan emin olabilmek için kimyasal analizler yaptım.”

Kral içinden, “Lânet olsun bu kızın zekâsına,” diye geçirirken, kızının hâlâ konuşmakta olduğunu fark etmiş.

“Hem zaten öyle şeyler bugün moda değil. Yani... gezmeye giderken kaç kişi başına tiara takıyor ki!”

Kral kafasını kaşımış. Buna nasıl cevap verebilirmiş? Sonunda, “Tamam, vazgeçtim,” demiş.

Matilda onun kolunu sevgiyle sıkarak, “Ah, baba, ne budalasın!” diye gülmüş.

“Teşekkür ederim, hayatım.” Kral bu arada mütevazı görünmeye çalışıyormuş.

“Bak, baba, senin ne durumda olduğunun farkındayım. Yardım etmeyi çok isterim. Bu zavallı Phillippe denilen adama da çok acıyorum. Pek berbat bir tip. Ama onunla evlenmeye bir şartla razı olurum.”

Kral, “Dile benden,” demiş hevesle.

“Fizik konusunda bir gece kursuna yazılacağım ve parasını sen vereceksin.”

Kral sevincinden uçmuş, hemen kabul etmiş. Prens Phillippe’in de, karısının haftanın dört gecesinde işi olmasına bir itirazı yokmuş. Bu sayede o da geleneğe uyar, o akşamları pub’da diğer kocalarla birlikte geçirirmiş.

Düğün Eylül ayına planlanmış, böylece prensesin kurs açılırken balayından dönmüş olması ayarlanmış.

Sizi düğünün ayrıntılarıyla sıkamak istemiyorum. Yalnızca Prens Matilda’nın çok güzel bir gelin olduğunu, havanın çok güzel olduğunu, medyanın da bu düğünü

halka göstermek için bol bol para verdiğini belirtmekle yetineceğim.

Prens Phillippe'in ailesinin katkıları sayesinde, sofralar da pek zenginmiş. Davette bir süre oyalandıktan sonra mutlu çift, gelin odasına çekilmiş.

Ertesi sabah saat sekizde odanın kapısı vurulmuş, bir hizmetkâr elinde sabah çayıyla içeriye girmiş. Odada Prenses Matilda'yı yalnız bulunca, tabii pek şaşırılmış.

Tepsiyi masaya koyarken, "Özür dilerim, Asaletme-ap," diye kekelemiş. "Ama ..."

"Aman, bir şey yok," demiş prenses. "Prens banyoda. Gel de gör." Yatağından fırlamış, şaşkın kızı elinden tutup, itirazlarına aldırmadan banyoya sürüklemiş. Banyo küvetinin içinde dünyanın en güzel kurbağası duruyormuş.

"Ne harika, değil mi?" Prenses Matilda'nın güzelliği üstündeymiş. "Biliyorsun, zooloji benim en sevdiğim konudur," diye devam etmiş. "Hayvan davranışlarıyla ilgili bir tez yazmak istiyorum. Şimdi artık kendi özel kurbağam oldu. Bakalım bu kurbağa kuyuya düşen topu çıkarmak üzere eğitilebilir mi?"

Sonra hülyalı hülyalı gülümsemiş, çünkü en azından kendisinin mutlu bir ömür süreceğinden eminmiş.

BU ONA DERS OLUR

Bir varmış bir yokmuş, Çocuklara Grim (kasvetli) Hikâyeler diye bir kitap varmış. Yeşil ve kırmızı renklerdeymiş ve Maoliosa adlı bir kızın kitabıymış. Maoliosa upuzun bir yolun en ucunda otururmuş. Yatak odasının penceresinden ormanı görebilirmiş, ama ağaçları her zaman göremezmiş, çünkü bazen sis olurmuş. Ormanla, ağaçlarla, rüzgâr da dahil her şeyle dostmuş. Maoliosa ailede tek çocuk olduğu için, kitapların dostluğuna pek bağımlıymış. Çocuklara Grim Hikâyeler’le de arası özellikle iyiymiş, belki de ‘grim’ sözünün anlamını tam bilmediği için öyleymiş. Kendisi okumayı öğrenmeden önce harika bir kadın olan annesi ona kitap okurmuş. Annesi Maoliosa’nın üvey babasıyla oturuyormuş. Daha doğrusu, tam üvey babası da sayılmazmış, çünkü annesi evliliğe inanmadığı için onunla evlenmiyormuş. Ama bu adam yine de Maoliosa için üvey babaya en yakın şeymiş. Maliosa’yı tedirgin eden şeylerden biri, kitaptaki bir hikâyeyi sevmeyişiymiş, ama annesini üzmemek için bunu söyleyemiyormuş. Bu hikâyenin adı da Küçük Kırmızı Pabuçlar ya da Bu Ona Ders Olur’muş. Maliosa kendi kendine kitabı okurken o hikâyeyi hep atlarmış.

Öteki hikâyeler iyiymiş. Gerçi bazıları aşırı güvenden ötürü pek şişik ya da aşırı ahlâkçılıktan ötürü biraz sınırlayıcıymışlar ama, yine de iyiymişler.

Bir gece Maoliosa yanlışlıkla Küçük Kırmızı Pabuçlar'ı okumaya başlamış. Önce ilk iki satırını okumuş, yaptığı hatayı anlayınca bırakmak istemiş, bırakamamış. Kitap eline yapışıyor, kelimeler sanki gözlerine tutunuyor, bir türlü okumayı kesemiyormuş. Gecenin geç saatlerine kadar okumuş, dans etmeyi çok isteyen, o yüzden de ayaklarından olup kiliseye sığınan kızın korkunç hikâyesinin sonuna gelmiş. Bitirdiğinde yanaklarından yaşlar boşalıyormuş. Islak yaşların kümülatif etkisi gözlerini o hikâyeye yönelik bağlardan kurtarıncaya kadar saatlerce ağlamak zorunda kalmış. Yüreği korkular ve yalnızlık duygularıyla dolu durumda uykuya dalmış, bütün gece korkunç rüyalar görmüş. Zalimliklerle dolu bir dünyaya ilişkin rüyalarmış gördükleri. Papazlar ve diğer erkekler bu dünyayı yönetiyor, kadınların birbiriyle konuşmasına bile izin vermiyorlarmış. İki ya da daha çok kadının biraraya gelmesi yasa dışıymış, çünkü kadınların birbirine zararlı bilgiler verebileceği düşünülüyormuş. Genç kızlar yarışmak zorunda kalıyor, daha yaşlı kadınlar da, efendileri istemediği anda kapı dışarı ediliyorlarmış. Maoliosa gözleri görmediği için herkes tarafından kandırılan kör kadınları, saçı ağardığı için aşığılanan kadınları, dayak yiyen, efendilerinin istediği her şeyi yapan genç kadınları görmüş rüyasında. Uyanıldığında pek üzgünmüş, ama hayatın gerçekte o kadar kötü olmadığını bildiği için de içi rahatlamışmış. Bir daha o hikâyeyi asla açmamaya yemin etmiş.

Zaman geçmiş, Maoliosa öbür kitapları okumayı sr-
drmş, ama ocuklara Grim Hikâyeler'i sık sık zl-
yormuş. Bazen geceleri yatağına uzanıyor, o hikâyeyi
düşünüyormuş. Acaba zevk almak aslında kötü bir şey
olabilir mi, diyormuş kendi kendine. Yoksa tüm sevinç-
ler, tüm doğal ifadeler, sonunda insandan bir organ mı
eksiltiyor? Annelere ağıt tutmanın tek yolu siyah giy-
mek mi? Bayan Kelly'nin bir gün kocasının cenazesine
gelirken mor deri manto giymiş olduğunu hatırlamış.
Herkes arkasından, "Onda zaten pek akıl yoktur," demiş
durmuş. Kimi, "Daha neler!" diye patlamış, kimi, "O ce-
maatte iş yoktur zaten," demiş, kimi de, "Zavallı Bay
Kelly," diye hayıflanmış.

Demek ki doğru, demiş kendi kendine Maoliosa. K-
k Kırmızı Pabuçlar doğru. Bazen oyun oynamayı yarı
yerde kesiyor, büyüyünce dansçı olma hayallerini kafa-
sından uzaklaştırması gerektiğini düşünüyormuş. Hele
pabuç faslını hiç düşünmek istemiyormuş, çünkü kırmı-
zı pabulara bayılmış. Ah Tanrım! Zavallı küçük Mao-
liosa'ya ne büyük sorunlar! Onun durumu da hemen he-
men hikyedeki o küçük kızınki kadar kötüymüş. Tabii
onun ayakları sağlamış, ama nedeni, henüz kırmızı
pabuç giymediği, dans etmeye de başlamadığı içinmiş.

Bir gün odasını toplarken, ocuklara Grim Masallar'ı
farkında olmadan kahverengi tuvalet masasının üstüne
koymuş. O masanın üstünde her yana bakan aynalar var-
mış. Odanın dışına da, birbirine de, ormana da bakıyor-
muş aynalar. Uyurken kitabı orada unutmuş, ama gece
boyunca çok garip şeyler olmuş. Ormanın dibinden hafif
bir rüzgâr esmeye başlamış. Kendi kendine yavaşça ıslık

çalan bir rüzgârmiş. Ağaçları yavaş yavaş sallıyormuş. Sonra ormanda ilerlemiş, hızını arttırmış, Maoliosa'nın penceresine varmış. Esmiş, esmiş, sonunda Çocuklara Grim Masallar'ın kapağını açmış. Maoliosa yatağında mahmur mahmur dönüp yorganını kulaklarına kadar çekmiş, üşümemeye çalışmış. Rüzgâr yine esmiş, kitabın sayfaları kendi kendine açılmış, yazılar aynaya kendilerini göstermişler. Sonunda Küçük Kırmızı Pabuçlar'ın sayfası da açılmış. Rüzgâr hemen kesilmiş, evin dışına sakın sakın yerleşmiş, sırtını duvara dayamış, planladığı şeyin olup olmayacağını görmek üzere beklemeye koyulmuş. Hikâye aynada kendine bakmış. Önce isteksiz, sonra daha bir cesaretle bakmış. Kendini okumaya başlamış. Okurken biraz tedirginleşip büzülmüş, ama yine de devam etmiş, kendi özgüveninden yararlanıp ilk sayfayı bitirmiş. İkinci sayfayı kendisi çevirmiş. Pek de o kadar kaygılı değilmiş. Ama üçüncü sayfaya geldiğinde, artık devam edememiş. Rüzgâr da inadını sürdürmüş, sonunda Küçük Kırmızı Pabuçlar kendi kendini okuyup bitirmiş, tuvalet masasının üstüne, aynanın önüne çöküp acı acı ağlamaya koyulmuş. Rüzgâr onu üzdüğü için özür dilemiş, ama fısıldayarak, “Bunu yapmayı sonsuza kadar engelleyemezdim,” demiş. Sonra ormanın dibine çekilmiş, memnun bir uykuya dalmış.

Ertesi hafta, Küçük Kırmızı Pabuçlar için çok meşgul geçmiş. Düşündükçe tedirginleşiyormuş. Kendi profili onu pek sarsmışmış. Düşünmeyeyim bari, demiş ... çünkü elinden ne gelirmiş ki? Hep böyle olan bir şey, nasıl değiştirmiş? Yani gerçek anlamda nasıl değiştirmiş? Birazcık değişmeye çalışsa, sonu ne olurmuş? Diğer hikâ-

yelerden bazıları, okunmadıklarından yakınıyorlarmış. Eh, eğer okunmuyorsa, bir hikâyeye neye yarar, diyormuş o da kendi kendine. Öbür hikâyeler Küçük Kırmızı Pabuçlar’a basbayağı kaba davranıyorlarmış, ama çoğu da bir şeyler yapılması gerektiği düşüncesine katılıyorlarmış. Kimi, ne olursa olsun, pek aldırmiyormuş, ama kimi de, biz hikâyeyiz, bu işleri toparlamazsak sonumuz ne olur, diyorlarmış. Artık kitaplara giremezlerse, sokakta kalırlarmış. Talihsizlik rüzgârının insafına kalırlarmış orada. Önce hiç kimse bakmıyorken kendini küçük noktalarda değiştirmiş, şuradan bir kelimeyi atmış, buradan bir cümlelin biçimini farklı yapmış, bazı yerlere bir iki kelime eklemiş. Ama sonra kendini pek yamalı hissetmiş. Bazı parçaları diğer parçalarına uymaz olmuş. Bir gece kararını vermiş, “Lânet olsun, hepsini düzeltereğim,” demiş. Ve yapmış. Cesur bir girişimle kendini tersyüz etmiş, tepetakla getirmiş, yepyeni bir hikâyeye haline sokmuş. Durum çok ilginçmiş aslında, çünkü çeşitli bölümlerine danıştığında, hepsi değişme fikrini sevinçle karşılıyorlarmış. Pabuçlar habire dans etmekten yorulduklarını söylüyor, kızı böyle bir sona sürüklemek pek de eğlenceli değil, diyorlarmış. Yaşlı kadın kendisinin de dans etmekten hoşlandığını ileri sürüyor, kırmızı rengin de pek fena olmadığını belirtiyormuş. Papazla oturan kadın, insanları ucuza çalıştırmanın iyi bir şey olduğuna kendisinin hiç inanmadığına dikkat çekiyormuş. İşin ilginç yanı, cellât da çoktan beri idam cezasına inanmadığını söylemiş. Küçük kız da çok mantıklı bir şey söylemiş, eğer dans edemesem, Emma Goldman gibi ben de hiçbir hikâyenin parçası olmak istemezdim,

demış. Küçük Kırmızı Pabuçlar kendini çok iyi hissetmeye başlıyormuş.

Ama olay orada bitmemiş. Bir süre sonra öbür hikâyeler de kendi amaçlarını sorgulamaya başlamışlar. Küçük Kırmızı Pabuçlar'a biraz imreniyorlarmış. Onlarda da bir kıpırtıdır başlamış. Çirkin ördek, kaçmayacağım demiş, çok geçmeden diğer ördekler, güzelliğın anlamı konusunda bir yeniden değerlendirme yapma zorunluluğunu hissetmişler. Pandora gerçeklerle yüzleşme sağduyusunu gösterdiği için kutlanmış, Epimetheus da davranışını nedeniyle bir hayli ayıplanmış. Diğerlerinden bazılarının nelere karar verdiğini bilmek mi istiyorsunuz? Hep birlikte ormana gidip rüzgârla birlikte bir parti düzenlemişler, ondan sonra da dönüp ertesi sabah Maolio-sa'nın yastığının altına saklanmışlar. O da gülümsemiş, kitaba bir şans daha tanımaya karar vermiş.

ÖMRÜNÜN SONUNA KADAR MUTLU YAŞAMAK VE DİĞER TUTKULAR

Bir varmış bir yokmuş, sapsarı gür saçlarla doğmuş bir kız varmış. Galiba o dönemde bu çok farklı bir durum sayılıyormuş, çünkü kızın geleceğiyle ilgili dev soru işaretleri varmış. Ama bir sabah, siyahlar giymiş, uzun boylu, esmer bir kadın onu yetimhanedeki beşiğinde görmüş, alıp kırsal bölgeye, Martello kulesindeki kendi evine götürmüş. Bundan böyle ömrümüzün sonuna kadar mutlu mutlu yaşayacağız, deyip duruyormuş.

Bu kadının evlât edinmeyle ilgili yasal muameleleri nasıl gerçekleştirebildiğini kimse bilmiyormuş. Köy halkı da, her köy halkı gibi habire dedikodu ediyormuş. Bazıları esmer kadının aslında çocuğun büyükannesi olduğunu söylüyor, diğer bazıları o kulede karanlık sırlar var, diyor. Bir ihtiyar adam, kadının balkonda yetiştirdiği saksılarda zehirli otlar olduğunu söylemiş. Esmer kadın hiç kimseyi evine sokmuyormuş. Zamanının çoğunu kulenin tepesindeki yuvarlak odada resim yaparak geçiriyor, küçük Rapunzel de onunla birlikte resim yapı-

yormuş. Kadın Rapunzel'e modern dünyanın çok ahlâksız ve tehlikelerle dolu bir yer olduğunu öğretmiş. Biz böyle bir yerde oturduğumuz için çok şanslıyız, demiş. Televizyon şeytan icadı olduğu için, Rapunzel onun zararlı etkisinden de korunuyormuş. Mutlu yaratılışlı bir kız olduğu için de kendi eğlencelerini kendisi yaratıyormuş. Tek sorun, annesinin anlattığı kötülükleri hiç göremeyeceğinde yatıyormuş. Okulda öğretmen onu kanadının altına almış, bu yüzden de köydeki arkadaşlarından olmuş.

Bir keresinde öğretmen eve bir not yollamış, Rapunzel'in saçları kesilse iyi olur, demiş, annesi küplere binmiş. Saç kadının ziynetidir, onu kesmek doğal bir şey değildir, diye tutturmuş. Öğretmen ondan sonra bir daha not falan yollamamış. Rapunzel'in örgüleri öyle uzamış ki, onları kıvrması gerekiyormuş. Okuldan getirdiği haberlere, annesini sinirlendirmemek için sansür uygulamanın ustası olmuş, evdeki haberleri de, öğretmeni sinirlendirmemek için süzgeçten geçiriyormuş. Böylece türlü oyunlar, pantomimler oynayarak sınıflarını birer birer geçmeye başlamış. Annesinin saksıdaki otlarından dağıtıyor, herkes de onu iyi huyundan ötürü çok seviyormuş.

Rapunzel on iki yaşına geldiğinde, annesi resmi bırakmış, bu sefer yemeklere merak sarmış. Rapunzel'e, kötü insanlar dünyayı türlü katkı maddeleri ve koruma maddeleriyle zehirliyorlar, demiş. Kendi yiyeceklerini kendisi yetiştirmeye karar vermiş. En yakın boş alan iki mil ötedeymiş. Her sabah eski bisikletine atlayıp oraya gidiyor, yolda siyah etekleri arkasında dalgalanıyormuş.

Rapunzel başlangıçla onunla gidip yardım ediyormuş, ama komşu çiftçinin konuşma biçimi öyle kabaymış ki, annesi ona evde kalsa daha iyi olacağını anlatmış. Rapunzel on altı yaşına geldiğinde annesi bu sefer de eğitim sistemine karşı kuşku duymaya başlamış. Rapunzel artık derslerini mektuplu kurslar yoluyla öğreniyormuş. Eve postalanan metinlerden bazıları yine de sorun yaratmış. Rapunzel her şeye karşın yine de keyfini bozmuyormuş.

Ama ne yazık ki bu kızcağız aynı zamanda çok da güzelmış. Annesinin bundan sonraki tutkusu da erkeklerle ilgili olmuş. Gözlerini iri iri aç aça dinleyen Rapunzel'e, erkekler tüm kötülüklerin kaynağıdır, demiş. Kadınların ömürlerinin sonuna kadar mutlu yaşayamamaları onların yüzündendir, demiş. Derken günün birinde kızını uzun boylu, yakışıklı erkek komşuyla konuşurken yakalamış ve Rapunzel'in özgürlük günlerinin sonu gelmiş. Odası kulenin tepesine, eskiden annesinin stüdyosu olan yere taşınmış. Rapunzel'in annesi zalim bir kadın değilmiş. Organik sebze işi de iyi gidiyormuş (müşterilerini çok titiz seçiyor olsa bile). Oraya bir banyoyla küçük bir mutfak yaptırmış. İşçiler işi bitirip gittikten sonra, merdivenleri kendisi tıkamış. Tek giriş, ahşap balkondanmış. Rapunzel en azından bir yangın merdiveni olsun diye pek uğraşmış ama annesi kararını vermişmiş. Çıkış yolu, aynı zamanda giriş yoldur, diyor. Akşamları Rapunzel saçının örgülerini bir vinç sisteminin içinden geçirerek aşağıya sallandıracak, annesi onu ziyarete ancak öyle gelecekmış.

Balangıçta Rapunzel'in iyi huyu bile bunu kaldırma-

ya yetmemiş. Orada öylece oturuyor, sağlıklı organik sebzeleri bile yemiyormuş. Ama yavaş yavaş kendine gelmiş, hayatını dayanılır kılacak stratejiler düşünmeye başlamış. Öğretmeni ona gizlice kitaplar yolluyormuş, bir arkadaşı da bir ip merdiven yapmış, Rapunzel'in arasına kaçıp köye inmesine olanak sağlamış. Bazı insanlar polise başvurmaktan söz etmekteymişler, ama artık aralarında resmen "cadı" diye adlandırdıkları esmer kadından korkuyorlarmış. Rapunzel de zaten annesinin yeni tutkusu olan "radon gazı sızması" konusuna umut bağlamışmış. Sonunda herhalde sedir ağacından yapılmış bir ahşap kulübeye taşınırız, bu manevralara gerek kalmaz, diye düşünüyormuş. Saçından bir karış kesmiş, annesinin farkına varmadığını görmüş. Durum kesinlikle iyiye gidiyormuş.

Derken bir gün "Kader" gelip Rapunzel'in kapısını çalmış. Şık otomobile binmiş genç bir erkek kılığındaymış. Rapunzel elinde Romeo ve Juliet kitabıyla balkona çıkmış. Aşağıdaki adamın Romeo rolüne biraz uyabileceği kanısındaymış. Başka bir kız olsa, adamın hafif kambur duruşundan ve saçlarının azalmaya başlamasından tedirgin olurmuş, ama Rapunzel'de zaten çok fazla saç varmış. Arasına kırtırtımasına rağmen yine de taşıdığı yük birkaç kiloymuş. Adamın gözleri iyi bir insan olduğunu gösterir türdenmiş, tutkusu da göze çarpan türden bir şey değil gibiymiş. Ömrünün sonuna kadar mutlu yaşama açısından, adam daha vaatkâr görünmüş.

Adam ona, Martello kuleleri konusunda araştırma yapmakta olduğunu söylemiş. Bu kulenin de şimdiye kadar gördüklerinin en ilginç olduğuna işaret etmiş. Yu-

karıya gelip daha yakından bakabilir miyim, diye sormuş.

Rapunzel, “Giriş düzeni biraz gariptir,” demiş ona. “Saça tırmanmasını bilir misin?”

Sarı örgülerini sallandırırken, adam atılıp o örgülerini büyük bir ihtirasla öpmüş (Rapunzel’in aslında bundan işareti alması gerekirmiş), sonra tırmanmaya başlamış.

Yukarıya vardığında, ilginç bir insan olduğunu ortaya koymuş. Anlattığı şeyler Rapunzel’in başını döndürüyormuş. Annesi soğanları ekip dönmeden onu oradan uzaklaştırmayı zor başarmış. O gün annesi yine ateş kusuyormuş. Erkekler, hele de hormonlu sebze satan erkekler, yalnızca bir şeyin peşindedir, diye söylenip duruyormuş. Rapunzel, genç Martin’le ilişkisinde öyle bir şey görmemişmiş. Adamın onun saçlarına hayran kaldığı bir gerçekmiş. Metrelerce saç arasında oturmaya bayılıyormuş.

Rapunzel bu durumu biraz sıkıcı buluyormuş, ama Martin’in ziyaretleri bir sevinç kaynağı olduğu için dayanıyormuş. Bir gün Martin’e gizli merdiveni anlatmış, o akşam köyde buluşmayı önermiş. Martin pek hevesli görünmemiş. Kuleye gelmek daha hoşuna gidiyormuş. Çılgın dünyada burası sakın bir vaha gibi, diyor. Rapunzel’in saç yığını altında, birbirlerine sarılmış otururlarken, Martin ona akademik hayatın sorunlarından, ka-fasız öğrencilerden yakınmış. Sonunda, zaten peri masallarıyla büyütölmüş olan Rapunzel biraz sabırsızlanmaya başlamış, Martin de bunu görünce ona evlenme teklif etmiş.

“Burada oturmak çok hoş olurdu, ama annen var,” demiş.

Rapunzel, “Merdiven de yok,” diye eklemiş.

Martin ona kentte minyatür bir kule kuracağını anlatmış, ama o zamana kadar, sonsuza kadar mutlu yaşamak demek, bir apartman dairesinde oturmak demek olacakmış. Rapunzel rahatlayarak içini çekmiş, o gece kaçmaya karar vermişler.

O gece annesi saçlara çok yavaş tırmanabilmiş. Rapunzel gideceği için suçluluk duyuyormuş, ama yine de sabırsızlığını saklayamamış.

“Öf, çabuk ol, anne,” diye seslenmiş. Ama annesi yanına vardığında, Rapunzel onun durumu bildiğini anlamış. Belki telepati, belki bir hafiye, belki de annesi gerçekten cadıymış.

“Buraya bir erkek gelmiş,” demiş annesi. Eteğinin altından bir bıçak çekmiş, Rapunzel’in saçlarını kesivermiş. “Gerçek mutluluğun ne olduğunu öğreneceğin güne kadar seni korumak zorundayım,” demiş. Aşağıya indikten sonra Rapunzel’in örgülerini de çekip almış. Rapunzel içinden, iyi ki ip merdiveni bulamadı, diye düşünmüş. Saçlarımı düzelteyim, yola koyulayım.

Rapunzel tırnak makasıyla işini görmüş. Kuleden indiğinde saçları Martin’inkiler kadar azmış. Köyün pub’ının kapısından girdiği anda Martin sapsarı kesilmiş.

“Sevgili yavrum, güzel saçların nerede?” diye sorarken gözleri yaşlarla doluyormuş.

Rapunzel ona uzun uzun bakmış.

“Yani beni sırf saçım için mi seviyordun?” demiş.

Martin başını öte tarafa çevirmiş, Rapunzel de ömrü-

nün sonuna kadar mutlu mutlu yaşama şansının toz olup uçtuğunu fark etmiş.

Fedakârlık yansıtan bir sesle, “Yine uzar,” demiş. Ama tam o sırada karanlık bir gölge belirmiş, hain hain gülerek Martin’in yüzüne bir şey fırlatmış. Martin bir çığlık atmış, Rapunzel de hemen ona koşmuş.

Annesi, “Sürtük! Orospu!” diye haykırıyormuş. “Asla ömrünün sonuna kadar mutlu yaşayamayacaksın!” Sonra Rapunzel’in örgüleriyle ikisini birden kırbaçlamaya koyulmuş.

Köy çoktan beri böyle ilginç bir akşam yaşamamışmış. Rapunzel’in annesini yakalayıp bir tımarhaneye götürmüşler, sonradan o tımarhanede sebzelerin kalitesi enikonu yükselmiş. Zavallı Martin acele hastaneye kaldırılmış, gözünü kurtarabilmek için çaba gösterilmiş. Rapunzel cankurtaranda giderken onun yanında oturmuyormuş. Martin o sırada ona, saç fetişizmini itiraf etmiş. Rapunzel bunun önemi olmadığını söylemiş. Kendisi başka işlere yönelecekmiş. Saça ihtiyacın varsa, benimkileri alabilirsin, demiş.

Rapunzel ondan sonra köyde kalmış, yakışıklı genç komşuyla flört etmiş, sonra, Martin’in Bay Rochester’vârî sakat koca haline gelmesi fikrini kafasında indirip kaldırmış. Martin’in kendi kişiliğini bulma amacıyla yattığı psikoterapi kliniğine, onu ziyarete gitmiş. Psikoterapist, Rapunzel’le çok ilgilenmiş, bu uyumlu huyu ve tutkular konusundaki tecrübeleriyle, psikoterapi dalında parlak bir geleceğe sahip olabileceğini önermiş. Rapunzel ruh hekimliği dalında çabucak yükselmiş, Martin de saç tutkusuyla ilgili serüvenlerini Saç ve Ceza diye bir

kitapta anlatmış, kitap hemen en çok satanlar listesine girmiş. İkisi arasıra görüşerek ömürlerinin sonuna kadar mutlu mutlu yaşamışlar, Rapunzel'in örgülerini de yatağın altında, bir kutunun içinde saklamışlar.

kutupyıldızı

KRAL, KRALIÇE VE EŞEK ADAM

Evvel zaman içinde periler kralıyla kraliçesi, Yunanistan'daki Atina kentinin yakınında bir ormana yerleşmişler. Kralın adı Oberon, kraliçenin adı da Titania'ymış, ikisi de canlarının istediğini yapmayı pek severlermiş. Titania günlerini saraylılar arasında geçirirmiş. Bu saraylılar zarif perilerden oluşuyormuş. Dans ediyorlar, hikâyeler anlatıyorlar, ormanda yetişen çiçeklerle ilgileniyorlarmış. Oberon bu tür eğlenceleri erkekliğe sığmaz görüyormuş. Ne zaman fırsat bulsa, arkadaşı Puck'la kaçıyormuş. Puck kaçak bir periymiş, eşek şakalarının da ustasıymış. Oberon'la arkadaşı ormanın en sık yapraklı bir yerinde bol bol fermante böğürtlen suyu içer, karşılıklı espriler yapar, saatlerce eğlenirlermiş.

Akşamları Oberon eve döndüğünde periler ona bol bol kara dut, incir, bal yedirirlermiş. Sonra Titania onun sırtına masaj yapar, peri krallığındaki en son haberleri anlatırmış. Oberon uykuya dalarken, bu hayatın kendisine ne kadar iyi uyduğunu düşünür dururmuş.

Gerçekten de işler güzel güzel gidiyormuş. Ama günün birinde Titania, yaramaz bir çocuğun koruyuculuğu-

nu üstlenmiş. Küçük William capcanlı bir insan yavrusuymuş. Yanakları pembe, saçları sarıymış. Bedensiz perilerden farkı, tebeşirle peynirin farkı kadar büyük-müş. Kraliçe ona çok bağlanmış, Oberon da Titania'nın onunla oynayışını, ona peri şarkıları söyleyişini kiskanarak seyreder olmuş.

Aslında Oberon kendisinin de bir çocuğu olmasını istiyormuş. Oğlunun kendi adımlarını izlemesini izliyormuş. William'a bütün bildiklerini öğretmeyi öyle özlüyormuş ki! Ormanda sincap avlamayı, tavuskuşunun en güzel tüylerini çalmayı, en iyi meşeden mızraklar yontmayı falan. Oberon bir gün kraliçeye, her istediğinin gerçekleşmesine alışmış bir kralın şımarıklığıyla yaklaşmış.

“Çocuk benim,” demiş.

Titania ona çelik gibi gözlerle bakmış. “Olmaz öyle şey!” diye çıkmış, pırıltılı kanatlarını William'ın çevresine sarıvermiş.

Oberon şaşırmış. “Çocuğu bana ver diyorum,” demiş. Saraylı perilerden birinin kıkırdadığını duyunca çok afallamış. Hepsi gözlerini fincan gibi açmış, olup biteni izliyorlarmış.

Titania, “Ölürüm de vermem,” diye gülümsemiş, ona uzaktan bir öpücük yollamış, bu da el bombasını attıktan sonra gazlı bezi fırlatmaya benzemiş.

Periler kralı seslenip Puck'ı çağırmış. Yüzü öfkeden kıpkırmızıymış, kafasını da intikam düşüncelerine takmışmış.

O sırada da ormanda bir tiyatro oyunu için prova yapan bir grup Atinalı işçi varmış. Biri marangoz, biri

ayakkabı tamircisi, biri değirmenci, biri dokumacı, biri de terziymiş. Hepsi ekmeğini alın teriyle kazanan çalışkan adamlarmış. Klas kelimelere ve güçlü duygulara alışıksız olmasalar bile, küçük oyunlarını başarılı kılmakta kararlıymışlar.

Oberon'la Puck ormanın içinden uçarken bu provayı görmüşler. Kendileri görünmez oldukları için, biraz seyretmeye karar vermişler. Çok geçmeden, acemi aktörlerin antikalıklarına gülmekten kırılıyorlarmış.

Oberon, "Başrolü oynayan kim öyle?" diye sormuş.

Puck, "Dokumacı Dip," demiş.

"Eh, adı kendine uymuş öyleyse! Bundan kötüsü olmazdı!" Periler kralı da, arkadaşı da bağıra bağıra gülmüşler, bu söz dünyanın en müthiş esprisiymiş gibi davranmışlar.

Keyfi yerine gelen Oberon, Titania'ya dersini vermek için bir plan düşünmüş. "Periler kraliçesini Dip denilen bu maymuna âşık etsem ya!" diye mırıldanmış.

Puck, "Hah!" demiş. "İşte bu yaman bir intikam olur. Ama bu balkabağına kim âşık olur ki?"

Oberon, "Buraya bak," diye fısıldamış, yeleğinin cebinden ufacık bir ilaç şişesi çıkarmış. "Aylâk aşk! Çiçek özü. Eros'un okundan alınma. Titania uyurken göz kapaklarına bir damla damlattım mı, uyanınca ilk gördüğü yaratığa âşık olur."

"Harika!" Puck heyecandan kabına sığamıyormuş. "Ama ben de bir incelik önerebilir miyim?"

"Buyur."

"Dip'e eşek başı tak ki, karın gerçekten bir eşeğe âşık olsun!"

Oberon, “Ayy, ne iğrenç!” diyerek ona katılmış.

Böylece Titania uykusundan uyandığı anda dokumacı Dip’e âşık olmuş. Zavallı Dip’in vücudu insan, kafası eşekmiş.

Güzelim periler kraliçesini eşek adamın kollarında görünce Oberon dizlerini döve döve gülmeye koyulmuş. “Şunun konuşuşuna bak,” demiş. “Anırıyor!”

Titania buna aldırmayacak kadar âşıkmiş. Dip de Titania’ya âşıkmiş. Akşamları eşek adam onun yatağına gül yaprakları serpiyor, saçlarına menekşeler örüyor-muş. Sabahları sarayda bir işe yaramaya çalışıyor, kumaşlar dokuyor, bahçede satılabilecek sebzeler yetiştiriyor, kavallar çalışıyor, perilerin dansına müziğiyle eşlik ediyormuş. Küçük William’a karşı da çok iyiymiş. Periler kraliçesiyle sevgilisi artık çocukla birlikte oynuyorlarmış. Dip yavrunun gözyaşlarını burnunun ucunu sürterek şefkatle siliyor, gerektiğinde altını değiştiriyormuş.

Çok geçmeden Oberon, karısının eşekle oynamasını seyretmekten usanmış, Titania’nın gözlerine bir panzehir damlatmış. Sonra geri çekilip eğlenmeye hazırlanmış. Titania’nın sevgilisini görür görmez avazı çıktığı kadar bağırmasını bekliyormuş.

Ama öyle bir şey olmamış. Periler kraliçesi Oberon’a koşup kendisini eşek adamdan kurtarmasını istememiş. Tam tersine, Dip’in kaba çizgilerini dikkatle incelemiş, o çizgilerde adamın ruhundaki iyiliğin yansıdığını görmüş. Eşek adamın iyi yürekliliği Titania’nın kalbini öyle etkilemiş ki, görünüşü nasıl olursa olsun, onu artık gerçekten seviyormuş.

Tabii akli başına gelince Titania, Oberon’un oynadığı

oyunu da anlamış.

“Ne fesat bir kafan var,” demiş. “Böyle bir hileyi düşünmek için ne kadar aşağılık biri olmalısın!”

Oberon saf saf, “Daha neler,” demiş.

Titania, “Kapa çeneni,” diye çıkışmış ona. “Bazı şeylerle alay edilmez. Aşk da o şeylerden biri.”

Titania ondan sonra Oberon’a, eşyalarını toplayıp ormandan gitmesini emretmiş, o da öyle yapmış. Ondan sonra da Titania periler kraliçesi olarak, yeni hayat arkadaşı Dip’le ve Küçük William’la ömrünün sonuna kadar mutlu mutlu yaşamış.

KURBAĞA PRENS'İN YENİSİ

Prens Frederick bir havuzun kıyısında, nilüferler arasında otururken, yakınırçasına viyaklamış. Aslında olup bitenler, korkunç bir yanlış anlamadan kaynaklanıyormuş. Soluğu bu nilüferlerin arasında almasına yol açan o sözü, yeni hizmetçiye bir iltifat olsun diye söylemişmiş. Onun büyücü olduğunu, gücenip kendisini kurbağa kılığına sokacağını nereden bilebilirmiş? Cinsiyet ayrılmıymış, hah! Bugünlerde kadınların kusuru, hiç mizah anlayışları olmayışında, diye düşünmüş. Bereket versin sadık dostu Henry olup biteni görmüş de, kurbağa prensi kurtarmışmış. Birinin ayağının altında ezilmeden yetişip kurtarması da büyük bir şans olmuşmuş.

“Kaygılanma,” diye güvence vermiş Henry, Frederick’e. Çünkü Frederick daha bir seksenlik boyunun kaybindan gelen şoktan kurtulamamışmış. Henry, “Ben bu masalı okudum, kuralları biliyorum,” diye devam etmiş. “Benim dediğimi yaparsan, çok geçmeden yine yakışıklı bir prens olursun.”

Sonra Henry, Frederick’i komşu bir krallığa götürmüş, kraliyet sarayının yakınındaki havuzun nilüferleri arasına koymuş. Frederick, Henry’nin anlattığı masalı

yüreğinde kuşkularla dinliyormuş. Henry iyi yürekli, ama oldukça saf biriymiş. Frederick bu planın tutacağına pek de güvenemiyormuş.

“Prensesin beni bulup büyüden kurtaracağından nasıl emin olabilirim?” diye sormuş.

Henry, “Kral ailesi şu yakındaki sarayda oturuyor,” demiş. “Ailede iki prenses var. Kesinlikle buraya oynamaya gelirler.”

Frederick, “Biri altın topunu suya düşürecek, ben de çıkaracağım,” diye masalı sürdürmüş. “Ya kendi çıkarmaya karar verirse?”

Henry, mutsuz prense, “Asla öyle bir şey yapmaz,” diye güvence vermiş. “Prensesler çok zayıf ve çaresiz olurlar. Havuzun kenarına oturup ağlayacak, göreceksin. İşte senin rolün o zaman başlıyor.”

Frederick üzgün üzgün, “Şu boyumla, pamuktan topu bile zor kaldırıram, nerede kaldı altın top,” diye söylenmiş.

Henry, “O yenik havadan çık,” demiş. “Elbette yapabilirsin. Masal öyle. Ondan sonra tek yapacağın, kızı seni evine götürmesi, tabağından yedirmesi, yatağında yatırması ve seni öpmesi için kandırmak. Bir de bakacaksın, yeni baştan insan olmuşsun, prensesle evlenip mutlu mutlu yaşamaya da hazırsın.”

Prens Frederick kibirli bir sesle, “O zor olmaz,” demiş. “Kızlar genellikle benim cazibeme zor dayanır. O büyücü dışında yani.”

Henry, “Ama hiçbir kız seni şu halinde öpmez,” demiş. “Öyle kaygan şeylerden hoşlanmazlar, bilirsin. Her şeyden kolayca tiksiniyorlar. Onunla pazarlık etmek

zorundasın. Seni evine götürmeye söz verene kadar altın topu ona verme.”

“Buna şantaj denmez mi?” diye sormuş Frederick.

“Sorun yaratma,” demiş Henry de. “Duyan olsa, kurbağa olmak hoşuna gidiyor sanır. “Dediklerimi yap sen. Birkaç gün sonra gelir, seni yoklarım.”

“Henry, bırakma beni,” diye yalvarmış Frederick panik içinde, “Ben yüzmesini bilmem.”

Ama Henry çoktan uzaklaşmışmış bile. Frederick bu arada yüzebildiğini görüp şaşırmış. Ama bunu anlaması on gün sürmüş, o süre içinde de havuzun başına sâdık Henry’den başka kimse uğramamış. Henry her gün geliyor, Frederick’in yeni hayatına uyum sağlayıp sağlamadığına bakıyormuş. Frederick doğrusu bu amfibi hayattan memnun değilmiş. Nilüferli havuzların bu kadar tehlikeli olabileceğini hiç bilmezmiş.

“Daha dün bir leyleğin gagasından güç kurtuldum,” demiş. “Ne olur, beni eve götür. Buralarda prenses falan gördüğüm yok. Hem belki o büyücüyü razı ederim de, yaptığı büyüyü bozar.”

Henry, “Sabırlı ol,” demiş ona. “Gerçekleşecek, göreceksin. Prensesle evlenince de, iyi ki bekledim diyeceksin.”

Böylece Frederick leyleklerden kaçmasını, öteki kurbağalar gibi viyaklamasını öğrenmiş.

Sonunda bir gün, birkaç genç kızın havuza yaklaştığını görmüş. Ama nasıl kızlar olduklarını görünce canı sıkılmış. Soylulukla ilgisi olmayan, kaba saba kızlarmış. Prenseslerden beklenen zerafetten yoksunmuşlar. Altın topu birbirlerine atacaklarına, beşerli gruplara ayrılıp

futbol oynamaya başlamışlar. Frederick içinden, keşke gitseler de burayı prenses için boşaltsalar, diyormuş. O koskoca ağır top da kaygılandırıyormuş onu. Ya gelip ona çarparsa? Kızlardan biri topa bir tekme patlatıp havuza doğru yolladığında, Frederick'in rengi koyu yeşilden açık yeşile dönüşüvermiş. Tam vaktinde sıçramış, su topa çarptığı anda üstüne çıkıp oturmuş. Kızıl saçlı, uzun boylu, çilli bir kız, topu da, kurbağayı da suyun içinden almış. Tir tir titreyen kurbağayı fark edince şaşırıp, "Kurbağa var burada!" diye bağırılmış. "Amfibi koleksiyonum için ne bulunmaz bir fırsat!"

Frederick ağzını açıp güçsüz bir sesle viyaklamış. Hâlâ şok içindeymiş. İnşallah insan gibi konuşma yeteneğimi kaybetmemişimdir, diye düşünüyormuş.

Bir başka kız, "Öbür hayvanları yemese bari, asaletmeap," demiş. Frederick o zaman, kendisini yamyamlıkla suçlamalarına gücensin mi, yoksa o hoyrat kızın beklediği prenses olduğuna (Prenses Freda) şaşırsın mı, bilememiş. Henry'nin bu türlü bir olayı beklediğini nendense hiç sanmıyormuş.

Elinden geldiğince yüksek sesle, "Özür dilerim, asaletmeap," demiş. "Ama bana tabağınızdan yedirir, beni yatağınızda yatırırsanız, öbür kurbağaların yanında olabileceğimden çok daha mutlu olurum."

"Konuşuyor!" diye bağırılmış Prenses Freda. "İnanılmaz bir şey. Bunu hemen amfibiyologa götürmem gerek. Çok ender bir tür olmalı. Belki de doğal bir yaratık değildir."

"Lütfen," demiş Frederick. Birden rengi solmuşmuş, çünkü gözünün önünde, okuldaki biyoloji laboratuvarla-

rında bilim adına kurbağalara uygulanan vahşet gelmişmiş. “Beni evinize götürün, tabağınızı ve yatağınızı paylaşmama izin verin.”

Prens Freda, “Eh, herhalde bir ziyanı olamaz,” demiş. “Zeki bir şeye benziyor. Belki de onu kendim beslerim.”

Frederick bu işin ne kadar kolay olduğuna inanamamış. Şu Henry ne budala! diye düşünmüş, Kız besbelli enikonu akıllıymış. Onun normal kurbağa olmadığını da anlamışmış. Ona el sürmekten korkmayışı da o yüzdenmiş. Aslında tabii biraz haşarı, erkeksi bir kızmış, ama Frederick’in gerçek kimliğini öğrenince herhalde değişirmiş. Evlendiklerinde bu kız onun evine bakar, yemeğini pişirir, diğer prenslerle polo oynamaktan döndüğünde terliklerini verip ateşin yanına oturturmuş. Prens Frederick mutlu mutlu içini çekmiş. Henry için iyi bir ödül düşünmem gerek, diye karar vermiş.

Prens Freda’nın kurbağaya hayranlığı kraliyet ailesini pek eğlendirmiş. Ablası kurbağanın sofraya üstüne konmasına itiraz etmiş, bunun hijyenik bir şey olmadığını söylemiş. Frederick içinden, normal haline döndüğünde o kızın ne kadar şaşıracağını düşünmüş. Prens Freda’nın tabağının yanbaşıyla uslu uslu oturuyor, onun uzattığı yiyecekleri yiyormuş. O akşam Prens Freda onu odasına götürmüş, yastığının üzerine yavaşça yatırmış. Bu iğrenç kılıkta son bir gece daha, sonra yarın sabah ... Prens Frederick sabırsızlıktan ölecek durumdaymış.

Prens Frederick’le sâdik Henry, Frederick’in ailesinin yaşadığı sarayın kapısından girmişler. Komşu krallıktan

canlarını zor kurtarmışlarmış.

Henry ikide bir, “Anlayamıyorum,” diyormuş. “Dediklerimi yapmamışsındır herhalde. Neler olduğunu bir daha anlat bana.”

Frederick, “Her dediğini yaptım,” diye itiraz etmiş. “Sandığımdan çok daha kolay oldu. Beni çok sevdi. Hele konuşabildiğimi anladığı zaman sevincinden uçtu. Her şey çok iyi gitti. Beni evine götürdü, tabağından yedirdi, yatağına bile yatırdı. Derken sabah uyanıp beni yanında görünce, ‘Günaydın, küçük kurbağa,’ deyip beni öptü. O zaman ne olduğunu biliyorsun. Sanki yer yerinden oynadı. Tabii yeniden insan olmak çok hoştu, ama elbise faslını unutmuştuk, Henry. Nasıl bu kadar düşüncesiz olabildin? Kendimi Prenses Freda’nın odasında çırılçıplak buldum. O da yardımcı olmadı. Daha ben ağzımı açamadan, yüz ifadesi sevgiden tiksintiye dönüştü. ‘Iyyk! Bir erkek!’ dedi. Ben zayıf bir sesle, ‘Evet, artık gerçek biçimimdeyim, evlenip ömrümüzün sonuna kadar mutlu mutlu yaşayabiliriz,’ dedim. ‘Evlenmek mi!’ Bu söz onu daha da fazla kızdırmıştı. ‘Buna nasıl cüret edersin? Ben daha on beş yaşındayım, en az on yıl evlenmeyi düşünmem, o zaman bile belki düşünmem. Sen hileyle kendini bana sevdirdin yemeğimi, yatağımyı paylaştın. İğrenç bir davranış bu! Defol buradan.’ Sonra eline geçeni bana fırlatmaya başladı. Dönüp odadan çabucak kaçtım. Tabii saray muhafızları çıplak bir adamın Prenses Freda’nın odasından fırladığını görünce en kötü şeyleri düşündüler. Beni yakalayıp kralla kraliçenin karşısına çıkardılar. Bir süre için durum çok kötü gözükte. Kraliçe beni, ‘Komşu ülkenin serseri Frederick’i,’ ola-

Henry, “Ben de tam o sırada geldim,” demiş. “Havuz başına vardığımda, muhafızlar çevrede daha başka yabancı olup olmadığından emin olmaya çalışıyorlardı. Beni kuşkulu bulup yakaladılar. Prenses Freda’nın neditmelerinden biri de, günlerdir havuzun oralarda dolanıp durduğumu söyledi.”

Henry, “Elimden gelenin en iyisini yaptım,” demiş. “Sonunda da işte yine insan oldun. Herhalde bu senin için önemli olmalı.”

“Eh, artık özgürsün,” demiş Henry. “Seni zindana at-

mamışlar, kuru ekmekle suya mahkûm etmemişler. O arada sen sandığım bir kurbağayla konuşmaya kalkışsam, beni asla bırakmazlardı. O zaman beni zararsız bir deli sandılar.”

Frederick ekşi bir sesle “Tam bu masala uygun bir son,” demiş. “Ayrılmadan önce Prenses Freda’ya nasıl kurbağa olduğumu anlattım. Gülmekten katıldı, inşallah kadınlara seks aracı gibi davranmamayı artık öğrenmişsindir, dedi. Ne kadar doğru! Çıkarken onu öpmeye korktum. Belki yine kurbağa olurum, diye düşündüm.”

Frederick’le sâdık dostu Henry, bu kurbağa olayını hiç kimseye anlatmamışlar. Komşu krallıkta da, prensesi utandırmamak için insanların bu konuda konuşması yasaklanmış. Ama prenses zaten olayı kocaman bir şaka sayıyormuş. Hayat eski temposuna dönmüş, ama Frederick bir daha hiçbir kadına sulu sözler söylememiş. Zevk ve safa hayatından vazgeçip, su birikintilerindeki hayat konusunda saygın bir otorite olmuş. Frederick’in kurbağa hayatı konusunda bu kadar çok bilgiyi nereden edindiğini hiç kimse anlayamıyormuş ... tabii bir tek prenses anlıyormuş, ama o da olayı sır olarak saklıyormuş.

BUDGEEN

Bir varmış bir yokmuş, çok eski zamanlarda, âdetleri bizden çok farklı bir ülke varmış. Bir kere, kadınıyla, erkeğiyle, herkes yüzüne peçe takıyormuş, bu yüzden yüzlerinin hiçbir yanı gözükmiyormuş. Ayrıca bu insanlar çok da korkuyorlarmış. Neden korktuklarını bilmiyorlarmış, çünkü sormak âdet değilmiş. Korkmak da onları çok mutlu ediyormuş. Habire birbirleriyle çene çalar, ne kadar korktuklarını, herkesin de ne kadar korktuğunu anlatırlarmış. Birini överken, “Ne iyi kızdır, kaza bile böh demez,” diyorlarmış. En büyük övgü de, “Kendi gölgesinden bile korkuyor,” demekmiş. Sokak köşelerinde gruplar halinde sessiz duran erkeklerin önünden geçerken kadınlar, aralarında fısıldaşır, “Dillerini kedi kapmış,” deyip gülüşürlermiş. Bu kadınlar sabahdan akşama kadar çene çalar, şunu bunu içer, dalga geçerlermiş.

Bir tek, Macha adlı kız farklıymış. Tüm gücüyle, niçin korkması gerektiğini ve korkmaktan da niçin korkması gerektiğini keşfetmeye çalışıyormuş. Neden kimsenin yüzünü göremiyorum? diyormuş kendi kendine. Sır nedir? Günün birinde, hiç korkmadan babasına soruvermiş:

“Yüzün neden kapalı? Görmek istiyorum yüzünü.” Babası onu yakaladığı gibi dövmeye başlamış, cevap falan da vermemiş. Kız mücadele ederken eli babasının peçesine değmiş, onu yakaladığı gibi çekivermiş. Ama daha da beteri, adamın burnu da peçeyle birlikte düşmüş. Kızının karşısında, burunsuz, kalakalmış.

Annesi avazı çıktığı kadar, “Şimdi ne yapacağız?” diye bağırmış. “Bizi mahvettin! Ablaların da, ben de, utançtan öleceğiz!” Ve öyle gerektiği için de, gerçekten ölmüşler.

Burunsuz pek komik gözüken baba artık boğuk homurtular halinde konuşabiliyormuş. O da kızıp bağırmış: “Sürtük! Utancından ölmeyecek misin?” Ama Macha kahkahalarla gülmeye başlamış. Babası kılıcını kapıldığı gibi onun peşine düşmüş. “Erkeğin burnunun ne kolay düştüğünü öğrenen her kadın, Ülkenin Sırrı’nı keşfetmiş demektir, bu yüzden de ölmelidir,” demiş. Kılıcını kızının kalbine saplamaya çalışmış ama kız çok çevikmiş. Sonunda adamın ayağı, yerde dolaşık durumda duran peçesine takılmış, boylu boyunca yere serilmiş.

Macha evden fırlayıp sokaklarda koşmaya başlamış. Avaz avaz bağıırıyormuş: “Ni scál rúin é tá a fhios ag triúr é!” Bunun da anlamı, “Üç kişinin bildiği şey sır sayılmaz!” demekmiş. Ama bütün kapılar ve pencereler kapalıymış, insanlar kulaklarını parmaklarıyla tıkıyorlarmış. Bu sırrı bilmesi gereken iki kişi daha varmış. Macha rüzgâr gibi koşmuş, sokaklardan geçmiş, tümsekleri aşmış, daha önce hiç kimsenin girmeye cesaret edemediği ormanlara dalmış. Orada bir küçük kulübe bulmuş. Kulübenin içinden bir ezgi duyuluyormuş. Bu mırıltı halinde-

ki ezginin sözlerini zor anlayabilmiş:

*Keke maya koy, yuvarla,
Bir Budgeen, baş de parmak,
Sana kek pişireyim
Hiç gecikmeden ...”*

Pencerenin dibinde durup içeriye bakmış. Yaşlı bir kadın, oracıkta oturuyormuş, yüzünde de peçe yokmuş. Macha öksürüp pencereyi tıkırdattığı zaman bile, kadın hamurunu yoğurmayı sürdürmüş, itiştirip çekiştirmiş, gelen sese hiç aldırmamış. Hızlı çalışmaktan yüzü kızarmışmış. Hamur topaklarını fırına koyuyor, pişmişleri fırından çıkarıyormuş. Macha bu gördüklerine öyle şaşırmış ki, pencereden içeri yuvarlanmış. Orada burunlar varmış! Yüzlerce, binlerce burun! Herbiri başka boyda, başka biçimdeymiş. Yaşlı kadın cebinden bir kâğıt parçası çıkarmış, incelemiş, listeyi önündeki burunlarla karşılaştırmış. İkide bir kızıp burunları yere fırlatıyor, üstüne basıyor, sonra yine hamur teknesine dönüyor, yoğurmaya başlıyormuş.

Macha'nın kalbi atmaya başlamış. Terbiye kurallarını da unutup, “Sana sırrı kim söyledi? Kim sana burun yap dedi?” diye bağırılmış. Yaşlı kadın kahkahalarla gülererek ona dönmüş, sonra daha hızlı, daha hızlı dönmeyi sürdürmüş, Macha onun yok olacağını sanmış. “Aman Tanrım, aman Tanrım, şu gencin cahilliğine bak! Biz bunlara burun demeyiz, budgeen deriz. Erkekler budgeen'leri olmazsa yaşayamazlar! Ben budgeen'ciyim,” demiş.

Macha onun karşısına dikilmiş. Korkuyu ömründe ilk defa hissediyormuş. “Neden bunu sır diye saklayıp hepimizi korkutuyorsun?” diye sormuş. O zaman yaşlı

kadın dönmeyi kesmiş, iki ayağının üzerinde durup çelik gibi gözlerini Macha'ya dikmiş. “Ben hiçbir şeyi sır saklamam!” diye kükremiş. “Asıl sen benden sır saklıyorsun. Söyle bana!” Macha, “Söyleyemem,” demiş. Çünkü ni scéal rúin é ó tá fhios ag triúr é.” Yaşlı kadın sıkıntıyla dudaklarını büzmüş: “Is olc an chearc nach acríobann di déin: Kaşınmayan tavuk, kötü tavuktur! Ben çok meşguldüm, erkekler sağ kalsın diye uğraşıyordum. Kaşınıp da arkamda olup bitenleri öğrenmeye zamanım yoktu! O soyguncu kral, o açgözlü herif, erkeklerin budgeen'inin düştüğünü kadınlara söylemiyor! Düşenleri yerine benim taktığımı da söylemiyor! Bu onun kendi gücü olsun istiyor! Yeni budgeen'lerimi satıyor, erkeklere bunları kendim yaptım diyor, tüm parayı, alkışı kendi kapıyor, bunu da sır olarak saklıyor! Artık yeter, artık yeter! Bazı insanları her zaman kandırabilir, herkesi de zaman zaman kandırabilir, ama Moorigan'ı bir kereden sonra kandıramaz! Ben greve gidiyorum, emekli oluyorum. Şimdi dünyayı sürdürme sırası sende artık.”

Sonra ateşi söndürmüş, fırını üstünden indirip sökmüş, cebine sokmuş, hamurların üstüne su dökmüş, kulübeden dışarı öyle sert fırlatmış ki, tüm hayvanlar ve kuşlar, “Üçüncüye söyle,” diye bağırmışlar. “Üçüncüye söyle, Macha, üçüncüye söyle!” Yaşlı Moorigan körüğünü kapmış, Macha'nın iki ayağının arasına hızla hava püskürtmeye başlamış, sonunda kız dengesini kaybedip havalanmış, pencereden dışarı, ağaçların üzerine doğru uçmuş. Uçarken Moorigan'ın sesini duyuyormuş: “Sende bir özellik zaten var. Korkusuzluk özelliği. Ben sana

iki tane daha veriyorum. Hız özelliğiyle budgeen tarifi.”

Macha’nın peçesi bir yelken gibiymiş. Onu dağların, nehirlerin, göllerin üzerinden beyaz bir kuş gibi uçurmuş, sonra gri kuş gibi, sonra da kara kuş gibi uçurmuş. Gece olurken Macha küçük bir çiftlik evinin üzerine inmiş. İçerde bir adam uyuyormuş. Halinden çok mutsuz olduğu belliymiş. Macha onun peçesini açtığında, ömründe böyle berbat bir budgeen görmediğini düşünmüş. Her yanı çatlak çatlakmış.

Dolaba yürümüş, bir kâse almış, içine un dökmüş, su koymuş, fırını yakmış. Birkaç dakika sonra adama güzel, kahverengi, pırıl pırıl bir budgeen pişirmişmiş. Hemen onu yerine takmış. Adam (adı Crunnchu’ymuş) uyandığında sevinçten uçuyormuş. “Yepyeni bir adam oldum! Artık krala gitmem gerekmiyor! Sen varsın! Bir-birimize ne de güzel uyuyoruz, değil mi?” Macha, “Evet, uyuyoruz, ama sakın krala söyleme!” demiş.

Birlikte mutlu mutlu yaşarlarken, günün birinde kraldan bir haber gelmiş. Ülkeye büyük bir belâ geldi, tüm erkekler konseyime gelsin, diyormuş. Crunnchu da gitmiş. Gece geç saatte döndüğünde, “Ah, ben ne yaptım?” demiş. “Baklayı ağzımdan çıkardım. Kral bize, ülkeye lânet indiğini, çünkü artık yeni burun olmadığını söyledi. Ben de budala gibi ona, senin burun yapabildiğini, lâneti kaldıracağını söyledim, Macha. Kral da, ‘Onu bana getir,’ dedi. Göz kırışından anladım, tarifi senden alır almaz öldürecek seni.” Macha için için gülümsemiş, çünkü elinde hâlâ kralın hiç bilmediği bir özellik daha varmış. “Krala git, onunla bir şartla buluşurum,” demiş. “Yarın, at yarışı gününde buluşacağız, kralın atı benimle

yarişacak.” Crunnchu ona, bu kadar saçmalık etmemesi için yalvarmış. “Nasıl olur da bir kadın, bir attan hızlı koşar?” diye sormuş. Macha emrini tekrarlamış, Crunnchu da onun dediğini yapmak zorunda kalmış.

Kral bunu çok komik bulmuş. Ama Macha bütün gece uyumadan hep burun pişirmiş.

Ertesi gün buluşma yerine, sırtında bir torba dolusu burunla gitmiş. Borular çalmış, yariş başlamış. Macha’ya Moorigan’ın verdiği hız yeteneği, onun finiğ çizgisine bir sıçramada ulaşmasını sağlamış. Kral atını ona doğru drtnele sürerken o ilerleyip kralın karşısına dikilmiş. Ağzını açtığında, ağzı büyümüş, büyümüş, büyümüş. Onun ağzı bydk erkekler korkudan donmuşlar. Sonra Macha, kralı eğerinin üstünden kapıp yutuvermiş.

Eteklerini toplayıp sıçramaya başlamış. Bacaklarını giderek daha yükseğe savuruyormuş. Kadınların hepsi peçelerini atmışlar, eteklerini toplamışlar, tıpkı onun gibi sıçrayıp bacaklarını savurmaya başlamışlar. Tek görülebilen, inip çıkan bacaklarmış, gürültü de yüzlerce gök gürlemesi gibiymiş. Kuşlar da, denizlerdeki balıklar da, karalardaki hayvanlar da bu dansa katılmış, hattâ ayla güneş bile katılmış.

Kadınlar, “ncye söyle, üçüncüye söyle!” çığlıklarına yeniden başlamışlar. Macha bir yandan dans ederken, ağzından koskoca bir soluk salmış, kralı iki bacağının arasından kalabalığın arasına doğru fırlatmış. Kral bir yana, budgeen’i öbür yana düşmüş, toz oluvermiş.

Macha, “Sırtımdaki torbada sana yenisi var,” demiş. Kadınlar onun yeni burunu takmak için emekleyişini

seyrederken gülmekten kırılmışlar.

Macha, “Eğer erkekler kadın işlerini çalar, kendilerininmiş gibi davranırlarsa, yalnız onları yutmakla kalmam, hepinizi yutarım!” demiş. Erkekler de bir daha öyle şeylere kalkışmamışlar.

kutupyıldızı

CADI AVI

Minnie Power ufacık, az eşyalı evinde, akşam gelecek konukları için hazırlık yapıyormuş. Kocaman mal-tızda kömür ateşi yanmaktaymış. Alevin fırlayan dilleri, tepedeki çerçeveye asılmış kocaman karavananın dibini yalıyormuş. Minnie'nin iri kara kedisi Psyche, kenardaki koltukta rahat rahat kıvrılmışmış.

Karanlık basmak üzereymiş. Dans eden ışık, duvarlarda ve tavanda garip biçimli gölgeler oluşturunuyormuş. Odanın ortasındaki uzun ahşap masanın üstünde her boyda ve biçimde şişeler diziliymiş. Kimi boş, kimi dolu, ama hepsi etiketliymiş. Bitkiler, otlar, baharat, ilaçlar ve insan vücudunun anatomisiyle ilgili kitaplar, bir duvara dayalı kocaman kütüphanedeymiş. Ortalıkta bir ot ve baharat kokusu kol geziyormuş.

Minnie karavanayı uzun saplı kepçeyle karıştırır, şişelerine iksirlerini, losyonlarını doldururken, hafiften bir ezgi mırıldanıyor, Psyche de yüksek sesle hırıldıyormuş. Arasına Minnie masanın üzerinde açık duran kitaba da bakmaktaymış.

Minnie'nin adı cadıya çıkmışmış. Tek arkadaşı Psyche'miş. Söylentilere göre o da geceleri bir dişi şey-

tana dönüşüyormuş. Aslında Minnie'nin kızkardeşi olduğu söylenmekteymiş. Minnie bu söylentileri bastırmak için pek bir şey yapmıyormuş. Tam tersine, garip giysileri ve zaman zaman alışılmadık davranışlarıyla, onları daha bile körüklüyormuş.

Geçmiş bir esrar perdesine sarılıymış. Nereden geldiğini hiç kimse bilmiyormuş. Bu nedenle de geçmişiyle ilgili pek çok dedikodu varmış. Kimine göre Minnie zengin bir kadınken başına bir şey gelmiş, şimdi böyle yoksul yaşamak zorunda kalmış. Kimine göre de babası piskoposmuş, kızını reddetmiş. Kimi onun eskiden rahibe olduğunu, kötü davranışlarından ötürü kovulduğunu ileri sürmekteymiş. Hiç kimse Minnie'ye "merhaba" bile demiyormuş. O geçerken insanlar ıstavroz çıkarıyor, "Tanrı bizi tüm kötülüklerden korusun," diye mırıldanıyorlarmış.

Ama Minnie her ne kadar uluorta dışlanıyorsa da, özel olarak pek çok aranan bir insanmış. Yıllar içinde, bazı hastalıkları iyi edebildiği, hele kadın sağlığıyla ve kadın koşullarıyla ilgili durumlarda pek usta olduğu duyulmuşmuş. Başlangıçta kimsenin ona gittiğini gören olmamış. Ama tedavideki gücü daha çok duyulunca, ondan öğüt istemeye gelen kadınların sayısı artmış, zaten Minnie'nin sorunları da o zaman başlamış.

O gün ilk gelen müşteri, Julia Mac olmuş. Demirci Johnny ile evliymiş. Kapıdan girdiğinde ter içinde, kızarmış bir hali varmış. Minnie ona bir fincan papatya çayı ikram etmiş.

"Sakin ol, Julia. Tansiyon konusunda sana söylediklerimi hatırla. Otur ve kendini rahat bırak."

“Sağol, Minnie, bu çay da çok iyi geldi, ama ben aslında kendim için gelmedim. Senin için geldim. Seni uyarmam gerektiğini hissettim. Geçmişte bana karşı çok iyi davrandın. Kentte herkes senden söz ediyor. Pazar günü vaazda da adın geçmiş. Ulu Tanrım, ne kadar korkutucu bir durum!”

Belki de raslantıymış ama, Tanrı’nın adı geçtiği anda Psyche bacaklarını germiş, tırnaklarını çıkarmış. Minnie onu koltuktan kaldırmış, kendi oturmuş, onu da kucağına yatırmış. Sonra kulağına avutucu birkaç söz fısıldamış.

“Ben dedikodulara alışkınım, Julia. Benim mesleğimde insanın derisi kalın olmak zorunda. Hem zaten herkes benden söz etmeye başladı mı, başkalarıyla ilgili dedikodular tavsıyor.”

“Ama asıl orada yanılıyorsun,” demiş Julia. Sonra kafasını iki yana sallayarak devam etmiş. “Konu yalnız dedikodu değil başkalarıyla ilgili söylentiler de tavsamıyor. Senin geceleri ormanda ahlâk dışı ayinler düzenlediğini söylüyorlar. Çiftleri ateşin içinden atlatıyormuşsun. Peg Mannion’u ağza alınmaz bir ameliyat için kente yollamışsın. Hep eczacılarla hekimlerin suçu. İşlerini ellerinden aldığına inanıyorlar. Seni kendi çıkarlarına bir tehlike olarak görüyorlar. İş bu kadarla da kalmıyor. Geçen Pazar günü kilisede ne dağıtmışlar, baksana!”

Julia bir kâğıt çıkarıp Minnie’nin eline tutuşturmuş. Minnie kâğıdı okurken yüzüne çok hüzünlü bir ifade gelmiş.

KENDİNİZİ KOLLAYIN! ŞEYTAN İŞ BAŞINDA!

Bu kentin sorumluluk sahibi insanları, Şeytanın bir CADI kılığında aramızda olduğunu fark etmişlerdir. Minnie Power'ın evinde Hristiyan toplumumuz için tehdit oluşturan bazı doğallık dışı uygulamalar yer almaktadır. Çarşamba güneş batarken tüm doğru insanların, Cadi Power'ın kulübesinin önüne gelmesi istenmektedir.

Şeytanı kentimizden atmaya yardımcı olun.

*Düzenleyen: PUTPEREST BÜYÜCÜLÜĞE karşı
BİRLEŞMİŞ VATANDAŞLAR*

Julia, Minne'nin pek kaygılandığını görebiliyormuş. "Gitmen gerek, Minnie," demiş. "Buraları artık senin için güvenli değil."

Minnie bir an hiçbir şey söylememiş. Sonra ayağa kalkıp dimdik durmuş, kafasını meydan okur gibi arkaya savurmuş, kâğıdı buruşturup ateşe fırlatmış. Kâğıt bir alev topu olup bacadan yukarı fırlamış.

"Benim kaçmaya niyetim yok, Julia. Çünkü hiçbir suçum yok. Burada kalacağım, yıllardır yardım ettiğim kadınlara güveneceğim. Uzmanların varlığını bile kabullenmediği sorunlarını nasıl dinlediğimi, uzmanlar despotluk taslayıp kadınlara, ya evlerine gidip kendilerini toparlamalarını emreder ya da ilaçlarla onları sersemletirken, benim nasıl alternatif ilaçlar sunduğumu herkese anlatırlar. Onları nasıl rahatlattığımı, nasıl iyileştirdiğimi söylerler."

"Bu yüce sözler iyi hoş ama," demiş Julia, "kusura bakmazsan, ben o kadınlardan bazılarıyla konuştum. Hiç kimsenin ortaya çıkıp bir şey söyleyecek cesareti yok."

Anlamıyor musun, onlar senin gibi özgür fikirli değiller. Kaçıp saklanmak zorundasın. Güvende olduğun kesinleşince, yerini bize bir şekilde bildirirsin. PBBV'nin seni yakalamasına izin verme, Minnie."

"Sağol, Julia. İyi yürekli bir dostsun. Ama benim artık kafasız güruhlarla yüzleşme zamanım geldi. Çok uzun yıllardır peşimdeler. Hem bana sunulacak destek seni bile şaşırtacaktır."

Julia, Minnie'nin öğütlerini dinlememesine üzülmüş. "Umarım pişman olmazsın. PBBV'nin fanatikleri amaçlarına ulaşmak için ne olsa yaparlar. Göreceksin. Ama bana kesinlikle güvenebilirsiniz."

Gösterinin yapılacağı gün, insanlar akşam üstü gelmeye başlamışlar. Ellerindeki direğe Minnie'nin bir kuklasını asmışlarmış. Gürültü etmeye, "Cadıyı istiyoruz," diye bağırıp pencerelere taş atmaya koyulmuşlar. Sonra çember biçiminde sıralanıp kuklayı yakmışlar. Bu arada Minnie ateşin başına oturmuş, Psyche'yi okşuyormuş. Pencereler kırıldıkça kedi yüksek sesle miyavlıyor, dışardaki kalabalık daha bir kuduruyormuş.

Patırtının ortasında bir ara polis de gelmiş. Megafonla Minnie'ye dışarıya çıkmasını emretmişler. Ondan sonra onu, yasa dışı büyücülük yaptığı ve bir ayaklanmaya yol açtığı için resmen suçlamışlar. Sonra alıp pazar yerine götürmüşler, nezarethaneye kapatmışlar. Duruşma ertesi gün olmuş. Orada da onu, kentin kadınlarını büyülemekle, ritüeller düzenlemekle, kadınları büyük kentteki başka cadılara yollamakla, iksirler hazırlamak ve fal bakmakla suçlamışlar.

Bu arada Psyche kaçmayı başarmışmış. Ormanday-

miş ve çok korkuyormuş. Çok geçmeden miyavlamalarını oradaki periler duymuşlar, neler olup bittiğini anlamaya karar vermişler. Perilerle hayvanlar birbiriyle iletişim kurmakta hiç zorluk çekmediği için, çok geçmeden olayı duymayan peri kalmamış.

Perilerden disiplinsiz olanlar, Kem Göz'den bir salvoyla PBBV'yi alt etmeyi önermişler, ama sonra bu öneri reddedilmiş. Son karara göre Minne nezarethaneden kaçırılacak ve güvenli bir yere götürülecekti. Kaldırım kurnazı Psyche, herkes uyurken grubu sokaklardan geçirip kasaba merkezine indirmiş. Nezarethaneye vardıklarında Minnie kendinde değilmiş. Yaşadığı bu tecrübenin onu çok zorladığı belliymiş. Koca demir zincirlerle de öyle sağlam bağlanmışmış ki, ne kadar uğraşsalar onu kurtaramamışlar.

O sırada Psche'in aklına bir fikir gelmiş. "Ben Julia Mac'ın kocası Demirci Johnny'ye gideyim," demiş. "Bu kilitleri açmayı o başarır. Julia da Minnie'yi avutur."

Perilerin başı bu fikri çok beğenmiş. "Seni insan kılığına sokalım da öyle git, yoksa Johnny senin konuştuğunu görürse kalp krizi geçirir," demiş.

Johnny kurtarma planını duyunca hemen âletlerini toplamış, Julia da atı arabaya koşmuş. Çabucak Minne'nin kapatıldığı nezarethaneye gelmişler. O sırada periler Minnie'yi sıcak tutmaya çalışıyorlarmış. Siz daha "Dünya Kadınları Birleşin, Nezarethanelerden başka kaybedecek bir şeyiniz yok," diyemeden, Minnie özgürlüğüne kavuşmuş.

O gün bugündür Minnie saklanıyormuş. Ama Psyche'nin ve perilerin yardımıyla, kentteki kadınlarla

ilişkisini de sürdürüyormuş. Yaptığı iş çok tehlikeliymiş, çünkü PBBV hâlâ onu küçük düşürme ve işten el çekirme peşindeymiş.

kutupyıldızı

SNOW-FIGHT PATRI-ARŞI'YI YENİYOR

Snow-Fight, Arşı ailesinden kuzenleriyle birlikte oturmuş. Uzun yıllar önce annesini kaybettiği zaman gelmişmiş o eve. Doğduğunda adını Snow-White* koymuşlarmış ama, o kendisine Snow-Fight** denmesini yeğliyormuş. Bu adı ona ilk geldiğinde kuzeni Patri takmışmış, nedeni de ev işlerini kimin yapacağı konusunda aralarında sık sık hır çıkmasıymış.

Snow-Fight'ın iri yeşil gözleri, kıvrıkcık kızıl saçları varmış, teni de öyle beyazmış ki, yanaklarındaki dokuz tane çil sanki oraya boyayla yapılmış gibi duruyormuş. Kuzenleriyle iyi geçinmeye uğraşıyormuş, ama her geçen gün yeni anlaşmazlıklar, yeni mutsuzluklar getiriyormuş.

Patri Arşı ütülenmiş çamaşırları yerlere saçarak, “Nerede benim temiz gömleğim?” diye soruyormuş.

Snow-Fight, “Ne zaman yıkadın ki?” diye çıkışıyor-muş.

“Ben mi!” diye bağırıyormuş Patri. “Ben mi ne za-

* Pamuk Prenses

** Kartopu Savaşçısı

man yıkadım? Benim gibi işi başından aşmış bir erkeğin gömlek yıkamaya zamanı mı olur?”

“Eh,” diyormuş Snow-Fight o zaman. “Temiz gömlekler kendi kendine oluşmaz.”

Patri, “Hımmm,” diye mırıldanıyormuş. “Ben senden felsefe istemedim. Yalnızca hakkımı istedim.”

“Hak mı? Hak mı?” Snow-Fight kulaklarına inanamıyormuş. “Temiz gömlek hiç kimsenin hakkı değildir. Çamaşır makinesinin de, ütünün de yerini biliyorsun. İstedğin temiz gömlekse, onlardan yararlanırsın.”

Böylece Arky’lerin evinde, ev işleri politikası konusunda bir kavga daha başlıyormuş.

Yedi tane Arşi varmış. Kardeşlerin beşi erkek, ikisi kızmış. Ann Arşi birkaç yıl önce evden ayrılmışmış. Nedeni de erkek kardeşlerinin herşeyi hazır istemesi, tüm işleri de ablası Matri ile kendisinden beklemesiymiş.

Arşi’lerin en büyüğü Olig’miş. Kibirli ve bencil bir insanmış. Yemeklerde masanın başına, sobaya en yakın sandalyeye oturmak ister, o yeri boş bulamazsa surat asarmış. Yemek ilk önce ona verilmeliymiş. Öyle olmazsa yine surat asar, sofrada herkesin tadını kaçırırmış.

Bazen Hier’i kaldırıp kendi sandalyesini zor kurtarırmış. Hier Arşi aslında Olig kadar güçlü değilmiş, ama ağabeyinin tüm istediklerini elde edebilmesine hayranlık duyuyormuş. Matri’ye o da elinden geldiğince eziyet ediyor, yatağının toplanmasında, patateslerinin ezilip püre yapılmasında direniyormuş.

Derken sıra Mon ve Nuh adlı ikizlere geliyormuş. İkizmişler ama pek benzeşmezlermiş. Mon (kendisine Monty denmesinden hoşlanırmış) hanedanlara, saraylara

meraklıymış, günlerini hermin pelerinlerin, tahtların, taşların hayaliyle geçirirmiş. Kralmış gibi herkese emirler vermek istermiş.

Nuh çok tatlı bir insanmış. Siyah saçlı, yumuşak huyluymuş. Kavgadan hiç hoşlanmaz, kardeşleriyle hiç tartışmazmış, ama büyüyünce kızkardeşi Ann gibi serüvenlere atılmayı hayal edermiş.

Erkek kuzenler arasında Snow-Fight'tan asıl nefret eden Patri'ymiş. Snow-Fight gelene kadar o çok mutluymuş. Ama kız gelir gelmez, Patri hemen Matri'yi ona karşı kışkırtmaya çalışmış, kuzeninin çılgın fikirlerini dinlemesini engellemek istemiş, başaramamış. Snow-Fight'ı da daha gelir gelmez kendi kontrolü altına almak istemiş ama, onun kızıl saçlılara has öfkesi ve hazırcevaplığı buna da olanak bırakmamış. Snow-Fight kendini bir tek Matri'ye yakın hissediyormuş. Sessiz ama güçlü bir kızmış Matri. Erkekler Snow-Fight'a eziyet ettikçe araya giriyormuş. İkisi dost olmuşlar, birlikte iyi vakit geçirmeye, saatlerce sohbet etmeye başlamışlar. En sevdikleri de pikniğe gitmekmiş. Arşı'lerin orman içindeki evinden çıkıp kendi keşfettikleri patikadan sahile inmeye bayılıyorlarmış. Orada deniz kabukları ve tüyler toplanıyorlarmış. Kabukların renklerine ve biçimlerine çok şaşıyor, tüylerle de birbirlerini gıdıklıyorlarmış. Birlikte gezmeye çıkmak pek hoşlarına giden bir şeymiş.

Snow-Fight, Matri'nin evdeki işinin giderek nasıl zorlaştığının farkındaymış.

Bir gün ormanda yürüyüş yapıp sincapların cevizleri taşıyışını seyredereklerken, “Çok yoruluyorsun, ben de buna hayli üzülüyorum, Matri,” demiş.

Matri, “Ah, Snow,” diye karşılık vermiş. “Sen benim için hep üzölürsün. Aldırma.”

Snow-Fight yavaşça başını sallamış, içinden, keşke Matri tüm zamanını işlere gömmese, kardeşlerine herkesin bilmesi gereken en temel şeyleri bile ikide bir hatırlatması gerekme, diye düşünüyormuş.

Erkek çocukların hiçbiri kirlilerini toplamıyormuş. Yaşı küçük olanlar da bu kötü huyları ağabeylerinden görüp öğreniyorlarmış. Snow-Fight’ı çok kıskanan Olig’le Patri, onun canını sıkacak şeyleri bilerek yapıyorlarmış. Örneğin tuvaletten çıkarken klozetin oturma yerini indirmiyorlarmış, çamaşır yıkamaya da hiç vakitleri yokmuş. Olig bir tek kere çamaşır yıkamış, onda da her şeyi bir arada yıkamış, hepsinin çekmesine yol açmış.

Kuzinleri yanlarında kalmak üzere geldiğinden beri Matri evde geçirdiği zamandan çoğunu ormanda ya da deniz kenarında geçirmeye başlamışmış. Son zamanlarda birkaç kere, erkek çocuklar eve geldiklerinde yemeği hazır bulamamışlar. Derken Arşi erkekleri için durum daha da kötüleşmiş. Cuma akşamı eve döndüklerinde buzdolabına yapııştırılmış bir kâğıt bulmuşlar: “Ben kişilik kursuna gidiyorum, Matri.”

Birkaç hafta geçtiğinde Matri, Snow-Fight’la ikisinin dansa gideceklerini, erkeklerin gelemeyeceğini, bunun yalnız kadınlara göre bir dans olduğunu söylemiş. İşte bu da bardağı taşıran damla olmuş. Patri artık bir şeyler yapma zamanının geldiğine inanmış.

Kurnaz bir plan hazırlamış. Matri’nin evde kalmasını sağlayacak, o baş belâsı Snow-Fight’a da haddini bildirecek bir plan.

Dansın akşamında, Snow-Fight'la Matri eve geç saatte dönmüşler. Aralarında gülüşüyor, kadın ordularıyla, kadınların mühendis oluşuyla ilgili şarkılar söylüyorlarmış. Yanlarında Fury kardeşleri de getirmişlermiş. Fury'ler üç enerjik genç kadınmış. Dansı onlar düzenlemişmiş. Beş kadın, çok geçmeden buna benzer bir akşam daha düzenleme konusunda bağıra çağıra konuşuyorlarmış. Sonra bir ağızdan, "I will Survive" (Yaşamayı Başaracağım) adlı şarkıyı söylemişler.

Patri'nin odası tam üst kattaymış. Bunları duymuş, eve habire böyle tavuk gibi gıdaklayan kadınlar gelecektense, planımı bir an önce uygulamam gerekir, demiş.

Ertesi sabah Snow-Fight erkenden uyanmış, sabah koşusu için ormana çıkmış. Önce ısınma hareketlerini yaptıktan sonra, patikadan denize doğru yola koyulmuş. Derken ulu bir çınarın dibinde ihtiyar bir adam görmüş. Adamın sepetinde kıpkırmızı olgun elmalar varmış.

Çatlak bir sesle, "Güzel elmalardan bir tane ye, küçük hanım," demiş.

"Elma mı! Şaka ediyor olmalısın!" diye karşı çıkmış Snow-Fight. "Bunlar ya kimyasal maddelerle dolu ya da radyasyonla taze tutuluyor. İstemem, sağol." Sonra uzaklaşırken omzunun üzerinden, "Ben yıllardır elma yemedim," diye seslenmiş.

Kılık değiştirmiş olan Patri şaşkınlık içindeymiş. Kurnaz planı sonuç vermiyormuş. Bu Snow-Fight'ı bir biçimde alt etmek zorundaymış. Eski yöntemler ona işlemedi. Sonunda, eskiden okul arkadaşı olan Krat'lardan yardım istemeye karar vermiş.

Krat'lar iki mil ötede oturuyormuş. Patri okuldayken

aralarında var olan dayanışmayı hatırlamış. Snow-Fight'ın evde düzeni bozduğunu öğrenince yardım edeceklerinden eminmiş.

Otto Krat'la Tekno Krat, Patri'yi dikkatle dinlemişler. Otto kimseyi evine sokmadığı için, Patri'ye de evin patronu olmanın yollarıyla ilgili bir diskur vermiş. Hoş zaten Patri'nin asıl yardım umduğu Otto değil, Tekno Krat'mış.

Tekno Krat, Patri'yi laboratuvarına götürmüş. Patri orada, Tekno'nun geliştirmekte olduğu tüm harikaları görmüş. Dev fareler, minyatür filler, kuyruksuz köpek yavruları varmış laboratuvarı.

Tekno gülerek, "Bunlar benim kendi hayvanlarım," demiş. "Gördüğün gibi, işimde bana çok yardımcı oluyorlar." Eliyle duvar dibine sıralanmış kafesleri gösteriyormuş.

Patri ürkek ürkek gülümsemiş, Tekno'ya kendi sorununu hatırlatmış. Tekno bir dizi test tübünden bir tanesini seçmiş, içindeki sıvıyı minik bir ilaç şişesine doldurmuş.

"Bunu kızın çayına koy, artık yıllarca sesi çıkmaz," diye homurdanmış. Patri gülmüş, şişeyi cebine koyup evin yolunu tutmuş.

Snow-Fight aslında çay da, kahve de içmezmiş, ama Patri onun koşuya çıkmadan önce bir bardak soya sütü içmekten hoşlandığını biliyormuş. Eve döndüğünde, kimse görmeden şişeyi kızın soya sütü matarasına boşaltmış. Fazla beklemek zorunda kalmamış. O akşam Noh'la Mon ormanda yürüyüş yaparken Snow-Fight'ı patikanın üzerinde boylu boyunca yatar bulmuşlar. Göz-

yaşları içinde onu eve taşımışlar, Olig'in yardımıyla yatağına yatırmışlar. Kızın yüzü buz gibiymiş, soluğu varla yok arasıymış. Ama Matri onun uyumakta olduğunu yine de anlamış. Güzel arkadaşı Snow-Fight'ın böyle derin bir uykuya dalması onu hayli şaşırtmış.

Patri sevinçten uçuyormuş. Snow-Fight'ı sonunda susturduğu için, Matri'nin de artık uslanacağını bildiği için yüreği coşuyormuş. Her şeyi tek başıma çözümledim, deyip durmaktaymış.

Gece yatağına yatarken kendi kendine, “Yakında Snow-Fight'ın gelişinden önceki yaşamımıza döneriz,” diye düşünmüş.

Üç gün boyunca plan çok güzel işlemiş. Matri ev işlerine yumulmuş, yalnızca arasına Snow-Fight'a bakmak için ara verir olmuş. Ama Snow-Fight'ın durumunda hiçbir değişiklik olmuyormuş. Sessizlik içinde uyuyor, rengi her gün biraz daha soluyormuş. Dördüncü gün mutfağın kapısı gürültüyle vurulmuş, üç Fury kardeş içeriye dalmış.

“Ah, Matri, ne korkunç! Snow-Fight'a olanları daha yeni duyduk!” Fury'ler Matri'yi kucaklamışlar, o da gözyaşlarına gömülmüş, doya doya ağlamış.

Fury'ler çabucak düzeni kurmuşlar. Sırayla Snow-Fight'ın başını bekliyor, onu okşuyor, onunla konuşuyor, uyandırmaya çalışıyorlarmış. Patri eve döndüğünde, planının çökmüş olduğunu görmüş. Fury'ler bu eve yerleşmeye, Snow-Fight'la ilgilenmeye karar vermişlermiş. Matri tabii onların bu önerisine bayılmış, çünkü dostluklarından çok hoşlanıyormuş. Fury'ler mutfığa ancak Matri için çorba yapmaya ya da kendileri için türlü ot-

lardan çay demlemeye iniyorlarmış. Arşı kardeşlerin yaşça küçük olanları homurdanmaya başlamışlar, ama Snow-Fight hasta olduğu sürece evde yemek pişmeyeceğini, işlerin yapılmayacağını anlayınca açmaza sıkışmışlar. Tabii bir tek Patri dışında. O kanepeye gömölüp kadınların car car konuşmasını dinliyormuş.

Yüzünü ellerine gömerek, “Dayanamam buna,” demiş kendi kendine. Yenildiğini kabul etmekten hoşlanmıyormuş ama, şansının tersine döndüğünü, bir daha hiçbir şeyin eskisi gibi olamayacağını anlıyormuş. Kalıp bavulunu hazırlamış, saat on biri vururken küçük evden çıkmış, hakkı olan saygıyı görecekđi bir yer aramak üzere yola koyulmuş.

“Snow-Fight’in o korkunç fikirlerini duymamış bir yer vardır elbette,” diyormuş umutla. “Ah, ne iyiydi eski günler,” diye içini çekiyormuş.

Daha Patri gideli bir saat bile olmadan, ön kapı ardına kadar açılmış, Ann Arşı içeriye dalmış. Upuzun boylu, kestane rengi saçlı, yüzü hep gülümseyen bir kızmış. Merdivenleri çıkıp Snow-Fight’in odasına gelmiş, bütün kadınlar bu eski dostu yeniden gördüklerine sevinip çığlığı basmışlar.

Ann Arşı müthiş serüvenler yaşamışmış. Şimdi artık dünyaca ünlü bir bilimadamı olmuşmuş. Türlü hastalık çareleri, çoktan unutulmuş doğal ilaçlar keşfetmişmiş. Onun bilgileri, hayvanlara zarar vererek edinilmiş bilgiler değilmiş. Yolculuklarında tanıdđı bilge tedavicilerden öğrenmişmiş hepsini. Snow-Fight’in da tam buna ihtiyacı olduğunu biliyormuş.

Mor şalının altından küçük bir cam şişe çıkarmış.

İçinde otların, küflerin bir karışımı varmış. Öbür kadınlara talimatını vermiş, sonra şişeden Snow-Fight'ın gözlerine ve dudaklarına birer damla damlatmış. Ardından kadınlar Snow-Fight'ı sırayla öpmüşler, ellerini açıp Ann Arşi'nin öğrettiği eski bir şarkıyı söylemişler.

*Biz kadınız, biz kardeşiz,
Kendimizi iyileştirecek güce sahibiz,
Hayvan öldürmeyiz, toprak zehirlemeyiz,
Güç bizimdir, bizim elimizdedir.*

Son satır söylenirken odaya tatlı bir koku yayılmış, Snow-Fight gözlerini açmış, kadınlar gülerek, alkışlayarak, tezahürat yaparak sevinçlerini göstermişler.

Ertesi sabah altı kadın, bundan böyle bir arada oturmaya karar vermişler. Erkeklerden geriye kalanlar, yani Olig, Mon, Hier ve Noh da sonunda ormanın daha iç kesimlerinde bir ev yapmaya, böylece kızkardeşleriyle kuzinlerini ziyaret edebilecek durumda olmaya karar vermişler. Ayrılırken herbiri, bir daha hiçbir kadından kendileri için temizlik ya da yemek yapmasını beklemeyeceklerine söz vermişler. Zaten Mon ile Noh bu arada aşçılık kursuna yazılmışlarmış. Snow-Fight, Patri Arşi gittikten sonra diğer çocukların verdikleri sözü tutacakları kanısındaymış.

Bu kadınların hiçbiri ömürlerinin sonuna kadar mutlu yaşamayı beklemiyormuş, ama en azından eşit yaşayacaklarını biliyorlarmış ... bundan iyisi de can sağlığı, diyorlarmış.

PARMAK KIZ, SOL KANAT PERİSİ

Evvel zaman içinde, Nod ülkesinde Parmak Kız diye bilinen minicik bir kız yaşarmış. O diyarlarda hiç kimse el sıkışmaz, birbirine “merhaba” demezmiş. Bunu yerine herkes ikide bir başını eğer, göz kırparmış, çünkü baş eğmek de, göz kırpmak kadar iyi ve geçerliymiş. Baş eğmeler yabancılar için, göz kırpmalar da insanın tanıdığı ve sevdiği kişiler içinmiş.

İnsanlar Nod diyarında çok uyurlarmış, çünkü kimse ses çıkarmak istemezmiş. Deniz kıyısında yaşayanlar, tekneyi sarsmak istemezlermiş, çünkü o zaman dalga olurmuş. Günün hangi saatinde olursa olsun, yere toplu iğne düşse sesi duyulurmuş, herkes de o sesi duyunca, dev geliyor diye kaçarmış. Bu ufacık, baş parmak boyundaki yaratıklar için, bir madenî paranın düşmesinen çıkan ses, kampana düşmüş kadar büyük bir sesmiş. Bu da yılda bir kere, dev paralarını saymaya başladığı zaman olurmuş. Masasının üstüne öyle çok para yığılmış ki, artık onu yerinden kıpırdatamıyormuş. Paralar pırıl pırılmış, göz kamaştırıyormuş, ama dev onları sayamıyormuş, çünkü parmakları yapış yapışmış. Parmaklarına yapışan paralarla, kendi kendine fiske vurma

oyunları oynuyormuş. Ama dev çok aptalmış. Birle birin iki ettiğini bilmiyormuş. Kuralları kendisi koyduğuna göre, atılan ilk golün oyunu kazandığına karar vermişmiş. İşte paranın masadan kayıp otlara düşmesi de o zaman oluyormuş.

Otların dibinde de minik insanlar yaşıyormuş. Dev büyük ve güçlüymüş. Yaşadığı yer, otların köklerinden çok uzaktaymış. Adı Jargon'muş ama arkadaşları ona Klişe derlermiş. Bulunduğu yerde yükselmesi, bir parti düzenleyip herkesin üzerine basması sayesinde olmuşmuş. Partisindeki balonlar her yıl enflasyon yaratırmış. Minik insanlar da artık bu sıcak havalardan bıkmışlar-mış. Ama yine de ağaçlara doğru koşar, zengin adamın masasından dökülecek kırıntıları beklerlermiş. Para düşünce, onu alıp masa diye kullanır, çevresine oturup yasalar kararlaştırırlarmış. Bunlara yasa masaları denirmiş. Yıllık toplantı sona ererken herkes bir ağızdan, "Kutsal Musa," diye bağırmış, ama bunun da nedenini bilen yokmuş.

Küçük Parmak Kız ömrünün çoğunu uyuyarak geçirmişmiş. Para o doğduğunda düşmüşmüş. Yatağından kalktığı ender zamanlarda insanlar onu takdir eder, o uyurken de arkasından, onun yetenekli bir hayalci olduğunu söylerlermiş. Derken günün birinde Parmak Kız uyanmış.

Ağacın tepesine kadar tırmanmış, yeri bulup tutunmuş, oradan sandalyenin ayağını yakalamış, ona tırmanmış, sonunda masaya çıkmış ve kendini bir yığının üzerinde bulmuş. Dev uykusunda kıpırdanmış. Paralar hep sağ tarafa istiflenmişmiş. Parmak kız hepsini sola itmiş,

sonunda paralar yağmur gibi dökölüp otların dibine saçılmış, küçük insanların hepsi uyanmış. Artık herkesin bir masası olmuşmuş, herkes kendi yasalarını kendi istediği gibi yapabiliyormuş.

O gün bugündür Nod Ülkesinin insanları hep kendi uydurdukları kurallara göre yaşamışlar, ama yine de hiçbirisi eskisinden daha akıllı olamamış.

kutupyıldızı

Bu kitapta, yabancıları olmadığınız, çocukluk yıllarınızda size anlatılmış olan bir dizi masal bulacaksınız. Ama tıpatıp eski masallar değil; bunlar günümüzün masalları. Düş dünyamızda yaşayan o krallar, prensler, prensesler, gerçek yüzleriyle günümüzün kahramanlarıyla yer değiştiriyor... Bu kahramanlar, paranın kralları, ya da onların çocukları. Başka bir deyişle, emrinde arabalar, uşaklar olan zengin çocukları... Onların, kızlarla olan ilişkileri de, masalların konusunu oluşturuyor.

Meave Binchy, Zoe Fairbairns, Ivy Bannister, Mary Dorcey, Leland Bardwell ve Mairide Woods gibi ünlü yazarlar, bu birbirinden güzel ve her yaştan okura hitap eden masalları bir araya getirdi. Sizi, - çocukluğunuzda olduğu gibi - kâh düşler âlemine götürecek, kâh kahkahalarla güldürecek. "The Irish Times" gazetesinin yazdığı gibi, "Eğlendirici, arsız, cüretkâr bir masallar seçkisi." Bütün eleştirmenler bu kitabın özgün, yaratıcı zekâ ürünü, ve canlı bir yapıt olduğunu vurgulayarak, övgüyle karşılamışlardır.

ISBN 975-325-016-9

AYDA BİR YAYINLANIR • AYLIK KİTAPLAR DİZİSİ